

sosyalist **Barikat**

Aylık Sosyalist Dergi
AĞUSTOS 2006/Sayı: 43/ 2YTL (KDV Dahil)

TÜRKİYE-
İSRAİL
İLİŞKİLERİNE
SON
**HALK
BÜLTENİ**

- Halklara Savaş Açanlar Kaybedecek!
- Filistin'den Lübnan'a: Uzatmalı Savaş ve Direniş
- George Habbaş: "Mümkün Olan En Geniş Arap Cephesini Kuralım!"
- Kürt Halkının Dostu Olmak Üzerine
- Devrimci Yenilenmenin Kızıl Yıldızı Betül Yoldaş Sonsuza Dek Yanbaşımızda Olacak
- Bütünlüklü İnsan, Yeni İnsan Bağlamında Kadro
- Filistin ve Lübnan İçin Ayağa Kalk
- Kolektif Akıl, Partinin Akıdır
- Dr. Faysal Darraj: Marksizm Bugün Ne Anlam İfade Ediyor?

**SIYONİSTLERE VE
İŞBİRLİKÇİLERİNE KARŞI**

**KAHRAMAN FİLİSTİN
ve
LÜBNAN HALKI İÇİN**

**AYAĞA
KALK**

MERHABA,

Bölgemizin yeniden kanla yıkandığı katliam ve direniş günlerinden geçiyoruz. Lübnan ve Filistin halkı, onur ve özgürlük için kahramanca savaşıyorlar. Emperyalist efendiler ve onların Olmert benzeri yerli işbirlikçileri ise sevinçleri çok belli olmasın diye yüzlerine üzgün maskeler takıyorlar. Bir kez daha insan kasapları ile halkların onurlu güçleri karşı karşıya... Bizler Siyonistlerin eninde sonunda yenilgiye uğratılacağından ve özgür Filistin'in özgür Ortadoğu'nun bir parçası olarak kurulacağından hiç kuşku duymuyoruz.

Böylesi koşullarda 43. sayımız çıkıyor ve doğal olarak sayfalarının önemli bir bölümü bu gelişmelere ve konuyla ilgili yapılan eylemlere ayrılmış durumda. Hem gündemimiz, hem de Halk Bülteni Filistin ve Lübnan'a özel bir ağırlık veriyor.

Betül Yoldaşımız hala yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor. Bu sayımızda onun geçtiğimiz süreçlerde yaptığı bir seminer sunumunu veriyoruz. Orada anlattıkları ne kadar da çok kendisiydi; ne kadar da bütünlüklü bir hayattı onunkisi... Okudukça neyi yitirdiğimizi yeniden yeniden anlıyoruz ve içimiz acıyla doluyor. Acıyla ve gururla...

Bir başka önemli yazımız ise Kürt ulusal hareketinin ittifakları ve enternasyonalizm üzerine yoğunlaşıyor. Ve bu arada FHKC kaynaklarından yapılan bir Dr. Faysal Darraj çevirisi var; belki söylediklerinin tümüne katılmayabiliriz ama 90 sonrası duruma bakışını algılamak önemli.

Bu arada Fidel Yoldaş'ın geçici hastalığının emperyalist cephede yarattığı sevinci ibretle izliyoruz. Özellikle Miami'deki kıt zekalı çete artıklarının futbol taraftarı havalarıyla arabalardan sarkarak attıkları çığlıklar, vs. vs... Eminiz, Bush bile bu beş kuruş etmez kokain tüccarlarıyla Küba'nın yıkılacağını düşünmüyordur!

Bütün kalbimizle Fidel'in sağlığının bir an önce iyileşmesini diliyor ve Küba halkının onurlu direnişini bir kez daha selamlıyoruz.

Yeni sayımızda buluşmak kararlılığıyla...

İÇİNDEKİLER

Halklara Savaş Açanlar Kaybedecek!	1
Filistin'den Lübnan'a:	
Uzatmalı Savaş ve Direniş	3
George Habbaş: "Mümkün Olan En Geniş Arap Cephesini Kuralım!"	6
Kürt Halkının Dostu Olmak Üzerine	8
Devrimci Yenilenmenin Kızıl Yıldızı Betül Yoldaş Sonsuza Dek Yanıbaşımızda Olacak.....	14
"Kızıla Boyandığında Sokaklar Dansedeceğiz Seninle, Sonsuza Kadar"	17
Bütünlüklü İnsan, Yeni İnsan Bağlamında Kadro	19
HABERLER	41
Haziran Şehitleri Ölümsüzdür	48
"Devrimci Değerlerimizi Koruyacağız"	50
Kolektif Akıl, Partinin Aklıdır.....	52
Marksizm Bugün Ne Anlam İfade Ediyor	55
TARİH: Silahtar Demir Döküm Grevi	62
PORTRE: Marti Agustin Farabundo	63

Köln'de "İsrail Lübnan ve Gazze`den Defol!" Eylemi

İsrail'in Lübnan'da başlattığı işgal ve sivillere yönelik katliamlar Avrupa'nın çeşitli kentlerinde protesto ediliyor. Kamuoyu yaratmak ve yaşanan vahşetin durdurulması için çeşitli savaş karşıtı platformlar oluşturulmaya başlandı. Devrimci sosyalistlerin de bileşeni olduğu "Israel raus aus Libanon und Gaza" platformu Almanya'nın Köln kentinde düzenli olarak Cumartesi günleri eylemler organize ediyor. Bu eylemler kent merkezlerinde yapıldığı gibi Ortadoğuluların yaşadığı emekçi semtleri de merkez alınıyor. Platformun diğer bileşenleri "Anadolu Federasyonu, BIR-KAR, Gemeinsam gegen Sozialraub, Internationale Sozialisten, Kein Blut für Öl, Yasam Evi, Marxistisch-leninistische Partei Deutschlands, Palästinasische Gemeinde Köln, Sosyalist Barikat, Sozialistische Alternative Voran". Platform, işgale karşı kamuoyu oluşturmaya yönelik etkinlikler organize ediyor. Bu çalışmalar içinde pazarlar ve semtlerde bildiri dağıtımı ve afişleme gibi araçlarla işgal karşıtı güçlerle buluşmaya çalışıyoruz. Bu konu ile ilgili Alman kamuoyunu harekete geçirmek 'Yahudi

Soykırımının izlerinden dolayı daha zor. Burada çeşitli Alman sol gruplar İsrail'e destek eylemleri organize ediyor. Bu gruplar işgal karşıtı güçleri Anti-semitist olmakla suçluyor. Konunun hassasiyeti nedeniyle bu çalışmada çeşitli zorluklar ortaya çıkıyor. Platformun ilk hafta gerçekleştirdiği eyleme 40 kişilik bir katılım varken, sonraki iki haftada bu 400'e kadar çıktı. Bu çalışmalar Ortadoğulu solla ilişkilerin kurulması ve ortak çalışma örgütlemeye öğretici ve geliştirici oluyor. Bu haftaki eylemde devrimci sosyalistler mesajlarını "Emperyalist Siyonist Teröre Karşı Yolumuz Çayanların Yoludur" pankartıyla ilettiler.

Yasasın Ortadoğu Devrimci Çemberi!
Yaşasın Halkların Kardeşliği!
Kahrolsun Emperyalizm-Siyonizm VE Gericici Bölge Rejimleri!

Dünya, Ortadoğu, Anadolu, Mezopotamya... halklara karşı savaş açanlar kaybedecek!

Ortadoğu yeniden ateşler içinde ve bu kez ateş öyle pek kolay sönecekmiş gibi görünmüyor. Direnişçi güçlere bir süre vurup kolunu kanadını iyice kırdıktan sonra "ortamı sakinleştirmek" adına müdahale edip "yeni bir Ortadoğu" yaratacak "süper" bir "yol haritası" dayatmak, emperyalistlere ilk bakışta belki mucizevi bir plan gibi görünüyordu. Ama onlar zaten hep aynı hatayı yaptılar ve yapmaya devam ediyorlar: Halkların muazzam direniş gücünü hesaplamamak!

Asıl "mucize" de zaten tam bu kaynaktan geliyor. Filistin ve Lübnan halkı, inanılmaz bir azimle, her gün çocuk cesetlerini mezarlıklara taşımak pahasına direniyor ve ikinci kez ülkelerinden sürülmeyi asla kabul etmeyeceklerini yeterince açık bir biçimde ve yeterince somut araçlarla ortaya koyuyorlar.

Beri yanda ise işbirlikçi oligarşinin istisnasız tüm bileşenleri şu ya da bu nüans farkıyla da olsa Filistin halkının yeminli düşmanları olduklarını bir kez daha kanıtıyorlar. Belki politik arenanın ön cephesinde duranlar, yani kitlelerle seçim sandıklarında doğrudan muhatap olanlar biraz daha mızıldanıyor, emperyalist planlara sinsî kanallardan katılıyorlar. Onların durumu, rakip takımın tribününde maç izleyen adamın durumuna benziyor; ayağa kalkıp açıkça ve özgürce "tuttukları takımı" açıklayamıyorlar. Bunun yerine "felaketten kurtulan Lübnanlılara Türk yardımı" edebiyatını daha çok öne çıkarıyorlar.

Ama daha arkadakiler, Amerikancı generaler ve medya tekellerinin patronları, onların satılık kalemleri tam bir soğukkanlılık içinde katliamı izliyorlar.

Bu doğal sayılmalı; çünkü olup bitenlerde biraz da kendilerini buluyorlar. Kontr-gerilla çetelerine silah ve eğitim sağlayan müttefikleri İsrail'in yaptıklarından "dersler" çıkarıyorlar; Filistin ve Lübnan halklarının direniş yükseldikçe de yüzleri buruşuyor. "Biz de İsrail gibi yapalım" çığlıkları atan kalemler belki uç örnekler gibi görülüyor ama aslında bu kesimin tercümanlığını yapıyorlar.

Bütün bunlar oligarşinin içerdeki politikaları ve savaş hazırlıklarından bağımsız değil. Geçtiğimiz ay türlü türlü dedikodulardan sonra oluşturulan TSK üst kademesi bu konuda yeterince fikir veriyor. 1970'li yılların son YAŞ toplantısında Kenan Evren Genelkurmay başkanı olduğunda "irticaya karşı kazandıkları zaferi" kutlayan CHP'lileri bugün anımsamamak elde değil; gerçi onların bazıları da sonraları cezaevlerinde sürünmüşlerdi ama olsun, sonuçta vatan kurtulmuştu! Şimdi de Büyükanıt ekibinin tam kadro Genelkurmaya yerleşmesi aynı havayla karşılanıyor. Ne kontr-gerilla, ne Şemdinli iddianamesi, ne "iyi çocuklar" hikayesi... Şovenist grup ayakta alkışlıyor: Padişahım çok yaşa! Tümü de NATO garantili, tümü de Kürt savaşında "deneyimli" bir ekiple yeni bir dönem başlıyor!

Bombacı emekli general Altay Tokat'ın "bana

bir şey olmaz” rahatlığı da bundadır zaten. Şu şu yerlere emir verip bomba attırdım diyen bir general, (ki tam da uygun bir yerde, MHP’dedir şimdi) büyük bir rahatlıkla ortalıkta geziniyor; Van savcısının akıbetinden “engin dersler” çıkarmış hukuk camiası da artık utanç bile duymuyor. Çünkü herkes biliyor ki, bu ordu, İncirlik’te Amerikalı çavuşun kelepçelediği subayına değil, Şemdinli’de kitapçı bombalayan JİTEM astsubayına sahip çıkar! Ve sırf bu yüzden, hiçbir hukuk kurallına dayanmayan “polis askeri gözaltına alamaz” genelgesi yayımlanır bu ülkede!

Sonuç olarak bir “savaş komitesi” oluşturulmuştur ve savaşın kime karşı yapıldığı, yapılacağı da ortadadır.

Savaşın hukuki altyapısı ise 12 Eylül’e rahmet okutacak bir “Terörle Mücadele Yasası” ile örülmüştür.

Arka planda ise büyük şatafatlarla Türk-ABD Stratejik Vizyon Belgesi vardır. Kibarlıkla söylenmiş her kelimenin ardında “hizaya getirme” sırtıyor, en kişiliksiz uşaklık incecik yıldızların altında kendisini ele veriyor.

Haklarından ve özgürlük aşklarından asla vazgeçmeyen Kürt halkı elbette bu savaşın ilk hedeflerinden biridir. Sınır ötesi ya da sınır berisi, fark etmez, sonuç olarak inkâr ve imha politikası değişmedi, değişmiyor. Dağlara bomba, ormanlara ateş, serhıldana kurşun! Üstelik bu kez bütün bu işlerde “uzmanlaşmış” yeni bir “özel harpçi” ordu kademesiyle... Kürt halkı ise son derece kritik bir noktada, ideolojik-politik motivasyonlarını geriye çeken bir önderlikle sürece hazırlanmakta.

Neoliberal saldırının vahşi sonuçlarından kendisini korumak isteyen emekçiler de bu savaşın tarafidir. Ordu’daki fındık isyanı bunun en tipik örneklerindedir. Başbakan’ın etrafındaki alavere dalavere ekiplerinin ötesinde sorun esasen IMF direktifleriyle ilgilidir ve isyanın hedefi de aslında orasıdır. Geçen sayımızda emekçi kitlelerin karmaşık durumundan söz ederken Seydişehir işçisini bir örnek olarak vermiştik; ama aslında

Ordu fındıkçıları çok daha yetkin bir örnek olarak önümüze çıktılar. Bir yandan ellerinde bayraklarla PKK karşıtı slogan atan, diğer yandan polisle kıyasıya çatışan ve bu arada kamyon şoförleri dahil önüne kim gelirse öfkeyle sopadan geçiren karmakarışık bir kalabalık. Yönünü bulmakta zorlanan, yönünü bulmaması için bin bir türlü yalanla zehirlenen ama aslında tam da Türkiye devriminin sınıfsal altyapısını oluşturan yurdumuz insanı...

Üstelik neoliberal soygun, bazı acı meyvelerini daha yeni vermeye başladı. Örneğin özelleştirilmiş elektrik şebekesinin büyük kentleri ne hale getirebileceği ve şirketlerin canı zam çektiğinde hükümete bile nasıl şantaj yapabileceği artık daha iyi görülüyor.

Büyüme masalları da başka bir darboğazın işaretlerini artık gizleyemiyor. Rakam sistemleriyle, kategorilerle oynayarak hesaplanan enflasyon değerleri ile kitlelerin gerçek yaşamı arasındaki açının gitgide büyümesi kitlelerin tahammül gücünü de zorluyor. IMF’nin ikide birde üst perdeden verdiği “asgari ücreti düşürün” talimatları ise yalnızca fiziki tahammülü değil, sabrı da zorluyor.

Bin tane sınır ötesi harekât, bin çeşit sahte kabadayılık yapabilirsiniz; ama bunlar düzeninin altında bir yerlerde işlemekte olan yıkım süreçleridir ve “İsrail yöntemi” de burada işe yaramaz. Daha doğrusu, “İsrail yöntemi” aslında şimdiye kadar binlerce kez kullanılmış, miting meydanları, varoşlar kana bulanmış ama yine de bu topraklardaki devrimci filizler yok edilememiştir.

Bugün sorun, bu filizlerin boy verip büyümesi ve kitlelerle kucaklaşması sorunudur. Bunun yolu da birçok kez üstüne basa basa söylediğimiz gibi devrimci hareketin kendi içine kapanmasından geçmiyor. Ayağımızı bastığımız, basmamız gereken şu iki yer, Ortadoğu ve emekçi mahalleleri, bu konuda sayısız örnekler ve olanaklar sunuyor. Türkiye devrimi, asla bir boşlukta ya da keyfi olarak belirlediğimiz özel alanlar üzerinde değil, tam da bu uçsuz bucaksız zemin üzerinde gelişecek, serpilecektir.

Devrimci sosyalist hareket, bütün dikkatini bu zemin üzerinde yoğunlaştırmak, bu zemini tanımak ve köklerini buraya salmak zorundadır. Bütün enerji ve irademizi tam da buraya vereceğiz. Daha yüksek bir tempo ve daha programlı bir çalışmayla yaratacağımız kesintisiz bir atılım kördüğüm gibi görünen karışıklıkları sadeleştirecek ve savaş komitelerinin bile önleyemeyeceği bir büyük gücü ayağa kaldıracaktır.

Bu inançla Filistin ve Lübnanlı kahramanları selamlayarak yürüyoruz.

N. DENİZ POLAT

Filistin'den Lübnan'a: uzatmalı savaş ve direniş

Bir ayı aşkın bir süredir Filistin'in Gazze Şeridinde ve Lübnan'da tam bir vahşete dönüşen, siyonist saldırıyı her gün canlı yayınlarla, dehşet görüntüleriyle izliyoruz.

Emperyalist basın-yayın tekelleri açıktan saldırıları meşrulaştırıcı yayınlar yaparken, Türkiye'deki burjuva medyası halktaki güçlü duyarlılığı da hesaba katarak ve liberal yaklaşımlardan hareketle bir yandan İsrail vahşetini yansıtıyor, bir yandan da onu makul kılıcı yayınlar da yapıyor.

Görünüşe ve olayların anlatılış biçimine inanacak olursak, Filistinliler bir Gazze'de bir İsrail kontrol noktasına saldırdı, İsrail askerlerini öldürdü ve birini "kaçırdı" ve İsrail'in saldırılarının düğmesine basılmış oldu. Aynı senaryo Lübnan içinde geçerli. Hizbullah, İsrail sınırını aşarak İsrail askerlerini öldürdü, ikisini "kaçırdı" ve İsrail'de saldırıya geçti. Haberlerin bu verilmiş biçimi, açıktan olmasa da, alttan alta Filistinli ve Lübnanlı direnişçilerin bu saldırganlığı durduk yerde kışkırttığı havasını yayıyor.

Her şeyden önce ortada bir "kaçırma" olayı yok. Öncelikle bu yanlış düzeltmek gerekiyor. Ülkelerinin bağımsızlığı için savaşan direnişçiler her zaman yaptıkları gibi işgalci ve sömürgeci İsrail'in askeri noktalarına saldırdılar, Siyonist işgalcilerin kimilerini öldürdüler, bazılarını ise esir aldılar. Yani askeri güçlerin çatışmasının doğal sonuçları yaşanıyor.

Öte yandan, siyonist vahşet Lübnan'lı ve Filistinli direnişçilerin eyleminden kaynaklanmıyor. Tersine, siyonistlerin süreklileşmiş saldırganlığının bir parçası olarak geliyor. İşgal altındaki vatanları için siyonist işgalcilere karşı yarım asırdan fazladır savaşan bu kahraman halk sürekli saldırılarla yüz yüze. Daha esir alma eylemini gerçekleştirmeden birkaç gün önce siyonist faşistlerin açtığı top ateşi sonucu Gazze'de bir plajda dinlenen bir aile, küçük çocuklar topluca yok edildiler. Bir kısmı kadın ve çocuk binlerce Filistinli İsrail

cezaevlerinde esir ve sistematik işkenceye tabi tutuluyorlar. Lübnan aynı biçimde sürekli siyonist faşistlerin saldırıları altında. Lübnanlılar da siyonist zindanlarda Filistinlilerle aynı kaderi paylaşıyor.

Kısa Hatırlatmalar

Ancak bütün bunların bir de öncesi var. 1990 sonrasında tek süper güç olarak kalan ve bu konumunu pekiştirmek için tüm dünya çapında pek çok proje ve plan geliştiren ABD açısından düğüm noktası, enerji kaynaklarının ve nakil yollarının merkezi Ortadoğu oldu.

Ortadoğu'daki muhalif dinamiklerin, sorun yaratabilecek bölgesel güçlerin tümüyle temizlenmesi, sistem sınırları içine çekilmesi, bölgenin bir bütün olarak emperyalist çıkarılara uygun tarzda yeni baştan düzenlenmesi, ABD emperyalizminin başlıca amacı oldu. ABD'nin adeta teşviki ile Kuveyt'e giren Irak, I. Körfez Savaşıyla büyük bir enkazla çevrildi. Arkasındaki Sovyet desteğini yitiren Filistin direnişi Oslo'da İsraille bir utanç anlaşmasına itildi. Afganistan'da Taliban güçleri desteklenerek geçici bir denetim sağlandı. Ancak bütün bunlar deyim yerindeyse adeta "yarım" girişimlerdi. Ve kısa sürede bastırılan çelişkiler ve çatışmalar yeniden ve çok da güçlü biçimlerde boy verdi. Afganistan'da tüm İslam coğrafyasını etkileyen El Kaide güçleri, Filistin'de ikinci intifada gelişti. Lübnan'da direniş güçleri genel olarak mevzilerini korudu. Ortadoğu çıkışlı, ancak sonuçları tüm dünyaya yansıyan 11 Eylül saldırılarıyla, ABD emperyalizminin, daha da ötesinde emperyalist-kapitalist sistemin 1990 sonrasındaki yeni tarihsel süreçte geliştirdiği plan ve yaklaşımların defteri dürülmüş oldu.

ABD emperyalizminin buna yanıtı oldukça kapsamlı oldu. Emperyalist saldırganlık esas olarak iki ana yön üzerinden gelişti. Birincisi, eski

Sovyet cumhuriyetlerinde, Batı'dan başlayarak Orta Asya'ya uzanan geniş coğrafyada renkli "devrimler"di. İkinci ve asıl saldırı yönü ise Ortadoğu'ya dönük oldu. Bu saldırı, BOP adıyla resmi ve büyük konferanslar vb. düzenlenerek örgütlendi ve hemen işe girişildi. Ortadoğu özgülünde öncelikle "yarım" kalmış tüm işler bitirilmeye, tüm hesaplar kapatılmaya çalışılıyor. İlk olarak Afganistan işgal edildi. Kukla rejim işbaşına getirildi. Irak işgal edildi, Saddam devrildi ve ABD emperyalizmi Ortadoğu'nun merkezine yerleşti.

Sırada İran, Suriye, Filistin ve Lübnan var. Bu dört ülkenin de tek bir plan içinde ele alınması zorunluluğunu görüyor ABD emperyalizmi. İran'a yönelteceği bir saldırının sonuçlarının tüm Ortadoğu coğrafyasındaki, en başta da Irak ve Lübnan'daki Şiiler üzerinde derin etkiler yaratacağının, savaşın sadece İran cephesi ile sınırlı kalmayacağını farkındalar. Aynı biçimde Filistin'deki direniş güçleri sindirilmeden, militan tutum kırılmadan Ortadoğu'daki her emperyalist girişimin mutlak biçimde sakatlanacağını da farkındalar.

Bu bağlamda, bir yandan İran ve Suriye'ye dönük gerçekleştirilecek saldırıların zemini hazırlanırken, bir yandan da Filistin ve Lübnan'daki direniş güçlerinin imhası için planlar devreye sokuldu. Filistin'de, artık tümüyle teslimiyete razı olmayan ve işe yaramaz hale gelen Arafat'ın zehirli tasfiyesi ve yerine işbirlikçiliği tescilli Mahmut Abbas'ın geçirilmesi ilk adımdı. Ancak Filistin'deki sandıktan yozlaşmış ve teslimiyetçi Abbas değil, halkın, direnişin savunucusu olarak gördüğü Hamas çıktı. Filistin planı böylece çıkmaza girdi. Ambargolarla, El Fetih'in irili ufaklı saldırılarıyla yola getirilmeye çalışılan Hamas kendi içinde çatlaklar yaşamasına karşın bu kısa süreçte "kıvama" getirilemedi. Hamas'ın hizaya çekilmesinin Siyonistlerin ve emperyalistlerin beklediği kadar çabuk olmayacağı da açığa çıktı. Böylece ambargonun yanı sıra, irili ufaklı siyonist askeri saldırılar devreye girdi. Haziran ayında bir Filistinli ailenin kadın çocuk demeden yok edilmesiyle sonuçlanan saldırı bunlar içinde en trajik ve kıskırtıcı olanıydı. Ve daha da ötesi bu saldırılar esnasında daha büyük bir saldırı sürecinin ilk adımlarıydı. Tam da bu noktada, Filistinli direniş güçlerinin kendilerine nefes aldırarak direniş eylemleri gündemleştirdi. Bunlar içinde en başarılılarından biri olan ve iki siyonist faşist askerin ölümü, birinin esir alınmasıyla sonuçlanan direniş eylemi, hem Filistin halkına moral taşımayı, hem de Filistinli tutsaklarla esir askerin değiştirilmesi amacını taşımaktaydı. Ancak sonuçları itibarıyla çok daha büyük gelişmelerin başlangıcı, yani savaşın düğümünü çözen vuruş oldu. Siyonist devletin bu direniş eylemi ardından gerçekleştirildiği vahşetin esir askerini kurtarmak için olduğunun iddia edilmesi tümüyle bir palavradır. Siyonist faşistlerin bu nedenli yoğun saldırıya geçişleri tümüyle Filistin halkının seçimlerde iradesini direnişten yana belirlemiş olmasıdır. Siyonist faşistler bir tür ceza-

landırma yapmaktadırlar. Daha da ötesi, ambargolarla, irili ufaklı katliamlarla kırılmayan direniş iradesini Filistin'in Arap halkının yaşadığı topları cehenneme çevirerek kırmak istemektedir.

Lübnan'daki süreç de yaklaşık olarak benzer bir yol izliyor. Teslimiyetçi güçlerin ölü Filistin'de Arafat'ın öldürülmesiyle açılmaya çalışılırken, Lübnan'da ise hedef ilk elde otuz yılı aşkın süredir Lübnan'da olan Suriye birliklerinin çıkarılması oldu. Bunun sağlamak için de kullanılan araç yine bir kurbandı. Suriye karşıtı, Amerikan ve İsrail uşağı Başbakan Hariri öldürüldü ve sorumluluk Suriye'nin üzerine yıkılmaya çalışıldı. Ve basınca dayanamayan Suriye Lübnan'dan çekildi. Böylece etkinlik alanı oldukça daraltılmış oldu, önemli bir mevzi kaybetti, moral açıdan geriledi. Lübnan'da Suriye karşıtı, Amerikancı güçler önemli mevziler kazandı. Lübnan'ın Ürdün gibi tümüyle emperyalizmin ve siyonizmin gölgesine sığınmış, paspaye bir kukla devlete dönüştürülmesinin yolu açılmış oldu. Ancak bu sürecin önünde başkaca önemli engeller daha bulunmaktaydı. Hizbullah ve Lübnan'da yerleşik Filistinli direniş örgütleri idi bunlar. Suriye'nin Lübnan'dan çıkarılması bir yanı sıra direniş güçleriyle mücadeleyi kolaylaştırmıştı. İsrail, direniş güçleriyle baş başa kalmıştı. Üstelik Lübnan yönetiminde önemli konumlarda artık işbirlikçileri vardı. Büyük bir çatışmanın, irade savaşının kopması artık an meselesi haline gelmişti.

İşte İsrail'in Filistin'e dönük saldırısı Hizbullah için harekete geçme işareti oldu.

Kısacası, ne Filistin'deki, ne de Lübnan'daki direniş eylemleri ve siyonist saldırı anı, sürpriz gelişmeler değildi. Taraflar bu hamleleri bekliyorlardı. Kuşkusuz, siyonist faşistlerin bu denli barbarca saldıracağı öngörülmüş müydü, bilmek mümkün değil. Ancak çatışma için bütün koşullar oluşmuştu.

Lübnan özgülünde neydi Hizbullah'ı bu süreci tetiklemeye iten?

Hizbullah siyonist faşistlerin kısa bir süre içinde saldıracağını farkındaydı. Bu noktada, güçlü bir hamleyle önden mevzi tutmaya çalıştı. Böylece olabilecek bütün siyasi sonuçlardan en fazla yararlanmayı hedefledi. Neydi hedefledikleri?

Her şeyden önce, şunu belirtmek gerekiyor. Hizbullah İran'la güçlü ideolojik, politik, örgütsel ve askeri bağları bulunan bir örgüt. Daha da ötesi, doğrudan İran'ın yönlendirmesi ile kurulmuş bir örgüt. Ancak bu Hizbullah'ın basit bir İran kuklası olduğu anlamına gelmiyor. Hizbullah İran'la ortaklaştığı bir çok temel hedefe sahip olmasına karşın, kukla bir örgüt değil, bir Lübnan hareketi. Lübnan özgülünde özgün amaçları ve stratejisi var. İsrail'e karşı gerçekleştirdiği direniş eylemi de hem İran'la paylaştığı ortak amaçlara, hem de Lübnan özgülüne ilişkin yerel amaçlarına hizmet eden bir eylem olarak gelişti.

İran'la daha da ötesi, genel olarak tüm siyasi camiası ile birleşen amaçları şöyle sıralayabiliriz;

Birincisi, İran'ın nükleer faaliyetleri gerekçe gösterilerek hazırlanan İran'a dönük saldırı kampanyasının başını çeken ABD emperyalizmi için İran'a doğrudan kendisinin saldırması, Irak'daki Şiilerin zaten kerhen olan desteğini bu durumda tümüyle kaybetme olasılığı nedeniyle büyük bir risk. Bu nedenle, böylesi bir saldırıyı İsrail hava saldırıları yoluyla gerçekleştirmek önemli seçeneklerden biri olarak duruyor. Hizbullah'ın gerçekleştirdiği direniş eylemi bu noktada önemlidir. Ardından gelişen savaşta Hizbullah'ın göğüs göğse çatışmalarda kazandığı başarılar ve füze saldırıları bu mesajı perçinleyici niteliktedir. Hizbullah direnişle ABD ve İsrail'e, İran'a dönük saldırıların Şiilerin olduğu her yerde sonuçlarının ne olacağı mesajını vermiştir. İkincisi, bu direniş, Şiilerin Irak'daki ABD işbirlikçiliğiyle bozulan imajlarının tüm Müslümanlar nezdinde yeniden düzeltilmesini de sağlamıştır. Üçüncüsü, Filistin halkıyla dayanışmada tek güçlü çıkışın Hizbullah ve İran'dan gelmesi, İran'ın ve Hizbullah'ın Ortadoğu'daki anti-emperyalist öfkenin sesi olma konumuna yaklaşmasını sağlamıştır.

Böylece İran'ın, Hizbullah'ın ve daha da ötesinde Şii hareketlerin Ortadoğu'daki konumu güçlenmiş, meşrulukları sağlamlaşmış, İran'a dönük saldırganlığın elini zayıflatmıştır.

Hizbullah bu direnişiyle aynı zamanda Lübnan'daki yerel, özgül hedefleri doğrultusunda da güçlü bir adım atmış oldu. Hem işgal altındaki Lübnan toprağı Şebaa çiftliklerinin gündemeleşmesi sağlandı, hem de İsrail'in elinde tutsak bulunan Lübnan'lı direnişçilerin kurtuluşu için İsraili esirler yoluyla bir olanak sağlanmış oldu.

Siyonist faşistler de tersinden benzer hedeflerle bu direniş eylemlerini öne çıkararak büyük bir vahşet dalgası başlattı.

Filistin'de Hamas'ın, Lübnan'da Hizbullah'ın çökertilmesi, hem bu ülkelerdeki direnişin çok geriye atılması, hem de Suriye ve İran'ın bölgedeki etkinliğinin gerileteceği hesap ediliyor.

Saldırının vahşet dozunun yüksekliği aslında, hem faşizan bir barbarlık sarhoşluğunun eseri, hem de direniş fikrinin un ufak edilmesini hedefliyor. ABD dışişleri bakanı Rice'in "yeni Ortadoğu" hayali bundandır. ABD ve Avrupalı emperyalistler tarafından İsrail'e vahşeti boyutlandırması için sürekli yeni sürelerin verilmesi, naklen yayınlanan katliamlar karşısında suskunluk, hatta İsrail'in kendini savunması diye gerekçelendirilmesi hep bu ikinci amacın gerçekleştirilmesi içindir. Barbarca saldırıyorlar, direniş iradesini kırmaya yetmiyor, daha barbarca saldırıyorlar direniş iradesi yine kırılmıyor. Ve bu durmadan tekrarlanıyor ve direniş yaşıyor, direniş iradesi dupduru yerinde duruyor.

Kuşkusuz, bunlar emperyalistlerin ve Siyonistlerin hemen elde etmek istedikleri sonuç. Ama bunun dışında Hamas'ı Filistin'de, Hizbullah'ı Lübnan'da halkın geniş kesimleri açısından bir savaş yükü haline getirmek, bu güçlerden kurtulmadan

savaşın barbar yüzünün sona ermeyeceği düşüncesini egemen kılmak da temel hedeflerden biri.

Evet, savaşın denklemi Filistin'de ve Lübnan'da özetle böyle kuruluyor.

Peki Kim Kazanacak?

Her şeyden önce bir noktanın altını çizmek gerekiyor; direniş kaybetmemiştir, dolayısıyla emperyalistler ve siyonistler kazanamamıştır. Gücünü halktan alan bir direnişin asla yok edilemeyeceği bir kez daha görülmüştür. Bir zamanlar birkaç gün içinde Arap devletini aynı anda yenebilen "efsane" İsrail ordusu, Hizbullah gerillalarıyla göğüs göğüse çatışmalara girmekten kaçmaktadır. Bir ayı aşkın sürede Hizbullah ve Hamas ve diğer direniş güçleri karşısında tek bir ciddi başarı kazanamamıştır. Bu tablo bile aslında direnişin bu çarpışmayı daha şimdiden kazandığını göstermektedir.

Daha da ötesi, emperyalizmden barış, demokrasi, insan hakları uman, burjuva liberal avanaklar sadece Ortadoğu topraklarında değil, tüm dünya da emperyalist barbarlığın ne olduğu dersini bir kez daha almışlardır. Emperyalizme, siyonizme ve yerli işbirlikçi oligarşilere karşı direnişin yegane yolunun savaşmaktan geçtiği bir kez daha görülmüştür. Örgütlü, hazırlıklı bir direniş gücünü, dünyanın hiçbir "efsane" ordusunun, devletinin yenemeyeceği apaçık görülmüştür. Evet, katliamlar yapabilirler, ama yenebilirler.

Birkez daha kim kazanacak sorusunu soracak olursak; tereddütsüz olarak yanıtımız direnen halklar olacaktır. Zafer kolay bir yoldan ve hemen gelmeyecek. Ancak tüm tarih göstermektedir ki, örgütlü ve direnen bir halk yenilmez ve eni konu "güçlü" barbarları alt edebilir. Vietnam, Cezayir ve daha nice büyük zaferin anıları taptaze önümüzdedir.

Enternasyonalist Dayanışma

Filistin ve Lübnan halklarının direnişi, son yılların en önemli ve büyük direnişlerinden ikisidir. Duruşu, hedefleri, güçleri apaçık karşımızdadır. Tarafların kullandığı yöntemler açıktır. Irak'taki direnişi karalamak için kullanılan hiçbir şeyi iddia edemezler. Filistin ve Lübnan direnişi tüm halklar için bir okul işlevi görüyor. Tüm barbarlığa karşı direnenin ne denli onurlu ve mümkün olduğu görülüyor. Tüm halklar için bu direnişlere omuz vermek tarihsel bir görev durumdadır. Devrimci ve sol güçler için emekçilerin enternasyonal eğitim açısından muazzam bir fırsat söz konusudur. Bunun İslamcı gerici güçlerin elinde heba edilmesini, göz yummamalıyız. Hiç kuşkusuz devrimci güçlerin gücü düşünülduğünde tüm olanaklardan hakkıyla yararlanmak mümkün değil. Ancak emekçilerin bu sorunlara ilişkin duyarlılığını küçümsenemeyecek anti-emperyalist bir tutuma dönüştürebiliriz. Kitlesele eylemlerle, İsrail ve Amerikan karşıtı her türden faaliyet biçimiyle, Filistin ve Lübnan halkına dönük yardım çalışmalarıyla tüm güçlerimizi seferber etme zamanıdır.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Kurucusu George Habbaş:

Mümkün olan en geniş Arap Halk Cephesini kuralım!

**Şanlı Arap Ulusumuzdan Halklar,
Kardeş Lübnan topraklarının Yiğit Direniş Savaşçıları,
Filistin halkımızın azimli kitleleri ve onların Direnişinin kahramanları,**

Arap Ulusu bugün, bize, yakın geçmişimizin büyük dönüm noktalarını anımsatan tarihsel bir kavşakta. Arap Ulusumuzun, Batılı emperyalist ve sömürgeci çevrelerce desteklenen Siyonist düşmana karşı direnişi; tarihsel olarak, büyük ulusumuzun hak etmediği yenilgilere ve gerilemelere yol açan resmi Arap yönetimlerini boyun eğişi, basiretsizliği ve işbirlikçiliğinin sonucu olarak yaşanan acı ve ıstırap duygularıyla daima ateşlenmiştir. Ama bugün, belki de ilk defa, bu durumun değişmek üzere olduğunu yoğun biçimde hissediyoruz. Bu, ne resmi Arap yönetimlerinin her zamankinin aynısı ve belki de daha ölümcül bir halde olan işbirlikçiliği ve basiretsizliği son bulduğu için, ne de çifte standartlı uluslararası toplum her nasıl olduysa makulleştiği için; Hizbullah ve Genel Sekreteri Seyid Hasan Nasrallah'ın liderliğinde yürütülen Lübnan Direnişi'nin kahramanları ve Gazze ve diğer Filistin kentlerindeki Filistin Direnişi'nin kahramanları tarafından yazılan yiğitlik ve direniş destanı yüzünden böyle. Bu kahramanlar, bu kez, hiçbir yanılıya düşmeksizin, davayı kendi ellerine aldılar ve şimdi, galip gelmek için can atan bir Arap ulusunun öncülüğünü temsil ediyorlar.

Filistin ve Lübnan'daki halkımızın azmi, Lübnan ve Filistin'in sebatkar kadınlarının, yaşlılarının, çocuklarının ve gençlerinin sel olup akan kanları, bu kez ya yeniden ayağa kalkacak ya da dipsiz bir kuyuda yok olacak olan bu Ulus'un önündeki yolu, bir kez daha aydınlatıyor.

Onurumuzu ve gururumuzu yeniden kazanmakta olduğumuza ve zaferin ufukta olduğuna dair güçlü bir duyguyla doluyuz. Yiğit Lübnan ve Filistin Direnişi, ilk kez olmak üzere, söz ve eylem arasındaki uçurumu kapatmaya başladı. Düşmanı ve uluslararası toplumu şaşkırtan ve mahcup eden muazzam bir güvenilirlik kazanıyoruz. Sözleri, Direniş eylemleri takip ediyor. Sloganlar, kahramanca bir pratik içinde gerçekleştiriliyor ve uykuları kaçan Siyonist düşman, hedeflerini kabul ettirmek için devasa savaş aygıtını masum sivilleri öldürüp, altyapıyı yıkmak için en vahşi şekilde kullanıyor. Ama bu, etrafında toplandıkları meşru ulusal direnişi desteklemek için ağır bir bedel ödemekte olan Filistin ve Lübnan'daki halkımızın sebatını ya da yiğit Direniş'in kararlılığını hiçbir şekilde kırmıyor.

Sorun, Siyonist tutsaklar meselesinin ötesine giderek; Amerikan yönetimi ve uluslararası toplumun İsrail'in üstüne yüklediği kirli görevin, Amerikan-Siyonist stratejik planının uygulanabilmesi için Lübnan Direnişini savaşçı güçlerinden mahrum bırakma, Lübnan'ı yenik ve uysal Arap rejimlerinin safına itme, Suriye'nin direnme kapasitesini zayıflatma, tek taraflı olarak empoze edilen yerleşim düzenlemeleri altında, Siyonist zorlamaları Filistin halkına dayatma görevinin bahanesi haline geldi.

Şanlı Arap Ulusumuzun Halkları,

Bugün, başkaldırmak ve direnmek için tarihsel bir olanakla karşı karşıyayız. Bugün, yiğit Lübnan ve Filistin Direnişi'nin temsil ettiği öncülüğü desteklemek için, Arap Ulusumuzdan kitlelerin önemli güçlerini -siyasi partiler, sendikalar, federasyonlar, sivil toplum temsilcileri, kültürel şahsiyetler, yurtsever şahsiyetler- kucaklayacak en geniş Arap ulusal halk cephesini kuralım.

Bırakalım, Arap Ulusu içindeki bütün gizli enerji ve yaratıcılık, zalim Siyonist-Amerikan planını geri püskürtmek için, ulusun onuru ve gururunun savunmasında mümkün olan en geniş halk hareketinde, her yerde harekete geçsin.

**Selam olsun, Lübnan halkına ve onların kahraman yurtsever Direnişine!
Selam olsun, Filistin halkına ve onların azmine ve fedakarlığına!
İşgal zindanlarındaki bütün hükümlü ve tutuklulara özgürlük!
Erdemli şehitlere ebedi şeref!
Zafer özgürlük ve onur için savaşan insanlarındır!**

Meryem Abu Dagga:

“zaferimiz bağımsız ve özgür bir Ortadoğu için en önemli cepheyi oluşturacaktır. Ve bunu ancak ilericilerin, devrimcilerin birliğiyle, ABD ve onun taşeron gayri meşru devletini ve işbirlikçi hükümetleri, rejimleri ortadan kaldırarak başarabiliriz.”

Barikat okuyucuları ve Yoldaşlar,

Filistin halkı ve direnişine göstermiş olduğunuz dayanışma örneğinin eski yoldaşlarınızdan gelen bir gelenek olduğunu inanıyor ve biliyoruz.

Yaşadığımız zor koşulları ancak sizin gibi devrimci geleneği olanlar kavrayıp anlayabilir.

Yoldaşlar, barbar Siyonist işgal güçleri Filistin’de ve özellikle Gazze’de taş üzerinde taş bırakmadı, evler oturanların başlarına yıkıyor, bombalıyor, okullar ve üniversiteler, öğrenciler ders sırasında iken bombalanıyor, köprüler, elektrik santralleri ve altyapılar tahrip ediliyor. Bütün dünya gözünün önünde sivil yaşlı, kadın ve çocuklar öldürülüyor...

Yoldaşlar, inanın şu anda Gazze bir hayalet şehrine dönüştürüldü; sokaklar insanlardan yoksun, çünkü Siyonist uçaklar hareket eden her şeye ateş açıyorlar. Bütün dünyanın yasakladığı bomba ve silahlar kullanılıyor. Fosfor, parçalarına ayrılarak tesir eden ve bir insana isabet ettiği zaman bütün vücudunu paramparça eden mermiler, bombalar, lazerli ve kimyasal silahlar kullanılıyor. Gazze, hava, deniz ve karadan kuşatılmış durumda.

Ama bütün bunlara rağmen halkımız direniyor, direnişi sürüyor ve önceki zamanlardan daha azimli bir şekilde bağımsızlığa ve özgürlüğe koşuyor. Özgürlük ve bağımsızlık olmadan barış olamaz. ABD’nin "Yeni Ortadoğu Projesi"ni Filistin ve Lübnan halklarının cesetleri üzerinde kurdurmayacağız. Direnişimizin sürmesi için her şeyi feda edeceğiz; çünkü zaferimiz bağımsız ve özgür bir Ortadoğu için en önemli cepheyi oluşturacaktır. Ve bunu ancak ilericilerin, devrimcilerin birliğiyle, ABD ve onun taşeron gayri meşru devletini ve işbirlikçi hükümetleri, rejimleri ortadan kaldırarak başarabiliriz.

Şu anda ABD, AB ve Siyonist rejim, Ortadoğu’da Filistin direnişine ve Lübnan’da Hizbullah’a saldırıyor. Böylece onlar, direnişi ve devrimin ruhunu öldürmeye çalışıyorlar. Ama Lübnan ve Filistin’deki efsanevi devrim direnişi emperyalistleri ve uşaklarını şaşırttı, emperyalizmin kağıttan bir kaplan olduğunu gösterdi. Siyonist rejimin en çok güvendiği askeri gücü ve güvenlik önlemlerinin gerillaların silahları ve füzeleri önünde çaresiz olduğu bir kez daha anlaşıldı. Direnişin füzeleri Hayfa’ya ve Hayfa’dan ötesine ulaşıyor.

Filistin-Lübnan direnişi sizin gibi halkların dostu olan, enternasyonal devrimci düşünceye sahip insanların yardımlarını çok acil olarak bekliyor. Yaptığınız bütün yürüyüşleri ve protesto eylemlerinizi gururla takip ediyoruz.

31 Temmuz 2006’deki eylemden sonraki üzücü olayların ise (Taksim’deki polis saldırısı kast ediliyor) tek açıklaması var: ABD’nin desteğiyle iktidara gelen Müslüman iktidar (AKP), ancak ve ancak onların çıkarları doğrultusunda politika ve tavır sergileyebilir...

Desteğinizle direnişimiz sürebilir; sizleri tek tek özle dim... Eğer hayatta kalırsak, özgür Filistin’de görüşmek umuduyla.

Sevgilerimle

Yoklaşınız Meryem Abu Dagga

Filistinli Kadın Araştırma ve Geliştirme Merkezi

Lübnanlılar,

İsrail bir kez daha ülkemizi işgal etmeye ve bizi yok etmeye çalışıyor. Ve islami direniş kahramanca eylemlerini ve fedakarlıklarını sürdürüp zaferler kazanırken Lübnan ordusu askerlerinin onursuzca katledilmesine karşın mücadeleye girişmemekte ısrar ediyor.

Vatansever görevlerimiz bizi işgalcilere karşı Direnişe katılmaya ve ülkemize karşı girişilen suçlara karşı durmaya çağırılmaktadır.

Biz, Solun ve Demokrasinin güçleri, vatanımızın 1982 Direnişi’ne de katılmış olma onurunu taşıyan kişiler ve örgütler olarak silahları yeniden ele aldığımızı ilan ediyoruz.

Ülkemizin gençlerini bu kahramanca deneyime sahip çıkmaya ve direnişlerinin temelini almaya çağırıyoruz. Onları kentlerinde ve köylerinde kalarak işgalciye silahla karşı koymaya, toprağımızı, egemenliğimizi ve halkımızı korumaya çağırıyoruz.

Bu bizim için tarihi bir andır. Ülkemiz ve halkımız muzaffer olacak ve ülkemiz ve Arap ulusumuz için işgalcilerin bozguna uğratılmasıyla birlikte bir özgürlük ve birlik dönemi hüküm sürmeye başlayacaktır.

Lübnan Komünist Partisi

Beyrut, 28 Temmuz 2006

Kaynak: sendika.org

D. SENA

Devrimci Enternasyonalizmin Anlamı

kürt halkının dostu olmak üzerine...

"Biz, Kürdistan Devrimi'nin Ortadoğu'daki yeri ve önemini, Vietnam Devrimi'nin Çin Hindisi'ndeki yeri ve önemine benzetebiliriz. Nasıl ki, Vietnam Devrimi, proletarya önderliğinde Hindisi devrimlerinin anahtarı rolünü oynamışsa, Kürdistan Devrimi de farklı zaman ve mekan koşulları içinde proletarya önderliğindeki Ortadoğu halk devrimlerinin anahtarı rolünü oynayacaktır. Yine nasıl ki Vietnam Devrimi, emperyalizmin Hindisi'nden atılmasında ve emperyalizmin dünya çapında geriletilmesinde büyük ve tarihi önemde bir rol oynamışsa, Kürdistan Devrimi de emperyalizmin Ortadoğu'dan atılmasında başrolü oynayacak ve dünya çapında geriletilmesinde de büyük ve tarihi bir rol oynayacaktır."

"Kürdistan Devrimi, Ekim Devrimi'yle başlayan ve ulusal kurtuluş hareketleriyle gittikçe güçlenen dünya proletarya devriminin bir parçasıdır."

Yukarıdaki sözler, bundan neredeyse 30 yıl önce, 1978'de Kürt ulusal kurtuluş hareketinin tarihsel bir metninde(*) söyleniyordu.

Özellikle bölgesel perspektifi bakımından hayranlık uyandıran bir netlik ve kesinlik...

Şimdi, 2000'li yıllardayız... Bir zamanlar böyle bir netlikle başlamış olan büyük bir serüvenin en kritik noktasında duruyoruz. Aradan geçen zaman az değil; üstelik bu zaman dilimi dünya

çapında tarihsel gelişmelere de tanık oldu ve şüphesiz bu süreçteki en belirleyici olay da reel sosyalizmin gürültülü çöküşüydü. Böylece, dünyadaki bütün ilişki ve çelişkilerin yeniden biçimlendiği yeni bir tarihsel sürecin kapısı açıldı. Söz konusu sürecin bütün özelliklerini bu yazı kapsamında ele almak istemiyoruz; daha önceki sayılarımızda birçok kez bu konuya değindik. Yine de çok kısaca özetlendiğinde, neoliberal vahşi kapitalizm, sınırsız emperyalist hegemonya ve postmodern ideolojik yıkım bu sürecin en belirgin unsurları olarak ortaya konulabilir. Ve yeni bir süreç, doğal olarak emperyalistler arası ilişkilerden kapitalist üretimin sektörlerine ve gerçekleştirilme biçimlerine, işçi sınıfının bileşimine dek bir dizi alanda kapsamlı değişikliklere de yol açmış, dolayısıyla emekçiler ve ezilen halklarla emperyalistler arasındaki mücadele cephesini de derin biçimde etkilemiştir.

Şüphesiz bu yeni durumun en yıkıcı etkisi, bu cephedeki gerilemedir. Uluslararası sosyalist hareket ve genel olarak emperyalizme karşı-emekten yana güçler toplama, "çöküş" sonrasında tarihin en ağır krizlerinden birini yaşamış ve özellikle 90'ların sonuna kadar olan ilk dönemde ciddi kırılmalara uğramıştır. Bugün yavaş yavaş yeniden toparlanma ve yükseliş eğilimleri artık görülmektedir; ancak en azından ilk on yıllık dönem için söylenebilecek olanlar doğrusu pek

(*) Kürdistan Devriminin Yolu Broşürü

iç açıcı değildir.

Bu genel gerileme ortamı, elbette en ciddi etkilerini sömürge ve yeni-sömürgelerde devam etmekte olan ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri üzerinde göstermiştir. Reel sosyalizmin çöküşü, milyonlarca insan açısından yalnızca bir sosyalist deneyimin başarısızlığı anlamına gelmemiş, yeni ve daha adil bir dünyanın mümkün olduğu fikrinde de genel bir kırılma yaratmıştır.

İlk adımları 1980'lerde başlayan ama asıl somut ifadelenişini 1990'larda bulan "gerilla-hükümet uzlaşmaları" da esasen bu moral atmosfer çerçevesinde ortaya çıkmıştır. Bu süreçte Uruguay'dan El Salvador'a, Peru'ya dek birçok ülkede tanık olduğumuz "barış görüşmeleri" ve "siyasi hayata katılma" olguları, şüphesiz tek tek değerlendirilebilir. Devrimci sosyalist hareket bu konuda basit ve yüzeysel değerlendirmeler yapmak yerine titiz davranmanın, olguları anlamaya çalışmanın daha doğru olduğunu düşünmektedir. Ancak, her şeye rağmen genel bir kanaat olarak, bütün bu girişimlerin yalnızca moral gerileme atmosferine bağlanmasının da eksik olduğunu söyleyebiliriz. Son yıllarda yayınlanmış bir dizi kitapta gördüğümüz yazı ve röportajlar, söz konusu devrimci hareketlerin bizzat kendilerinin de süreci kavramakta eksik davrandıklarının ipuçlarını vermektedir. 1980'lerde başlayan yeni süreçleri yeterince çözümleyememe, bir yenilenme ve atılım konusunda gecikme, vb. gibi şeyler bu çerçevede sayılabilir.

Şüphesiz burada yalnızca kişisel yetersizliklerden, önderlerin sezgi ve çözümleme eksikliğinden söz etmiyoruz. Kuşkusuz bu olgular, bizim Kürt örneğimizde görüldüğü gibi olağanüstü bir önem arz etmektedir. Ama sorun tek başına bu değildir. Büyük bir tarihsel kırılma noktasında yaşayanlara haksızlık etmek için bunları söylemiyoruz. Ama yine de, 70'li yılların sonundan itibaren genel bir tıkanmanın işaretlerinin görüldüğü, bir yanda yeni bir tarihsel sürecin ön-belirtileri görünürken diğer yanda bu süreçleri algılamak, karşılık vermek için yeterince yaratıcı ve çözümleyici olunmadığı genel olarak not düşülebilir.

Kürt Hareketi: Değişen Süreçlerde Değişen İttifak Anlayışları

Kürt hareketi de bir yönüyle bu genel atmosferin dışında değildir. Gerçi Kürt hareketi bir anlamda genel çizgiye aykırı bir biçimde, tam da 90'lı yılların başında en ciddi yükselişini göstermiş ve bir zaman diliminde dünyadaki nadir direniş odaklarından biri olmuştur ama sonuçta aynı süreçte genel atmosferin etkileri de alttan alta işlemeye devam etmektedir.

Bugün gelinen noktada ise hala muazzam bir halk potansiyeline ve direnme azmine sahip ama politik bakımdan perspektif ve hedeflerini geriye

çekmiş bir ulusal hareketle karşı karşıyayız.

Çok kabaca söylenirse, İmralı sonrasında yeni dünya sistemi çerçevesinde bir çözüm arayışına giren ve zaman içersinde liberalizmden ödünç alınmış kavramlarla eklektik bir dünya görüşü oluşturan politik önderlik, bir yandan yazımızın en başında alıntıladığımız perspektifi tümüyle kenara iterken diğer yandan da bu perspektifin politik aracı olarak inşa edilmiş olan gerilla gücünü bir tür diplomasi aracına dönüştürmüştür.

Ve elbette yaklaşık otuz yıllık bu sürecin her kritik dönüm noktası, başka bir dizi etkenle birlikte hareketin ittifaklar ve destek güçler mantığını da belirlemiştir. Başka bir deyişle, Kürt önderliğinin ittifaklar politikası, kendi perspektiflerindeki değişimlere ve dönemeç noktalarına paralel olarak zaman içersinde değişikliklere uğramıştır.

Kuruluşundan 1980'e kadarki süreçte esas olarak kendisini bölgede var etme ve güç toplama aşamasını yaşayan Kürt hareketi, bu aşamada ne diğer Kürt gruplarıyla ne de Türkiye devrimci hareketi içinden yapılarla çok kalıcı ilişkiler kurmamıştır. Hatta denilebilir ki, özellikle diğer Kürt hareketleriyle ilişkiler bakımından bu aşama gergin ve çatışmalı bir atmosfere sahiptir.

1980'lerin başında karşımıza çıkan en somut olgu ise kuşkusuz Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi (FKBDC) girişimidir. 1982'de bir araya gelen PKK, Devrimci Yol, Türkiye Komünist Emek Partisi (TKEP), THKP/C Acilciler, TKP İşçinin Sesi, Sosyalist Vatan Partisi (SVP), TEP (Türkiye Emekçi Partisi) ve Devrimci Savaş yapıları tarafından oluşturulan FKBDC, esasen sadece demokratik alanı kapsamamakta, oldukça iddialı politik mücadele biçimlerini de önüne koymaktadır. Bu girişimin bir bütün olarak olumlu-olumsuz yanları bir yana, en azından Kürt hareketinin 1980'lerde Türkiye devrimci hareketi ile ilişki kurma ve birlikte mücadele etme isteğini göstermektedir.

Sonraki süreçlerde ise bilindiği gibi PKK, "ülkeye dönüş" iradesini göstermiş ve 1984'e dek varan bir hazırlığa girişmiştir. Daha doğrusu, aslında FKBDC'nin kurulmak istendiği 1982'de de PKK, böyle bir planlama ve hazırlıklar içindedir ve en azından teorik olarak düşünülen şey, bir yandan Kürt coğrafyasında diğer yandan da Karadeniz gibi başka bölgelerde gerilla atılımları yapmaktır.

Sonuç olarak, ayrıntılar bir yana, bu dönemde de yine arayış, "yol arkadaşlığı" çerçevesindedir. Her ulusal kurtuluş hareketi gibi Kürt hareketi de, metropol solunda bir müttefik cephe yaratmayı, mücadele üzerinden gelişecek bir omuzdaşlık aramayı sürdürmektedir.

Ancak bu dönemde devrimci hareketin tüm bölmeleri ciddi bir sıkıntı içindedir. Tabii

i ki, burada sosyal-şoven denilebilecek yeminli misak-ı millicileri ve reformistleri bir yana bırakıyoruz. Sözüünü ettiğimiz şey, Kürt hareketine karşı duyarsızlık ve sosyal-şovenizm değil, güç kaybı ve politik gerilemedir. 12 Eylül cuntasının getirdiği yıkımdan henüz kurtulamamış olan devrimci güçler, ardından 1990'lar dönemecine gelmişler ve güçlü çözümler/güçlü atılımlar gerektiren bu süreçte büyük ölçüde tökezlemişlerdir.

Bu sıkıntı ortamında gerçekleştirilmek istenen ikinci büyük birlik girişimi (1988-89'lardaki başka platform-birlik girişimleri bir yana) Devrimci Demokratik Güçbirliği (DDGB) olmuştur. 1993'te PKK'nin önerisiyle PKK, TKEP, TKP-Kıvılcım, TKP/ML Hareketi, TDP ve Devrimci Partizan örgütleri arasında kurulan (Devrimci sosyalist hareketin bir süre içinde bulunduğu) DDGB de sonuç olarak başarılı bir girişim değildir ve (sebepleri bir yana) çok ciddi bir aktivite sağlayamamıştır.

Yani özetlenirse eğer, Kürt hareketi, kendi özgün tarihinde 1982 ve 1993'de iki kez ciddi anlamda solla ittifak projesi geliştirmiştir ve bu girişimler, PKK'nin perspektiflerini henüz geriye çekmemiş olduğu dönemin temel anlayışına uygundur.

Türkiye Cephesi: Gerileme Koşullarında Değişik Eğilimler

Bu arada yukarıda sözünü ettiğimiz güç kaybı ve gerileme hali, bilindiği gibi Türkiye devrimci hareketinde devrimci özünü koruyan hareketlerden bazılarını bu dönemde "ulusal harekete aktif yedeklenme" noktasına taşımıştır. Bu yedeklenme, kuşkusuz bugünkü kuyrukçu eğilimden en azından yöntemi açısından farklıdır. Yani sonuçta yine bu davranış biçimini de "devrimin güncelliği"nden duyulan kuşku ve umutsuzluk belirlemektedir ama bu sonuçta savaşçı bir tutumdur. İnsanlar, çok net bir savaşa iradesiyle gerilla ortamına dahil olmuşlar, bir dizi örnekte görüldüğü gibi özveri ve kararlılıkla hareket etmişler ve bu arada küçümsenmeyecek sayıda şehit vermişlerdir. Nihayetinde Kürt hareketi İmralı dönemecine girdiğinde ise bu gruplar açısından oluşan tablo büyük ölçüde düş kırıklığıdır.

Ama bu süreç, daha doğrusu 1984 ile başlayan ve 1990'ların ikinci yarısına kadar devam eden dönemin bütünü, aslında Türkiye devrimci hareketinin bütünü bakımından oldukça karmaşıktır. Çok kaba bir dille ifade edilirse, aynı coğrafyanın bir bölümünde hatırı sayılır bir gerilla savaşı (ve bu savaşa karşılık olarak oligarşinin yürüttüğü katliamlar ve kontra cinayetleri) sürmekte, ortalık alev alev yanmakta, buna karşın ise diğer yakadaki güçler, kısmi toparlanma ve gelişme eğilimleri göstermektedir; 80'lerin so-

nunda ve 90'ın başında Türkiye cephesindeki durum dip noktası değildir ama yeterli de değildir. Yani sonuç olarak, sebepler tartışması ne olursa olsun, doğudaki ses, batıda istenilen düzeyde bir yankı bulamamaktadır. Objektif durum budur.

Bu objektif durum, sözünü ettiğimiz süreçte Türkiye devrimci hareketine dönük olarak yapılan haklı/haksız, doğru/yanlış bir dizi suçlamasının zeminini oluşturmuştur. Kendi sesine yeterince karşılık bulamayan, kendi çektiği acılara denk düşen bir dayanışma düzeyini somut olarak gözlemleyemeyen Kürt ulusal hareketinin tabanı ile sol arasındaki bağlar bu dönemde ciddi biçimde zedelenmiştir. Çünkü her şeyden önce yurtsever Kürtlerin en azından bir bölümü, bu zayıf durumun politik-programatik sebeplerden değil, ahlaki nedenlerden kaynaklandığını, yani açıkçası savaşa ve mücadele etme azminin yokluğuyla ilgili olduğunu düşünmektedirler. Kürt hareketinin militanları arasında bu kanı yaygındır; sıkıntının çözümünü "aktif yedeklenme" politikasında bulduğunu düşünen Türkiyeli gruplar ise zaten bu görüştedirler. Böylece bir açı gitgide büyürken, bu tür bir yedeklenmeyi doğru bulmayan devrimci hareketler (yine sosyal-şoven eğilimleri dışta tutarak devrimci güçlerden söz ediyoruz) "Kürt hareketine duyarsızlık"tan, "Kemalizmin etkisi altında olma"ya dek bir dizi ağır suçlamaya maruz kalmışlardır. Bölgedeki katliamlar, orman ve köy yakmaları, kontra faaliyetler arttıkça bu eleştirilerin dozu da artmakta ve giderek sapın samana karıştığı kaotik bir ortam oluşmaktadır. Ve tabii bu ortam, aynı zamanda, Kürt hareketinin yanlışlarına yönelik olarak yapılabilecek eleştirilerin de zeminini daraltmaktadır. Hemen yanı başında son derece kanlı kıyımlar yaşanırken kendi cephesinde hatırı sayılır bir atılım ve sıçrama gerçekleştiremeyen devrimci güçler, biraz da bu sıkıntının etkisiyle zaman zaman eleştirel bir tutumdan -deyim yerindeyse- imtina etmektedirler.

Bu suçlamalar ve eleştiriler üzerinde uzun boylu durmayacağız. Devrimci güçlerin toplamı adına da konuşmak durumunda değiliz elbette. Ama en azından kendi adımıza konuşursak, söyleyebileceğimiz şey, devrimci sosyalist hareketin, bu dönemde Türkiye devrimi yolunda güçlü atılımlar ve sarsıcı vuruşlar yapabilir durumda olmamasının, tarihsel bir boşluk olduğudur. Ulusal harekete yedeklenme politikasını doğru bulmayan devrimci sosyalist hareket, kendi bağımsız yolundan yürüyerek bir atılım ve sıçrama yaratmakta eksik kalmıştır. Ama bu durum, hiçbir biçimde Kürt hareketini anlayamamak, onun önem ve değerini bilmemek ya da "Kemalizmin etkisi altında kalmak", vs. gibi unsurlardan değil, bir bütün olarak sürecin eksikliklerinden kay-

naklanmaktadır. Yani hem devrimci sosyalist hareket, hem de aslında bir devrimci hareketin bütünü, hayatın diğer alanlarında büyük sıçrama ve gelişmeler gösterdikleri halde, özel olarak ulusal sorunda tökezlemiş degillerdir.

Ama bütün bunlara karşın asla inkar edilemeyecek olan gerçeklik, Kürt coğrafyası ile Türkiye arasındaki bu dengesizliğin objektif bir durum olduğudur.... Gereçekler ne olursa olsun, bu objektif tablo ortadadır, bir vaka olarak vardır.

Eğik Düzlemde Kayma...

Bu tablo üzerinden 1990'ların ikinci yarısına gelindiğinde ise artık Kürt hareketinin genel çizgisi (ve buna bağlı olarak ittifaklar politikası) başka bir noktaya doğru evrilmektedir. Ya da belki şöyle söylenebilir: Kürt hareketinin bünyesinde filizleri hep mevcut olan sistem-içi eğilim artık kendisini daha fazla ortaya koymaktadır. Burada, bir ucu İmralı'ya dek uzanan sürecin sebeplerini, vs. uzun uzadıya tartışmayacağız; ancak olup bitenleri tümüyle 1990'ların çöküş ortamına ve Türkiye cephesinin zayıflığına bağlayan, "bu kadar yalnız kaldığında ne yapılabilirdi ki" diyen görüşün tam doğru olmadığını belirtmeden geçemeyeceğiz. Her şey bu kadar basit değildir; Kürt hareketindeki dönüşüm, çok ciddi bir ideolojik kaymaya denk düşmektedir, bu kaymayı atlayarak süreci yalnızca "çaresizlik"le izah etmek mümkün değildir. Böyle bir izah, bugün gelinen noktanın "kaçınılmaz" olduğunu söylemek anlamına gelir ki, bu hiç doğru değildir. Kendi düşünsel ve örgütsel kaynaklarını kendi eliyle kısırlaştıran Kürt hareketinin önderliği, bu tıkanmaya çözüm arama imkânlarını da yine kendi eliyle ortadan kaldırmıştır.

Bu tartışmayı, bu yazı bağlamında bir kenara koyup yeniden konumuza, ittifaklar sorununa geldiğimizde ise yeni süreçte manzara şöyledir: "Ateşkes önerileri" ile yavaş yavaş yeni bir tutuma doğru kayan Kürt önderliği, artık Türkiye devrimci hareketi cephesindeki beklentilerini rafa kaldırmakta, "yol arkadaşlığı" arayışından vazgeçerek karşı cepheden ilişkiler geliştirmeye başlamaktadır. Kürt önderliği, bu süreçte kendince "arabulucu" olarak gördüğü bir dizi gazeteciyle (Çandar, Birand, vs.) yakın ilişkiler kurmuş, devletle (ve hatta bazıları CIA ile) dolaylı ya da doğrudan ilişkili olan bu kişileri bir biçimde "kullanma"yı amaçlamıştır. Aynı süreç, kendini Türkiye solu içinde gören bazı ajan ve sağlıksız unsurların da (Perinçek ve Küçük gibi...) Bekaa'ya turistik geziler yaptıkları günlerdir. Kürt önderliği artık eski ölçütlerini de bir yana bırakmıştır; hatta bu ilişkileri devrimci örgütlerle ilişkilerinden daha önemli bulmakta, bunu da zaten açıkça dile getirmektedir.

Bu arada, aynı süreçte, gerillanın nihai pers-

pektifinde de bir kayma gerçekleşmeye başlamıştır. Bağımsız bir ülke kurma hedefinin asli unsuru olarak yaratılmış bulunan gerilla, artık diplomatik adımların, dolaylı görüşmelerin "zorlayıcı aracı" haline dönüşme yolundadır. Oligarşiye uzlaşma ve barışçıl yol önerileri yapan önderlik, diğer yandan da bütün bunların reddilmesi halinde karşı tarafı savaşı tırmandırmakla tehdit etmektedir. Metropollerdeki sivil halka zarar veren eylemlerin tırmanışı da tam bu dönemde denk düşer. Çünkü Kürt önderliği, Kürt coğrafyasında bütün şiddetiyle devam eden savaşın dehşetini metropollere taşımak, toplumsal yapıda genel bir tedirginlik yaratarak karşı tarafı görüşmelere zorlamak istemektedir. Denilebilir ki, Kürt hareketinin tarihindeki en olumsuz etki yaratan eylem örnekleri bu dönemde görülmüştür.

Böylece, artık bir eğik düzleme girilmiş ve yavaş yavaş geriye doğru kayılmaktadır. Bu geriye kaymanın pratik ilişkiler bakımından anlamı ise eski devrimci ittifak anlayışının terki ve daha bulanık ilişkilere yönelmesidir. Bu noktadan sonra Kürt önderliğinin soldaki arayışı, yeni politikaları destekleyen, en azından bu politikalara eleştirel yaklaşmayan bir ilişki biçimidir. Bugün "stratejik ittifak" adı altında kurgulanan ilişkilerin başlangıç noktası da aslında bu süreçtir.

Geriye Kayarken Uyum Arayışı

Öte yandan aynı süreç, solda da yeni bir gerileme ve sağa kayma dalgasına zamansal olarak denk düşmüştür. İlk ÖDP deneyiminin yükseliş ve düşüşünden sonra ortaya yeni partiler, eğilimler çıkmakta ve Kürt hareketindeki değişim ilerledikçe solun bir kesiminde de bu harekete karşı tutum kısmen değişmektedir. 1970'ler boyunca PKK hareketine hiç sıcak bakmayan, 1984 atılımını da (kendi savundukları devrim ve mücadele anlayışlarının doğal sonucu olarak) bir tür "macera" gibi gören bazı akımlar, ortaya çıkan yeni politikaları kendilerine yakın hissetmektedirler.

Elbette bu yakınlık ve "Kürt sevgisi", söz konusu eğilimlerin kendilerindeki bir yanlışı fark etmelerinden kaynaklanmamıştır. Burada söz konusu olan şey, resmen söylensin ya da söylenmesin bu siyasi akımların "devrimin güncelliği" ve "mümkünlüğü" konusundaki geri adımlarının bir sonucudur. Daha anlaşılır sözcüklerle ifade edersek, yakın gelecekte Türkiye devriminin gerçekliğinden umut kesmiş olan bu güçler, kendi politik perspektiflerini günlük demokratik tepkilerin yerine getirilmesiyle sınırlı bir çerçeveye oturtmuşlar ve bu noktada da mevcut Kürt hareketinin (daha doğrusu mevcut Kürt önderliğinin) politikalarının desteklenmesini listenin en başına koymuşlardır. Hatta içlerinden daha uç noktalara savrulan bazıları, artık Türkiye devrimi perspektifinden tümüyle kopmuş olduklarını

gizlememekte ve "Kürt sorunu çözülmeden bu topraklarda ciddi bir ilerleme gerçekleşmeyeceğini" açıkça ilan ederek bütün politik çalışmalarını bu alana kaydırmaktadırlar. Hiç kuşku yok ki, bu yönelim reformizm bakımından "enternasyonalizm" bağlamında bir "iç rahatlaması"na da yol açmaktadır. Bu eğilimler böylece, "herkesten daha fazla enternasyonalist olma" rütbesini kendi kendilerine verebilmektedirler; sanki devrimci olmayan bir "enternasyonalizm" iyilikseverlikten başka bir anlam taşımış gibi!

Öte yandan solda bu denli uçlara dek gitmemekle birlikte sonuç olarak aynı noktaya gelip saplanan başka tutumlar da mevcuttur. Bu eğilimler, tümüyle kaderlerini Kürt ulusal hareketinin çizgisine bağlamış gibi görünmemektedirler ama öte yandan Kürt sorununda atılacak her adımı mevcut Kürt hareketine angaje olarak atmayı adeta bir prensip haline getirmişlerdir. Mevcut Kürt ulusal hareketi ile hiçbir koşulda karşı karşıya gelmemeyi hedefleyen, kendilerine özgü bir tutum geliştiremeyen bu yapılar, görünüşte mevcut önderliği eleştirmekte ama politik tutumlarda onun arkasından ayrılmamaktadırlar. Yani bu yapılar, mevcut önderliğin "ideolojik açılım" diye ortaya sürdüğü liberal bulanıklığı tabii ki benimsememektedirler; ama zaten asıl tehlikeli olan da budur; çünkü yapılan, aslında günü kurtarmaktır. Sonuç olarak en iyimser yorumla bile, bu akımların yaptığı şey, zulüm ve baskı altındaki Kürt halkının desteklenmesi ile her günlük sorunda mevcut Kürt önderliğinin politikalarının desteklenmesini birbirine karıştırmalarıdır.

Bu yedeklenme türleri, belki 90'ların yedeklenmesini biçimsel olarak andırmaktadır ama asla oradaki devrimci samimiyete sahip değildir. Bu kez yapılan şey, yükselen bir yıldız kendi varlığını katmak değil, geriye kaymakta olanı kutsamaktır. Daha doğrusu, aslında Kürt önderliğinin geriye doğru çeke çeke kültürel haklar noktasına kadar gerilediği hedefler silsilesi (lütfen burada çarpıcı gerilemeyi anlamak için yazımızın başındaki alıntıya yeniden dönülsün!) artık bu kesimlerden bazılarının zaten öteden beri durdukları noktaya denk düşmektedir.

Bütün bunların sonucunda ise ortaya gerçeğe uymayan, tuhaf bir durum çıkmıştır. Bu gerçek dışı tabloda Türkiye solu, sanki Kürt halkını "sevenler" ve "sevmeyenler" diye iki ana öbekte toplanmıştır!

Sözünü ettiğimiz tümüyle gerçek dışı sınır çizgisinin bir yanında yukarıda sözünü ettiğimiz "stratejik müttefikler" vardır.

Diğer yanda ise, "Kürt halkının pek iyi dostları olmadığı" düşünülen daha karmaşık bir toplum vardır. Bu toplum, homojen değildir. Bu toplumun içinde devrimci öze sahip olmakla birlikte misak-ı milli sınırlarını kafasında kıramamış

unsurlardan "sınıfsal kriterlere bağlılık" adı altında ulusal sorunu hafife alan güçlere kadar çeşitli eğilimler vardır. Ve nihayet, mevcut post-modern Kürt önderliğini ve onun sistem içinde çözüm arayan politikalarını eleştiren, ancak ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı konusundaki Marksist kriterlerden de sapmayan devrimci akımlar da bu genel toplam içinde yer almaktadır. Daha doğrusu, mevcut Kürt ulusal hareketi bu homojen olmayan toplama "kendisine sıcak olmayan" bir kategori olarak görmeyi ve göstermeyi uygun bulmaktadır.

Daha pratik bir dille söylersek, mevcut Kürt hareketi, kendi politikalarını koşulsuz destekleyen ve bütün günlük sorunlarda kendisiyle birlikte hareket eden akımları "dost" olarak görmekte, diğerlerinin tümünü ise "kuşkulu dostlar" ya da "mesafeliler" olarak aynı çuvalın içine doldurmaktadır. Bunu yaparken kullandıkları ölçüt, söz konusu siyasi akımların ulusal sorun konusundaki düşünceleri ve pratiği değil, kendilerine biat edip etmedikleridir.

Kürt Halkının Dostluğu ve Devrimci Sosyalist Hareket

Bu hayli uzunca özetten ve durum tespitinden sonra yeniden yazımızın başlığındaki soruya dönebiliriz: Kürt halkının dostları kimlerdir ya da Kürt halkının dostluğu bugünün koşullarında ne anlama gelmektedir?

Gerçekten ne yapmalı?

Mevcut Kürt önderliğinin bütün politikalarını ayakta alkışlarsak ve onunla aramızı "iyi" tutarsak, daha mı fazla enternasyonalist oluruz?

Bütün politik faaliyetimizin rotasını değiştirerek (daha açık bir deyişle bir devrim hareketi örgütleme perspektifimizi zayıflatarak) kendimizi yalnızca, örneğin kontra cinayetlerini protesto etmeye yönlendirirsek, Kürt halkını daha mı çok sevmiş ve desteklemiş oluruz?

Devrimci sosyalist hareketin bütün bu sorulara verdiği yanıt son derece açıktır: Hayır!

Devrimci sosyalist hareket, Türkiye devriminin adımlarının örülmesiyle Kürt halkının özgürlük mücadelesinin desteklenmesi arasında bir çelişki olmadığını, tersine bunların birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğunu düşünmektedir.

1- Devrimci sosyalist hareket, nihai hedefi dünya devrimi ve komünizm olan, bu perspektifin belirleyiciliği altında Türkiye coğrafyasında anti-emperyalist anti-oligarşik bir halk devrimi gerçekleştirmeyi programına koymuş bir devrim hareketidir.

2- Devrimci sosyalist hareket, bu devrimci programın gerçekleştirilmesini belirsiz bir uzak geleceğin işi gibi görmemekte, devrimin güncel ve mümkün olduğu belirlemesini yapmaktadır. Bu doğrultuda o, bütünlüklü bir politik müdahale ve devrimci atılımı örmeyi asli programatik

hedefleri olarak önüne koymuştur.

3- Devrimci sosyalist hareket, Ulusların Kendi Kaderlerinin Tayin Hakkı konusundaki Marksist-Leninist yaklaşımın en az dün için olduğu kadar bugün de geçerli olduğunu ve bu ilkenin esas olarak ayrılma ve bağımsız devlet kurma hakkı anlamına geldiğini belirlemektedir. Devrimci sosyalist hareket, bu yaklaşım doğrultusunda misak-ı milli dahil hiçbir yapay sınırı ölçü almamakta, ayrıca, bir ulusal hareketin önderliğinin niteliği ile o ulusun kendi kaderini tayin hakkı arasında bağlayıcı bir ilişki kurmaktadır. Bir belirli anda o ulusa önderlik eden gücün ya da sınıfın niteliğinden hareketle hakkın kendisini yok sayan bütün sosyal-şoven anlayışları kendisine yabancı saymaktadır.

4- Devrimci sosyalist hareket, uzun yıllar önce açıkça ilan etmiş olduğu üzere, UKKTH ile ayrı örgütlenme hakkının birbirine sıkıca bağlı olduğunu, birinin diğerini doğal olarak doğurduğunu belirlemektedir. O, "bütün dünyayı kurtarma" hevesinden uzaktadır ve Kürt coğrafyasının kendi devrimci sosyalist hareketini yaratabilecek potansiyele sahip olduğundan kuşku duymamaktadır. Bu doğrultuda o, mevcut Kürt önderliğinin (ve hatta güneydeki işbirlikçi önderliklerin de) yönetimindeki Kürt örgütlenişini objektif olgular olarak tanır, onlara karşı geliştirilen bütün imha politikalarının karşısında durur; bu önderliklerin niteliğini bahane ederek Kürt halkının haklarını yok sayan anlayışları kendisine yabancı sayar. Ama öte yandan, Marksist-Leninist bir hareket olarak bu önderlikleri desteklemeyi, onların yanlışlarına ortak olmayı aklından bile geçirmez.

5- Asli hedeflerini böylece ortaya koymuş bulunan devrimci sosyalist hareket, sonuç olarak bir "dayanışma" hareketi ya da bir tür "insan hakları derneği" değildir. O, kendi yolunda yürürken ulusal zulmün bütün biçimlerine karşı mücadele yürütür, sömürgeci rejime karşı bütün direnişleri destekler, ancak kendisini salt bu görevlerle tanımlayan bir yerde durmaz. Kendisini bir "aydın ve sanatçı inisiyatifi" gibi görmez. Devrimci sosyalist hareketin asli görevi, devrimci bir atılım yaratmaktır ve bu görev üzerine yoğunlaşır.

6- Devrimci sosyalist hareket, Türkiye'deki demokrasi sorununu Kürt hareketinin çözümüne bağlayan ve dolayısıyla "bu sorun çözülmeden ciddi bir adım atılamaz" diyen görüşün yanlış ve özünde reformist olduğu düşüncesindedir. Her şeyden önce bu topraklardaki faşizm ve haklar/özgürlükler sorunu, şu ya da bu konjektürel olguya değil, emperyalist yeni-sömürgeci ilişkilere bağlı yapısal bir olgudur ve bir demokratik halk devrimi dışında çözümlenmesi mümkün değildir. Ayrıca Türkiye devrimini böyle bir önkoşula bağlamak kesinlikle doğru değil-

dir ve devrimci iktidar perspektifinin yitirilmesinden başka bir anlam taşımaz. Bu, Türkiye'de devrimci müdahalenin Kürt ulusal hareketiyle dayanışmacılık düzeyine indirgenmesi anlamını taşıyan sinizmle karışık bir reformizmdir.

Bu yaklaşım, Kürt ulusunun özgürlük istemlerini Türkiye devriminin başarısına bağlayan sosyal-şoven yaklaşımların adeta tersten ifadesidir, saçma ve gericedir. Tersine, ulusal sorunun, sadece Kürt ulusal sorununun değil, TC sınırları içindeki tüm ulusal sorunların köklü bir çözümü, Türkiye devriminin ciddi adımlar atmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Bu bağlılık, mutlaka zıtlık anlamına gelmez ama Ortadoğu'nun mantığı gereği bölge devriminin çeşitli parçaları arasında yakın bir ilişki vardır.

Ayrıca devrimci sosyalist hareket, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının desteklenmesi ve Kürt halkı üzerindeki baskı ve katliamlara karşı çıkılması ile mevcut Kürt önderliğinin politikalarının her koşulda desteklenmesi arasında bir zorunluluk ilişkisi olmadığını düşünmektedir. Günün kurtarmaya yönelik böyle bir "enternasyonalizm" anlayışı devrimci sosyalist harekete yabancıdır.

7- Devrimci sosyalist hareket, yukarıda sözünü ettiğimiz görüşlerin tam tersine, Türkiye'den gelececek böyle bir devrimci atılımın Kürt halkının direnişinin gerçek ihtiyacı olduğunu belirlemektedir. O, Kürt halkına yönelik bir kıyımı, kirli savaşın herhangi bir görüntüsünü protesto ederken, bunun demokratik bir görev olduğunu düşünür ama öte yandan bu kadarıyla yetinilemeyeceğini, enternasyonalizmin bu kadar basit bir "dayanışma" duygusundan ibaret olmadığını da bilir. Devrimci sosyalist perspektife göre, devrimci enternasyonalizm, diğer halklara karşı iyi niyet ve dostluk göstermenin ötesinde, dünyanın bu köşesinde bir devrim hareketi örgütleme iradesine bağlıdır. Böyle bir iradeyi ortaya koyarak bir milim sapmaksızın kendi devrimci programı üzerinden yürümek, devrimci sosyalist hareketin asla vazgeçemeyeceği görevidir. Esasen, Kürt hareketine yönelik dayanışma hareketinin bugünkü zayıf noktasından kurtarılarak gerçek bir "caydırıcı" cephe haline getirilmesi de bu görevin ciddi biçimde yerine getirilmesi, güçlü bir devrim hareketinin yaratılmasına bağlıdır.

Bu doğrultuda devrimci sosyalizm, en küçük bir protesto ve tepkiyi bile küçümsemez ama hali hazırdaki şovenist yükselişin ve provokasyonların geriye bastırılmasını da aynı görevin yerine getirilmesine, yani Türkiye'nin siyasal ortamının dipten doruğa, devrimci bir atılım yoluyla sarsılarak değiştirilmesine bağlı olduğunu asla unutmaz. Ve biliyoruz ki, bu yoldan gidildiğinde, "dost" ve "düşman" kategorileri yeniden ve bu kez daha doğru zeminlerde şekillenecektir.

devrimci yenilenmenin kızıl yıldızı betül yoldaş, sonsuz dek yanibaşımızda olacak...

P-C'miz çok önemli bir değerini, yorulmak bilmez, direngen, kararlı, sevgi dolu bir militanını, Betül Altındal yoldaşı toprağa verdi.

Betül yoldaş, 1976'da emekçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Coşkulu kişiliği, düzen yaşamına öfkesi onu oldukça genç yaşlarda devrimcilerle ilişkiye yöneltti. Çeşitli devrimci faaliyetlere katıldı. 1998'den itibaren ise devrimci sosyalist hareket saflarında yer aldı.

Betül yoldaşın yaşamı, öğrenmek isteyenler için oldukça verimli, nitelikli derslerle doludur. Betül yoldaşın yaşamı emekçi kökenli ancak küçük burjuva kültürel biçimlenişten gelen bir devrimci adayının, kendisindeki ileri insani nitelikleri nasıl güçlü bir öncü devrimci kimliğe dönüştürdüğünü gösterir.

Betül yoldaşın devrimci sosyalist saflara katıldığı dönem, hareketin en zorlu süreçlerinin yaşandığı, bu zorlukların giderek derinleştiği bir süreçti. Ancak o bu güçlükler karşısında bir an duraksamadan kendisine verilen görevlere sahip çıkmaya, yerine getirmeye çalıştı. Sallanmadı, duraksamadı, coşkusunu bir kez olsun yitirmedi. Ancak bu süreçteki devrimci nitelik-

leri henüz olgunlaşmamış, oturmamış niteliklerdi. Öncü bir tarzdan, bilinçlice, iradi olarak işlenmiş bir içerik ve biçimden yoksundu. Devrimci nitelikleriyle, sekterlik, küçük burjuva davranışlar, vb. iç içeydi.

2002'de başlayan devrimci sosyalist hareketin yeniden inşa süreci, tüm yoldaşlar için olduğu gibi Betül yoldaşın devrimci yaşamında da tam bir dönüm noktasını ifade eder.

Betül yoldaş bu süreçte küçük burjuva yanları ile devrimci dinamiklerini örnek bir tarzda ayrıştırdı ve küçük burjuva yanlarını pratiğinin her adımında kesin biçimde aşma gücünü gösterdi. Betül yoldaş kendisinde zaten varolan tüm devrimci nitelikleri; devrimci coşkuyu, enerjisi, bilinci, öğrenme istek ve çabasını, kurallı ve eksiksiz çalışma tarzını, hayatını devrim hedefine kitlemeyi ve benzeri özellikleri bir öncü savaşıya yakışan parlaklıkla geliştirdi ve olgunlaştırdı.

Yeniden inşa sürecimiz onun devrimciliğinin de yeniden kurulduğu bir süreç oldu. Bu süreç, coşkulu ancak nitelik olarak ortalama bir devrimcilikten, gelişkin, her boyutta yaratıcı ve ör-

nek bir devrimciliğe geçiş süreci oldu.

Betül yoldaş, açık, berrak bir sınıf bilincine dayanan sonsuz bir devrimci inancının somutlaşmış, seçkin bir örneğiydi.

Aslında ondaki devrimcilik için devrim inancı, devrimci bilinç kavramları gerçekten de yetersiz kalmaktadır. O, devrimin ta kendisiydi. Devrim ve insanlığın tam kurtuluşu dışında onun kimliğini, onun duruşunu, hayatını, hedeflerini tanımlayacak başka bir olgu yoktu. Yeniden inşa sürecimizle birlikte Partimizin her cephede yürüyüşünün netleşmesiyle bu özellik onda kendini çarpıcı biçimde ortaya koydu. Yanlış ya da doğru her adımının, her tutumunun, her davranışının çıkış noktası, kesin biçimde devrim ve komünizm düşüncesi ve pratiğiydi ve dolayısıyla partisiydi. Devrim ve komünizm davasına, yeniden inşa sürecine ve partiye bağlanmayan hiçbir şeye yaşamında yer yoktu. Onun yaşamının merkezinde Parti çalışması ve hedeflerimiz vardı, tüm yaşamı tereddütsüz biçimde buna göre biçimlenmişti.

Betül yoldaş, parti hedeflerine kilitlenme ve parti çalışmasında tereddütsüzlüktü.

Betül yoldaş günlük devrimci görevlerin eksiksiz yerine getirilmesi için tüm emek ve çabanın sonuna kadar ortaya konulmasıydı. Ancak o salt günlük devrimci görevlerle sınırlı olmayan bir ufka sahip olmayı da başarmıştı. Partinin güncel, dönemsel ve nihai hedeflerini bilincinde ve pratiğinde birleştirmeyi başarmış bir devrimciydi. Günlük parti görevlerinin yanı sıra, dönemsel parti hedefimiz olan yeniden inşanın tüm sorunlarına ve görevlerine de ilişkin düşünce ve somut önerilerle, pratik tutumlarla kendini ortaya koyan bir militandı. Daha da ötesi, atılım süreci, sosyalizmin inşası onun bilincinin sınırsız üretim alanı içindeydi. Ve Betül yoldaş bütün bu hedeflere, görevlere kesin bir kilitlenme en açık örneklerinden biriydi. Geniş ufku, asla zihinsel ve pratik dağınıklık anlamına gelmiyordu. Tersine, görevler konusunda, pratik mücadele konusunda, parti çalışmasının yürütülmesi konusunda bilinç keskinliği ve pratik tutumda netlik anlamına geliyordu. Herhangi bir parti görevinin yerine getirilmemesinin onun için bir gerekçesi olmazdı. Partinin hedefleri ve bunlardan kaynaklanan görevler tereddütsüz yerine getirilmeliydi. Betül yoldaşın tek bir parti hedefi ve görevi konusunda bir an bile tereddüt yaşadığı görülmedi. Bir an olsun ikircimli davrandığı görülmedi. Kimi zaman sorumluluk aldığı görevleri başaramadığında, ya da yanlış kararlar verdiği bu ikircimlilikten, tereddütten ya da yetersiz emekten kaynaklanmadı. Tümüyle değerlendirme hataların-

dan ya da deneyimsizliktendi. Ve bu tür durumlarda açık yüreklilikle ve tam bir özeleştirile tutum ortaya koydu. Daha da ötesinde, bu tür durumlarda yaşadığı derin üzüntüyü, içtenlikli acıyı yüzünde ve gözlerinden apaçık okumak mümkündü.

Betül yoldaş devrimci coşkunun, çalışkanlığın ve enerjinin örnek bir bireşimi, parlak bir ifadesiydi.

Bugün devrimci ve sol saflarda nispeten az görülen devrimci coşkunun, çalışkanlığın ve bitmez tükenmez enerjinin eksiksiz bir örneğiydi Betül yoldaş. Bu noktalarda eşi az bulunur bir devrimciydi. Partinin her faaliyeti, önüne koyduğu her hedef onun için büyük bir sevinç ve coşku kaynağıydı. Partinin bir duvar yazılması, karşılaştığı bir afiş çalışması veya bir korsan gösteri onu kabına sığmayan bir sevinçle doldurmaya yeterdi.

Bu basit bir duygu değildi. O, her çalışmada, ileriye doğru atılan her adımda, bu adım ne denli küçük olursa olsun, yeniden inşanın büyümesini, hedeflerimize bir adım daha yakınlaşmamızı görebiliyordu. O, burnu büyüklükten, büyük işlerin lafını edip, günün görevlerine sıradan yaklaşmaktan kendini kesin biçimde sıyırmıştı. Ondaki devrimci coşkuyu sıradan bir sevinç ve duygu durumundan çıkaran en önemli faktör, onun coşkuyu muazzam bir çalışkanlık ve devrimci enerji ile birleştirmiş olmasındaydı.

Betül yoldaşın üzerine aldığı bir görevi herhangi bir nedenle (politik ya da pratik değerlendirme hataları dışında) yerine getirmediği hiç görülmedi. Onun için "yoruldum", "olmuyor" yoktu. Bir parti görevi söz konusu olup da, Betül yoldaşın yoruldu, olmuyor diyerek bu görevi yerine getirmediğinin tek bir örneği yoktur. Her çalışmaya ilk gönüllü olanlardan biri oydu.

Betül yoldaş kuralı ve eksiksiz çalışmanın en ileri örneklerinden biriydi.

Onu tanıyan, onunla birlikte çalışmış tüm yoldaşlar için bu her halde en göze çarpan yanlardan biriydi. Betül için çalışma disiplini, parti kurallarının eksiksiz uygulanması içselleşmiş, günlük yaşamının doğal bir parçası haline gelmişti. Görevlerin zamanında, yerinde ve tam olarak tamamlanması onun için olmazsa olmazdı.

İşlerini zamanında yapmak, randevularına tam zamanında gitmek, alınan işi tam olarak yapmak, bunun için azami dikkat göstermek, tüm yoldaşları bu noktalarda eksiksiz bir tutum almaya yöneltmek, hatta zorlamak onun devrimci yaşamının olağan yanlarıydı.

Betül yoldaş, olağanüstü bir öğrenme isteği ve azmine sahipti.

Okuduğu her kitaptan, girdiği her ilişkiden ve süreçten öğrenme ve bunu yoldaşlarıyla paylaşma isteği gerçekten çarpıcıydı. Sadece parti toplantılarında değil, herhangi bir sohbet de onun kalemi ve not defterinin bir anda ortaya çıktığını ve “bir dakika bunları yazmam ve diğer yoldaşlarla paylaşmam gerek” diyerek not almaya başladığını görmek istisnai bir durum değildi. O, süreç ve gelişmesine katkıda bulunacağını düşündüğü her şeyi büyük bir istahla ve dikkatle öğrenme ve yoldaşlarla paylaşma çabasını yaşamının temel bir bileşeni haline getirmişti. Tüm gelişmelerle, olgularla ve süreçlerle ilişkisi sıradan bir izleme, bilgilenme ilişkisinin çok ötesindeydi. O karşı karşıya olduğu her bilgi ögesini, nesnesini, parçasını sağlam bir bilinç unsuru haline getirme çabası içindeydi. Ve bu kişisel bir çabanın ötesinde, diğer yoldaşlarla paylaşmayı isteğini de içeren güçlü, komünist bir kolektivizm bilincinin ürünüydü.

Betül yoldaş, başta yoldaşlara olmak üzere, tüm devrimci dostlara ve emekçilere karşı büyük bir sevginin taşıyıcısıydı.

Betül yoldaşın sevgisi emek ve mücadelenin bileşimi idi. Yoldaşları, devrimi birlikte ördüğü kız ve erkek kardeşleri her şeydi, çünkü onlarsız devrim, onlarsız özgür bir gelecek, onlarsız bir insanca bir yaşam söz konusu değildi. Ve sevgisi somuttu, her yoldaşı anlamaya çalışmak, mutlaka ama mutlaka geliştirici ilişki kurmaya çalışmak, ısrarla kazanıcı olmak, sahip olduğu her değeri tereddütsüzce paylaşmak... Onun sevgisi, onun yüreği sadece yoldaşlarına açık değildi, diğer devrimci yapılardan devrimcilere karşı da güçlü bir sevgi taşıyordu. Bu konudaki tüm sekter önyargıları kırma noktasında güçlü bir bilinç ve tutum oluşturmuştu.

Betül yoldaş, bu ve daha pek çok devrimci niteliğin ileri bir bireşimi idi. Betül yoldaş bu özelliklerini bir anda kazanmadı. Bu onun açısından tam da bir mücadele süreci olarak gelişti. Bolşevik doğulmaz, sıradan bir devrimci çalışma içinde kendiliğinden bolşevik olunmaz. Bolşevik olmak, komünist olmak, iradi, planlı ve örgütlü bir emek sürecini gerektirir. Bu nedenle, bu süreç bolşevikleşmek, komünistleşmek gibi fiille kavramlaştırılmıştır. Özne olmayı gerektirir. Betül yoldaş kendisindeki düzen öğeleriyle, yoldaşlarındaki geri yanlarla mücadele ederek ve oligarşiye karşı savaşımın en ön safında tereddütsüz biçimde yer alarak bu nitelikleri kazandı. Bunu bilinçli bir çabayla gerçekleştirdi. Mücadele ettikçe geri yanlar aşılır, gibi muğlak yaklaşımlara itibar etmedi. Oligar-

şiye karşı mücadelenin komünistleşme yolunda bir zemin sağladığını, ancak bu zeminin tek başına yeterli olmadığını gördü. Bu zemin üzerinden tüm kişiliğini, tüm yaşamını devrimci sosyalist değerler üzerine oturtmak için büyük bir emek harcaması gerektiğini anladı ve bu yolda büyük bir enerji ortaya çıkardı.

Onun not defterinde yazılı duran “Ne çok şey anlatılmalı, bütünlük, değiştirmek ve yeniden değişmek için parçalarken başımı, yüreğimi, Artık varlık sebebini anlamış bir özne olmak, her sabah yeniden yaratmak kendi ellerimi, Ama bir sevmek ellerimi, ellerimizi, öyle bir sevmek... Tüm bencilliklerine kahretmek insan soyunun, en gereksiz bilgiçlerin üzerimize kustuğu zavallılıklara karşı savaşmak... Yoksun, hiçsin denilirken, dağ gibi dikilmek karşılına; etekleri bahar tepesinde kar, hep rüzgarlı olmak, hep rüzgar olmak, her bakışta yukarıdan tüm dünyadaki dostlara huzur vermek...” bu cümleler ondaki büyük mücadelenin, onun büyük mücadele istek ve pratiğinin herhalde en güçlü anlatımı...

Bu nedenle, yeniden inşa sürecimizde en güçlü gelişmeyi gösteren, kurucu kadro, daha da ötesinde önder kadro özelliklerini kazanmada en güçlü enerjiyi ortaya koyan yoldaşı.

Betül yoldaş, P-C'mize kendi rengini, kendisinde cisimleşen tüm güzelliğini güçlü biçimde kattı. Partimizin yeniden inşasının her köşesinde, açık alanda, kapalı alanda çalışmalarıyla Betül'ün emeği var. O, sadece bu emekten ötürü değil, yeniden inşa sürecimizin kadro tipinin pratikteki en yetkin örneği olarak da Partinin en güçlü ifadesidir. Bir yoldaşın ifadesiyle, o partiliydi, hem de bütün bu özellikleriyle Partinin ta kendisiydi.

Betül yoldaşın o güçlü bilinç ışıltısını, devrim tereddütsüz adanmışlığını, o muhteşem coşkusu, direngenliğini, sevgi dolu yüreğini yoldaşlığın olanca gücü ve sıcaklığı ile kucaklıyoruz. Onun öncü yapıcılarından biri olduğu Partimizin yeniden inşa sürecini daha güçlü biçimde omuzlayarak, atılma ve zafere taşıyarak anısını sonsuza dek yaşatacağız. O, yeniden inşanın ve devrimci yenilenmenin kırmızı yıldızı olarak, 21. yüzyıla yazacağımız yeni ve büyük devrimler dalgasında, kadın kahramanlarımız Didar'la, Serpil'le birlikte hep yanı başımızda olacak.

**BETÜL YOLDAŞ ÖLÜMSÜZDÜR!
DEVİRİM ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!
KURTULAŞA KADAR SAVAŞ!**

Mayıs 2006

Not: *Bu yazı Betül Yoldaş için devrimci sosyalist hareketin merkezi açıklamasıdır.*

“KIZILA BOYANDIĞINDA SOKAKLAR DANSEDECEĞİZ SENİNLE, SONSUZA KADAR...”

Sen yürürsün rüzgar yürür
Sabahlar sığmaz olur gözlerine
Her adımda çözülür bir karanlık
Şafaklar çiçek sunar ellerine
Gün tutuşur
Dağlar aydınlanır
Yeniden aydınlanır
Yeniden canlanan bu yaşam
Türküler dizer saçının tellerine

Sen yürürsün rüzgar yürür
Bir sevinç boylanır dünyada
Çocuklar korkusuz büyür
Kan boğulur susar
Dokunup geçtiğin her kuraklık
Yemyeşil bir vadiye dönüşür

Sen yürürsün rüzgar yürür
Bizi bu deprem günlerinde
İnan ki bir şiirsiz yaşamak
Bir de sensiz savaşmak öldürür

Biliyorum çok zor seni anlatmak. Bazen kelimeler, bazen de cümleler yetmez duyguların derinliğini anlatmaya. Hüznün dili yoktur çünkü. Acının da öyle. Herkes yürek acısını kendi dilinde yaşar. Ancak kimi zaman acı dolu yürekler aynı dost için çarpar. Acı erken bir ayrılış içinse çok daha yaralayıcı olur. Sana her şey yakışır diye düşünürdüm, ama bir tek bu gidiş sana hiç yakışmadı. Çok talihsiz ve erken bir gidiş oldu bu. Beklenmedik belki. Devrime bu kadar bağlı ve onurlu bir yaşamın mücadeleye katacağı o kadar çok şey var ki daha...

Bir boşluk nasıl anlatılır, bilmiyorum. Belki bir boşluğu anlatmak için önce doluluklardan başlamak gerek. Ama o kadar çok şeyi dolduruyordun ki, insan nereden ve nasıl başlayacağını bilemiyor. Çünkü seni tanımlayacak cümleler de sen olmalı. Sen gibi içten ve mütevazı, sen gibi canlı ve coşkulu, sen gibi inatçı ve kararlı, sen gibi neşeli ve enerji dolu olmalı. İşte bu çok zor.

Seni anlatmanın hem bu kadar zor, hem de bu kadar kolay olacağını hiç düşünemezdim. Çok kolay çünkü sadece seni tanımlayabilecek tüm kelimeleri alt alta sıralasam yetecek. Çok zor çünkü bildiğim tüm kelimeler seni anlatmaya yetmeyecek.

Bütün ömrünü mücadeleye ve devrime adanmış iyi yetişmiş bir devrimcinin zamansız ayrılığını kabullenmek gerçekten çok zor. Kısa ama onurlu bir yaşam! Seni nasıl da özlü bir şekilde anlatıyor.

Güzelliklerden yana o kadar zengindin ki. İnsan nasıl ve nereden başlayacağını bilemiyor. Çünkü bütün insanlığın kurtuluşu için yüreği mücadeleden yana atanların dostu olmak senin için o kadar doğal bir davranıştı. Varoşlarda geleceği karartılmış gençliği devrime kazanmak için çabalayan emektin sen. Aldığın görevleri eksiksiz ve zamanında yerine getirmek için uğraşan inattın sen. Düşmana başı dik ve acımasız bir irade, dostuna samimi ve içten bir yürektin sen. Devrim mücadelesinde bitmez bir enerji, dinmez bir coşkuydun. Sen usanmaz, üşenmez, ertelemeyen bir bilinçtin. Büyük bir özveriyle davranır, bu-

nu da hiç abartmazdın.

Belki bundandı bütün renklerin sana yakışması. Çünkü bütün renkler sende kızıla dönüşüyordu. Bir işçinin mavi hüznü sende kızıl bir umut oluyor, bir öğrencinin siyah geleceği sende kızıla doğuyordu. Bir emekçinin gri teri sende burçlara dikilecek kızıl bir bayrak oluyordu.

Belki bu yüzden seninle tüm sohbetlerimiz gelecek güzel günlerin inşasına dönüşüyordu her seferinde. Bu senin için içselleşmiş bir düşünüş tarzıydı. Saatlerce milyonların geleceğini en iyi nasıl kurarız diye tartışmak seninle olağan bir durumdu artık. Bugün İstanbul'un en güzel yerlerini parsellemiş asalakların işgal ettiği yerleri binlerce sokak çocuğunun eğitimine ayıracağımız okullar olarak kurguluyorduk kimi zaman. Kimi zaman uyuşturucu bağımlısı gençleri nasıl proletaryanın iktidarına kazanacağımızı tartışıyorduk. Kapitalizmin yoz kültürüne karşı devrimin sanatını nasıl oluşturacaktık? Bugünden yapılan eğitim çalışmaları, romanlar, film gösterimleri, devrimci şairlerin tanıtımı... Evet gerekliydi ama yetmiyordu. Çünkü kapitalizm boşluk bırakmıyordu. Daha çok işimiz vardı. Devrim. Evet olacaktı. Belki çok yakındı, belki umduğumuzdan daha uzak. Ama sosyalizmi inşa etmek için çok daha fazla çalışmalıydık.

O duru sesinle saatlerce tartışmayı nasıl da severdin. Gözlerin ışıltılı, canlı ve parlak. Mücadeleye duyulan inanç bir devrimcide en çok gözlerine yansır. Senin gözlerin de bunun bir kanıtıydı.

İyi bir devrimci olduğun kadar iyi bir dosttun aynı zamanda. Dostluğunu da her davranışınla karşındakine hissettirirdin. Tatlı bir bahar esintisi, insanın içini dolduran bir nefes gibiydi seninle sohbet etmek, şakalaşmak, hüzünlenmek. Aranılan ve özlenen bir dost olmanın bütün gereklerini tüm samimiyetle yerine getirirken ne kadar samimi ve mütevaziydin. Seni çok özliyorum. Ve biliyorum bu özlem hiç dinmeyecek.

Kısa ve onurlu yaşamının bir bölümüne tanıklık etmiş olduğum için çok şanslıyım. Seni tanımış olmaktan onur duyuyorum. Yüreğini bana açtığın için, dostluğun için sana sonsuz teşekkür ediyorum...

Sana hoşçakal demeyeceğim. Vedalaşmalar kavuşulması olmayan ayrılıklarda olur. Ama biliyorum bizi kavuşturacak o kadar çok şey var ki... Kitlelerin öfkesinde yüreklerimiz, gençlerin umutlu gözlerinde bakışlarımız, dostluğun halayını çekenlerde ellerimiz birleşecek. Yanıbaşımızda olacaksın her an, kızıla boyandığında sokaklar dans edeceğiz seninle sonsuza kadar. Devrime sarsılmaz bir bağlılıkla inanan iyi bir devrimci işte bunun için asla ölmez. Bu senin için de geçerli. Her yeni günde tekrar doğacak, yeni yeni Betül'ler'de yeşereceksin.

Seni asla unutmayacağım
can dostum, yürekdaşım,
omuzdaşım...
yoldaşım...

BDSP'li Bir Siper Yoldaşın...

BETÜL ALTINDAL

bütünlüklü insan, yeni insan bağlamında kadro

Geçtiğimiz Mayıs ayında yitirdiğimiz Betül Altındal yoldaşın acısı hala içimizde taze... Geçen yıl düzenlenen bir seminerde onun yaptığı bir sunumu bu sayımızda yayınlamak, hem onu anmak açısından, hem de sunumun ele aldığı konu bakımından önemli. Yazıdaki kopukluklar, çok fazla dokunmak istemediğimiz konuşma dilinden kaynaklanmaktadır. Yeniden anısı önünde saygıyla eğiliyoruz...

Hepiniz hoş geldiniz arkadaşlar.

Bugün genel olarak bütünlüklü insan, yeni insan bağlamında kadroyu tartışacağız.

Türkiye devrimci hareketinin yazınına baktığımızda özellikle son 15 yıldır kadro sorununa ilişkin çok fazla yazı olduğunu görüyoruz. Bunun aslında iki sebebi vardır. Birincisi kadro sorununun gerçekten ciddi bir sorun olması; ikincisi ise bu yapıların kendi yetmezliklerini, ideolojik açıdan eksikliklerini, özel olarak “neden iş yapılmadığı” sorusu üzerinden açıklama eğilimidir. Biz bir yenilenme hareketi başlattığımız andan itibaren, aslında çalışmalarımızın ana başlıklarını bu sorunlar üzerine kurduk.

Yenilenme, yeni sürecin kavranması, mücadelenin de kadrolarla ilgili yönünün örülmeye başlaması... Bizim açımızdan sorun buydu. Dünyadaki çoğu devrimcinin kafa ve mücadele anlayışını değiştirecek bir devrimci çıkışın da ancak ve ancak bütünlüklü bir siyaset belgesiyle, radikal bir merkezi müdahaleyi esas alarak mümkün olabileceğini aslında çeşitli yazılarımızda ifade ettik. Elbette tüm bunların başarılabilmesinin en önemli unsuru da bu yükselişi sağlayacak olan kadroların yetişmesidir arkadaşlar. Devrimci sosyalist hareket açısından, bir kadronun yetişmesi dediğimiz şey elbette ki savaşın içerisinde, o yükselişe paralel olarak, devrimci hareketin yükselişine paralel olarak, o insanın da kendini yetiştirmesi ve eğitmesi an-

lamına geliyor. Yani Mahir'in o sözüne tekrar geri dönüyoruz; savaş içinde savaşa savaşa...

Devrimci sosyalist hareket, eşitlikçi, özgür, kendindeki bütün dinamikleri açığa çıkarma bilincine ve yeteneğine sahip bir insan yaratmak istiyor arkadaşlar. Ve tabii bu insanın ortaya çıkabilme koşullarını sağlayacak bir toplum yaratmak istiyor. Kapitalizm ise bize “hayır” diyor. Kapitalizm, bunun nesnel dinamiklerinin olamayacağını söylüyor. Bazı insanların daha iyi yaşayacağından, bazı insanların daha iyi yerlere geleceğinden ve bazıları için de bunun mümkün olmadığından söz ediyor. Hatırlarsanız, sanırım geçen yıldı, Milli Eğitim Bakanı, bir gazetecinin ÖSS ile ilgili sorusunu yanıtıyordu. Soru şuydu, “iki milyon genç sınava girecek ve bunların hepsi üniversiteye giremeyecek, ne düşünüyorsunuz?” Adam çok net yanıt vermişti: “Bu memlekete amele de lazım!”

İşte böyle... Bir kısım iyi yaşıyor, daha iyi okullarda okuyor, daha iyi sağlıklı barınma hakkına sahip ama bir kısmı, ki genelde onlar yok-sullar oluyor, bu hakların hiçbirine sahip değil ve bu bize doğal bir durum gibi gösteriliyor.

Tabii, yalnızca belli bir toplum düzeninde değil, insanlığın çeşitli dönemlerde de birikimlerinden kolektif olarak çok büyük bir enerji çıkarttığını somut deneyimlerden biliyoruz. Paris Komünü'nden biliyoruz, Ekim Devrimi'nden, Çin Devrimi'nden biliyoruz. Bu süreçlerin özel-

likle insanın kendi içindeki dinamikleri ve yetenekleri açığa çıkarttığını, yarının dünyasındaki insana bu dönemlerde çok fazla yaklaştığını biliyoruz. O zaman kısaca insana, insanın tarihteki gelişim seyrine bakalım.

İnsan: Karmaşık Bir Varlık

Arkadaşlar, insanın kendi gerçekleştirdiği toplumsal koşullar, toplumsal koşullarla doğrudan temas noktaları, ailesi, eğitimi, maddi koşulları, edindiği kanaatler, işi, arkadaşları, aşk ilişkileri, ürettikleri, tükettikleri ve bunun gibi pek çok ögenin toplamının karmaşık tarzda birbirini etkilediği koskoca bir varlıktır. Tarihte insana baktığımızda onu, köleci toplumlardan başlayarak sınıflı toplumun oluş biçiminden ayrı düşünmemiz pek mümkün değil. Toplumsal sistem dışında düşünemiyoruz onu. Çok kısa geçeceğim arkadaşlar; ilkel toplum, doğayı, insanın anlama ve geliştirme olanakları ve dinamiklerinin en zayıf olduğu dönem. Sömürü yok, birlikte üretim ve birlikte tüketim gibi bir şey var. Köleci toplum ise, ilkel topluma göre anlama ve değiştirme kapasitesinin biraz daha arttığı, ancak insanlığın çok büyük bir bölümünün enerjisinin, birikiminin ve yeteneğinin çok vahşi bir köleci sistemde yok edildiği bir dönem görüyoruz. Yine bu dönemde artık bir kurum olarak devleti ve sınıfları görmeye başlıyoruz. Feodal topluma gelindiğinde ise arkadaşlar, insan doğayı ve kendini anlama, kendini geliştirme yeteneklerini şüphesiz daha çok artırıyor ve belki köleci topluma göre daha az vahşi diyebileceğimiz bir sömürü görüyoruz.

Ve sonra, karşımıza çıkan olgu, feodal sistemin gericiliğine karşı kendi içinde gelişen kapitalist dinamiklerdir. Kapitalist üretim ilişkileri, bu süreçte özellikle insanın varoluşuna, insanın toplumla ilişkisine, insanın doğa ile ilişkisine çok daha farklı bir bakış açısı getiren yere doğru gidiyor. Burada aydınlanma düşüncesine gelmiş oluyoruz aslında. Kapitalist üretim, bilimlerde, teknolojiye, üretimde yarattığı muazzam olanaklarla, insanlığın önüne çok büyük bir ufuk açıyor. Bu ufuk da kendisini aydınlanma düşüncesiyle ifade ediyor.

Ama öte yandan, aynı süreçte ortaya çıkan insan tipine baktığımızda yeni ve çok önemli bir kavramlardan biriyle karşılaşıyoruz: Özellikle yabancılaşma...

Yabancılaşma insan gelişimini engelleyici en önemli faktör olarak beliriyor. Bu anlamda, özellikle kapitalizmin, insanlığın parçalanmışlığına, insanlığın bencilliğine ihtiyaç duymasının sebebi de belli. Kapitalizm yabancılaşmayı yaratıyor ama sonra onun varlığına da ihtiyaç duyuyor aslında. Çünkü, toplumun insandaki değiştirme gücünü açığa çıkartacak bir bilince sa-

hip olması ve bu tür örgütlenmelere yönelmesi, kapitalizmi vuran bir şey olurdu. Biraz bugünkü toplumu düşünürsek, özellikle 90 sonrası açısından, yabancılaşma ve parçalanmanın nasıl düzenin devamına hizmet ettiğini daha iyi anlarız. Biliyorsunuz postmodernizmi çok fazla işledik ve tartıştık, o yüzden kısa geçmekte fayda var ama yine de önemli; çünkü kapitalist işleyiş bakımından ideolojik bir zirve oluyor. Bildiğim kadarıyla (yanlışsa düzeltin) postmodernizm kavramı aslında çok önceleri terim ortaya çıkıyor ama biz onunla özellikle 1990'larda başlayan ve tartışmalarımızda yeni tarihsel süreç olarak adlandırdığımız dönemde karşılaşıyoruz. Daha doğrusu postmodernizm, bu yeni sürecin ideolojik-kültürel ayağını oluşturuyor. Bu bizim yaşadığımız bir şey. Yani postmodernizmin üniversitelerde şöyledir-böyledir diye maddeler halinde yazarak açıklanması da gerekmiyor. Biz postmodernizmi, evimizde, okulumuzda, kahvede, işyerinde, belediye otobüslerinde, insanlarla kurduğumuz her ilişkide görüyoruz. Genellikle de devrimci hareketlerin geriye düşüş süreçlerinde bu tür şeyler üzerimize daha çok boca ediliyor. Yani sen vurmazsan onlar vuruyor. Seni yalnızca fiziki olarak yok etmeyi amaçlamıyor sistem; aynı zamanda düşünce dünyasında, hayatın içinde attığın her adımda karşına çıkararak da sana saldırıyor.

Aslında postmodern mantık son derece basit: "Yarın diye bir şey yok", "büyük ülküler yok", "büyük düşler yok", vs. vs... Bütünlüklü, yarını inşa edebilecek projeler gerçekçi değildir; komünist ütopya diye bir şey söz konusu bile edilemez. Çünkü işte komünizm de olabilecek bir şey değil. Devrim zaten tümüyle imkânsız... Böyle diyorlar arkadaşlar. "70 yıl boyunca sosyalizmi denediniz ama karşımıza ne çıktı, koca bir hiç!"

Biz bunun bir hiç olmadığını tabii ki biliyoruz arkadaşlar; dergilerimizde yazıyoruz, ifade ediyoruz ama yine de karşımızdaki ideolojik saldırı bu. "Kapitalizm dışında başka bir yol var mı?" diye soruyorlar; yanıtları belli: Yok! "Peki o zaman bunun için örgütlenmeye gerek var mı?" Yanıt yine aynı: Yok! Ayrıca artık şunları dinleye dinleye bıkkınlık geldi: örgütler insanların özgürlüğünü yok eder, örgütler insanların ilişkilerine karışırlar, örgütlerde kişisel çıkar hesapları vardır, vesaire, vesaire...

Burada önemli olan şu arkadaşlar; reformizm bir ülküyü reddetmez. Reformizm bunun nasıl olabileceği üzerine bir yerde durur. Ama postmodernizm tümüyle gelecek projesini reddeder ve bu yüzden -eğer kademelendirme yapmamız gerekirse- reformizmden daha aşağıda bir şeydir.

Marksizme baktığımızda ise arkadaşlar,

Marksizmde işin en başından beri insan-insan, insan-toplum, insan-doğa ilişkilerinde kurulan diyalektik form aslında bütünlüklü insana göre işliyor. Bütünlüklü insan nasıl bir şey? Hatırlarsınız biz yenilenme süreci ile birlikte kendimizi ifade etmeye başladığımızda devrimci sosyalist hareketin kendi kadro tipini yaratması gerektiğinden, yaratmaya başladığından söz etmiştik. Bu çok önemliydi; çünkü bütünlüklü bir siyaset, bütünlüklü insanı gerektirir. Bütün düşünebilen, bütünlüklü biçimde kendini ifade edebilen, hayatın her alanına müdahale edebilen insan tipi böyle bir savaş örgütünü yaratabilir. İnsan ve yapı birbirleriyle çok net bir diyalektik bütünsellik içindedir.

Peki Marksizmde insan nedir arkadaşlar? Marksizm insanı nasıl ele alır? Marksizm, hiç bir zaman insanı yaşadığı koşullardan ayrı olarak ele almadı. Marksizm, insanın yaşadığı koşulları anlamak, kavramak, değiştirmek için bütün dinamiklere sahip olduğunu düşünür. Ama bu dinamiklerin ancak bir kolektif içinde tümüyle açığa çıkabileceğini söyler. Yani, her şeyden önce örgütlülük hali bu dinamikleri açığa çıkartacak bir zemin olabilir. Marksizm'de insan, tarihin ve özgürlüğün yapıcısı olarak görülür. Sınıflar mücadelesine baktığımızda da kendini yarının yapıcısı olarak görenlerin bir araya gelişlerinden itibaren yaratmış oldukları örgütlerin, kolektiflerin onları yeniden inşa ettiğini görürüz. Yani, insan, karşısına çıkan herhangi bir olguyu ve dünyayı kavrayabilir ve değiştirebilir. Bunun yapılabilmesi ise insandaki bütün yetenekleri açığa çıkartan, onu özgürleştiren bir devrimci mücadele içerisinde mümkündür. Bizim Mahir'den öğrendiğimiz çok büyük bir ders var: Büyük davalar büyük insanlar yaratıyorlar, büyük insanlar da büyük davaların yaratıcısı oluyorlar. Biz genel olarak devrimci kadrodan bahsettiğimizde, devrime sempati duyan sıradan bir insanı kast etmiyoruz. Biz bir hukuk çerçevesinde devrimci yapı ile ilişkilendirilmiş insanlardan bahsediyoruz. Yani örgütün kendisinden bahsediyoruz. Mahirler, bütünlüklü ve büyük devrimci siyaset yapma tarzının ürünüdürler arkadaşlar; ama bunu onlar yarattılar. Onlar çok köklü bir reformist hareketten ayrıldılar, dışı dış savaştılar ve yeni bir tarz yarattılar. Yaratırken de, yine en başta söylediğimiz o cümleyi kendilerine düstur edindiler: "Savaş içerisinde savaşa savaşa..."

Demek ki en önemlisi, vurduğu yerden ses getiren bir örgütü yaratmaktır. Onun tuğlası, harcı, ipi, işçisi, ustası olmaktır. Ama öte yandan biz biliyoruz ki, savaş örgütü olmanın tarihsel ve güncel arka planında o örgütün kendi kadro tipi vardır. Her yeni tarz, kendi kadrosunu yaratır; o kadrolar da söz konusu tarzın ü-

reticileridirler.

Bu genel olarak da böyledir aslında. İdeolojik anlayışlar, kendi insanların şekillendirirler. Herhangi bir ideolojik çizgi etrafında bir araya gelen insanlar kendi insanlarını, çeperini, sempatizanları, ulaşabildiği birçok kesimi de etkileyip biçimlendirirler. Belki bazen siz de fark ediyorsunuzdur; bir insana bakıp onun hangi yapıdan olduğunu kestirebilirsiniz, giyimiyle, konuşmasıyla, kendini ifade ediş biçimleriyle... Çünkü gerçekten de ideolojik hat kadronun davranışlarını belirlemektedir. Bu bizim için de böyledir. Yani bir savaş örgütü yaratmak istiyorsak, savaş örgütü ile savaşçı kadro arasında çok büyük, çok güçlü bir bağ vardır, birbirini besleyen bir yerde dururlar.

Devrimci yenilenme açısından da bu böyledir. Devrimci yenilenme hattı ve onun taşıyıcı insan tipi olan bütünlüklü kadro birbirinden ayrılmaz.

Yeni Süreç, Yeni Kadro...

Bu kadronun özellikleri neler?

* Birincisi ideolojik yetkinleşme ve sürekli gelişme çabası ve bunu pratiğine uygulama...

Bir sürü kitap okuyabiliriz, dergileri okuyor olabiliriz, ama bunu yorumlamak, kendi bulunduğumuz alanda ve birimde ifade etmek, bunu örgütlenmeye dönüştürmek, asıl önemli olandır. Bir şiar var, çok hoşuma gitti: "öğren, örgütlen, savaş, ilerle!" Aslında bir devrimci kadronun savaş içerisinde nasıl savaşarak kendini yetkinleştirebileceğini büyük bir açıklıkla anlatıyor bize: İdeolojik yetkinleşme ve sürekli gelişme çabası.

* Devam ediyoruz. Örgütlü devrimci olma iradesi...

Yaşamın her cephesinde ve her alanında irade olabilmek. Parti iradesini temsil etme, tek başına kaldığında da parti olma, partiye bağlılık... Biz devrimcilik yapma iddiasında olanlar, bu-

günü, yarını değiştirme iddiasında olanlar, yarını kurma iddiasında olanlar bu işi, üzerimize boca edilen postmodernizminden, idealizmden, reformizmden sıyrılarak yapabiliriz. Savaş örgütünün insanı olma iradesi, her durumda, yaşamın her alanında, çalışma yaptığımız her birimde, her bölgede o iradeyi hissettirebilmek demektir. O iradenin bir madde, bir cisim haline gelebilmesidir. Partiye bağlılık dediğimiz şey, aslında yarına olan bağlılığımızdır. Tekrarlıyorum, herhangi bir sempatzıandan, kendisini devrimci gören bir insandan bahsetmiyoruz. Bir tüzük etrafında kendini bağlayan, kendini ilerleten insanlar bütününden, kadrolardan bahsediyoruz.

* Ve yine... Devrimci eylem insanı olma...

Aslında günlük tartışmalarımızın çoğunda bundan bahsetmiştik. Militan kadrolar olabile, kendini özellikle devlet karşısında ve hayatın gerici yönü karşısında daha devrimci bir tarzda ifade edebilmen, bunlar hepsi önemli... Kararlılık, disiplin, yaratıcılık ve mütevazılık, hedefe kilitlenmek, bu kilitlenmeyi gerçekleştirebilmek için, onun maddi bir zemin haline gelmesini sağlayabilmek için, onun elle tutulur hale gelmesi için enerji vermek... Örneğin bir insan örgütlemek, bir yazı yazmak, örneğin bir dergi çıkarmak, kurum açmak, elimizde hiçbir şey yoksa yok olandan hareketle bir şeyler bulup yeniden yaratmak... Bu noktadaki yaratıcılığımız örgütlü inisiyatif ve önder kişilik sorunudur arkadaşlar. Siyasetimizin bağımsızlığından söz ediyoruz ya arkadaşlar, aslında insanımızın da böyle olması gerektiğini söylemiş oluyoruz. Bizi bağlayan, düşünmemizi, tartışmamızı, kendimizi ifade etmemizi engelleyen bütün noktalardan sıyrılmamız gerekiyor, bu bir. İki, bir başka sınıfın temsilcisinin yaptıklarının bizi bağlamaması gerekiyor. Bizim nasıl, neyi, nerede yapmamız gerektiğini öğrenmemiz, ideolojik yetkinleşme, sürekli gelişme çabası ile bağlantılı olarak öncü kişiliği oluşturmamız gerekiyor. Bunların hepsi aynı zamanda yarının insanının özellikleri. Yarının kurucu kadrosunun özellikleri..

* Bu direnişçi kişilik anlamına geliyor....

Direnişçilik karşımıza, bir mahalle direnişinde çıkar, bir basın açıklamasında çıkar, kuruma yapılan bir baskında çıkar, gözaltında çıkar, işkencede çıkar, F Tiplerinde çıkar, vs... Bu aslında insanın kendisini yarının dünyasından kurmasına bağlıdır. Yani benim A yoldaşım ile kurduğum ilişki, yoldaşlık ilişkisi, aslında yarının dünyasına çok yakın ilişkilerdir, bunu kurmaya çalışırım. Direnişçi kişilik de bütün bunlardan beslenen zincirdir, bütün bunların yansımasıdır aslında hayatımıza.

* Ve son olarak arkadaşlar, emekçilerle bir-

likte, onları tanıyarak, onlara öğreterek, onlardan öğrenerek ve örgütleyerek devrimcilik yapmak.

Yukarıda sayılan diğer maddeler de pek öyle geçilecek şeyler değil ama arkadaşlar, onların tümünün somutlandığı yer aslında bu en son madde. Kolektif kişiliğimiz, inisiyatif almamız, önder tavrımız, ideolojik yetkinleşmemiz, bütün bunlar iyi güzel ama düşünün ki bütün bunlarla birlikte aşağıya, X mahallesine indik. Kahveye gittik, bir eve gittik. Emekçilerle konuşmaya başladık, biz ona devrimden bahsediyoruz, o bize ekmek parasından bahsediyor. Biz ona devrimin güzelleştirici, değiştirici yönünden bahsediyoruz, o bize bilet parasından, ev kira parasından bahsediyor, vs. vs. İşte sorun tam burada. Kendi yetkinliğimizin örgütlenme noktasında ne işe yaradığını görmek! Kendimizi sınırdığımız alanlar, birimlerimiz, kahveler, belediye otobüsleri, mahallelerdir. Bütün bunlarla oralarda ne yapıyoruz? İşte son madde bu yüzden önemli. Sürekli olarak emekçilerden öğrenmek, öğrendiklerimizi geçmiş süreçteki birikimlerimizle harmanlamak, tekrar emekçilere dönmek ve onları örgütlemek...

Kadro ve Fedakârlık Sorunu

Sonuçta arkadaşlar, bütün karakteristik özellikleriyle karşınıza tüzüğe bağlı bir devrimci kadro çıkıyor. Devrimci yapının ve insan görevi ve sorumluluklarının en temel boyutu kendisini tüzükte ifade ediyor. Hakların ve sorumluluklarımızın birbiriyle bağı da tüzükte ve tüzüğün yaşam pratiğinde kendini ifade ediyor. Nedir bunlar? Ben, birim içerisinde söz alma hakkına, kendini ifade etme hakkına, örneğin bir kampanyanın nasıl olması gerektiğini tartışma hakkına vs. vs. sahibim. Değil mi? Bu benim hakkım. Örneğin bu seminerde fikir beyan etmeye buradaki herkes hak sahibidir. Ama aynı zamanda buradaki seminere dair fikir beyan etmek noktasında herkes sorumludurlar da. Yapılanın daha iyi yapılmasını istiyorsak, bu artık sadece bir hak olmaz bizim için, bir yükümlülük olur, bizim yapmamız gereken bir şeydir. O yüzden de özellikle yenilenme döneminin en başından itibaren en önemli kavramımız bu oldu: Belli bir disipline sahip ve örgütsel bütünlüğün içerisinde haklar ve görevleri yerine getirebilen kadrolar bütününü yaratma.

Buradan aslında çok farklı bir konuya daha giriyoruz. Bütünlüklü insan anlamında devrimcilik fedakârlık mıdır? Değil midir?

Devrimcilik fedakârlık değildir arkadaşlar. Bu noktada dergideki çeşitli yazıları okuduk, hâlâ okutuyoruz o yazıları, materyal olarak kullanıyoruz. Bu sorun karşımıza, özellikle her dönem çıkıyor. Nerede çıkıyor? O yazıdan hatırla-

yabiliriz, kısaca özetleyelim, “devrimcilik benim harcım değil”, “ben devrimciliğe hazır değilim”, “evet devrimcilik güzel bir şey ama ben bunu yapamam” sözleriyle karşılaşıyoruz sık sık. Oysa devrimciler olağanüstü insanlar değiller. Hepimizin iki ayağı var. Burada hiçbirimizin birbirinden bir üstünlüğü yok. Yalnızca geçmiş deneyimler ve bilgi bakımından farklar olabilir. Onun dışında hiçbirimizin birbirinden üstünlüğü yok. Ve bu anlamda “devrimciliğe hazır olmak” diye bir şey yok ki.

Bunlar çoğu zaman yaşam pratiğinin içinde karşımıza çıkıyor. Yani kitlenize, çalışma yaptığınız arkadaşınıza döndüğünüzde... Ve o zaman arkadaşlar, bunları diyen arkadaşla elinden tutup göstermek gerekiyor, nasıl yaşıyorsunuz bir, düşünce profiliniz nedir iki. Sizin kendinizi ideolojik olarak ifade ediş tarzınız nedir, üç. Önce bunları anlamak ve anlatmak gerekiyor. Siz gösterirsiniz, çünkü inisiyatif alırsınız, çünkü öncü kişiliğinizi gösterir, yetkinliğini konuşursunuz ve insanlar sadece konuşarak değil, aynı zamanda onlarla birlikte geçirdiğiniz zamandan, onlarla birlikte geçirdiğiniz pratikten bir yerlere doğru gelirler. Daha doğrusu sizin çektiğiniz yere doğru gelirler.

Bu yüzden de “biz neyi feda ettik” kavramı üzerinde kısaca durmak gerekli. Devrimciler hiçbir şeyi feda etmiyor arkadaşlar, yaşamları da bunlara dahil. Çok sık tekrarlanan feda kuşağının evladız, işte biz şöyle fedakârlık yaptık gibi laflar aslında 80’lerin sonundan itibaren ortaya çıkmaya başladı. Sanki işte on yıl yatmış çıkmış da halk onu anlamamış, ömrünü ziyan etmiş, vs. gibi şeyler... Aslında tümüyle anlamsız sözler bunlar. Ailemizi de feda etmiyoruz aslında. Eğer ailemiz gelişmiyorsa, bizi engelleyen, bizi yarının dünyasını kurma noktasında öncü olmaktan alıkoyan bir yerdedir. Feda ettiğimiz işimiz değildir. Kapitalist çarka hizmet ediyorduk, artık etmiyoruz. Feda ettiğimiz okulumuz da değil. Biz bunların hiçbirine feda etmek mantığıyla bakmıyoruz. O yüzden devrim için hazır olmak ya da olmamak gibi bir kavramımız yok. Devrimcilik yapmak istiyorum, bu hayatın öznesi olmak istiyorum değiştiren olmak istiyorum, o yüzden ortadayım, bütün eksikliklerim, zaafımlarım, hatalarım ile birlikte buradayım. İşte mesele bu kadar basit!

Bu yüzden belki aslında yeniden çok önemli bir simgeye, Che Guevara’ya bakmak lazım. Yarının insanını, savaşçısını açıklarken, mücadele içerisinde yoğrulması gereken insanı açıklarken bütünlüklü insandan bahsetmiştim. Aslında Che, karşımıza tam da böyle bir insan olarak çıkıyor. Che’ye ilişkin aslında bu noktada bir sürü örnek verilebilir. Siyaset ve savaş alanında yaptıkları bizler için öğretici. Kapitalist

sistemin parçalayıcı çarklarına inat, kendisini yarının dünyasından kuran bu devrimcinin yaşamı, geçmişten süzülüyor, bugünün yaratılmasında yer alıyor. Hep tekrarlıyorum, yine tekrarlıyorum, siyasetin bütünlüklü olacak, sen de bütünlüklü olacaksın, yolun aşılmasının başka bir yolu yok. Che’ye ilişkin çok hoş kitaplar da okuduk, en son yine filmler vardı, o filmlerde izledik, çok güzel örnekler vardır ama beni etkileyen en önemli örnek, belki de bir devrimcinin kadronun nasıl olması gerektiğine ilişkin maddelerin tümünü bütünlükten bir örnektir. Gerilla savaşı sırasında bazıları silahlarını ya da mevzilerini bırakıp kaçıyorlar, Che buna karşı bir yaptırım uyguluyor; diyor ki “biz çatışmaya gideceğiz, siz kampta oturacaksınız, sizi çatışmaya almıyoruz!” Tabii bu çok kötü bir şey, yoldaşların çatışacak, sen yatacaksın, çok acı duyarlar muhtemelen. Ancak baskına gidip geri dönüyorlar, bakıyorlar ki, herkes rahat, yatıyor, dinleniyor, bir gerilla için üç günlük tatil, çok güzel bir şey tabii. Che yeni bir yaptırım buluyor o zaman; çatışmaya götürüyor hepsini; ama üç gün boyunca yemek vermiyor. Sonradan tümü iyi gerillalar oluyorlar. Hatta bir tanesi büyük kentlerden birisinin alınması sırasında şehit düşüyor, ölürken de Che’yi çağırıyor, olayı anlatıp şöyle diyor: “çok sağol, yoksa ben bu noktaya gelemezdim.”

Kapitalizm insanı parçalar, komünist toplum ise bütünler. Peki komünist toplumun somut dinamiklerine sahip olmayan bizler neyiz? Bizler o komünist bütünlüğe çok yakınlaşan insanlarız arkadaşlar. Devrimci olmayanın karakteri yoktur. Devrimci olmayan kişilik sahibi değildir. Bunlar tabii çok kaba önermelerdir. Ama hayatımızın her alanında yaşamımızın devamında gördüğümüz bütün bu yalpalamaların, bütün bu kendini ifade ediş tarzındaki eksikliklerin devrimcilikle ilgili olduğunu görüyoruz. Devrimciysen daha farklı yaklaşırsın bir ol-

guya. Bir kavgaya farklı yaklaşırsın. Okula farklı yaklaşırsın. Ailene farklı yaklaşırsın. Karşılaştığın bir duruma farklı yaklaşırsın. Aslında Che bu yaklaşımların bütünüdür toplamı. Che farklı yaklaşıyor arkadaşlar.

Kuruculuk Üzerine...

Evet, yenilenme kendi kadrosunu yaratacaktır dedik. Yenilenmenin kadrosu bütünlüklü olacaktır dedik. Tekrarlıyorum, yenilenmenin kadrosu kurucu kadro olmak zorundadır arkadaşlar. Nedir kurucu kadro? Nedir savaş örgütünün savaşçı kadrosu olmak? Nedir politik-askeri kadro? Yeniden kuran ve yeniden yapandır arkadaşlar. Her dönemde kendini yenileyen bir kadro olmalıdır o. Savaş örgütünün parçası olmak başlı başına kendimize dönmemizi, sorgulamamızı, özgür irademizle kendimizi teslim ettiğimiz yapının plan ve programlarının hem yaratılmasında hem de uygulanmasında üst düzey performansla çalışmamızı gerektiriyor. Bulduğumuz alanda seviyeyi yükseltmek için işi örgütlemek, kendimizi yetiştirmek için okumak ile de örgütlemek ve örgütlenmek. Niteliklerimizi belirleyen şey aslında yaptığımız işler, bulduğumuz birimler, bulduğumuz alanlardır. Eksiklerden ve hatalardan dersler, deneyimler çıkararak bir daha benzer bir olayda almamız gereken tavrı belirleyebiliyoruz. Evet, "devrim yolu engebelidir, sarpıtır, dolambaçlıdır" sözü otuz yıl önce söylenmiştir ama bu sözler devrimci çalışmanın dümdüz bir hat izlediğinin de ifadesidir. Gerek politik, gerek kültürel alanda hayatla boğuşurken, tüm bunlar karşısında aslında en önemli dayanağımız, billurlaşmış bir teorik bilinç, ideolojik berraklık, devrime olan bağlılık, partiye olan bağlılıktır. Hayatlarımızın öncelikler listesinde devrimin ve partinin ihtiyaçlarının ön sırada olmasıdır.

Kadronun Değerlendirilmesi

Peki, bir kadro nasıl değerlendiriliyor? Devrimci sosyalist hareket kadrolarını dört ana başlık altında değerlendiriyor arkadaşlar.

Birincisi, öğrenme karşısındaki tutumu nedir? Öğrenim durumu, okuma alışkanlığı, öğrenme istek ve çabası ve bunun somut pratiği. Öğrenmek dediğimiz şey yalnızca kitap okumak değil, yalnızca dergimizi okumak değil, ideolojik yetkinleştirme çabası. İdeolojik yetkinleştirme, evet ama bunların somut pratiği ne? Okuduklarımız yaşama nasıl etki etmiş, emekçilerle nasıl bir bağ kurmuş, bu noktada insanımız kendini nasıl yetkinleştirmiş? O yüzden devrimci sosyalist hareket birinci olarak bu duruma bakıyor. Öğrenme karşısında tutum nedir?

İkinci olarak öncü tutum, bir inisiyatif geliş-

tirme isteği ve pratiği. Herhangi bir olay karşısında kendi geçmiş deneyimlerinden ve yarının dünyasından bakarak, yani okuduklarından ve teorik hattan süzdüğü ile birlikte hayat pratiğinde ne geliştirebiliyor. Hayatta karşısına çıkan olaylarda neler yapabiliyor? Çalışmalarda ve yaşamda öncü tutumu nedir? Yine bahsettiğimiz konularla ilgili olarak karşılaştığımız olaylar karşısında öncü bir tutum almada ne durumdayız?

Üçüncüsü dışında gelişen öncü tutumlara karşı yaklaşım... Tamam, iyi, biz öncü tutum alıyoruz da, bir kolektif yaratabiliyor muyuz?

Üçüncüyle bağlantılı olarak, öncü tutum ve kolektif davranış arasında bir denge kurma özelliği ve tabi ki bunun somut, pratik yansıması, dördüncü madde olarak karşımıza çıkıyor. Yani bunun hayattaki ifadesi ne? Öncü özellikleri dediğimiz şeylerin devrimci bir kadronun somut pratiğine yansıması ne?

Beşincisi, hayat ve devrimci çalışma karşısındaki devrimci duruş... Politik ve kültürel gelişme düzeyi, dürüstlük, ilkelilik ve bunun pratik yansıması. Disiplin, sorumluluk bilinci ve bunun pratik yansıması... Partiye bağlılık, kolektif davranma ve katılımcı olma noktasındaki duruş... Bütün bunlar son derece önemli kriterler.

Bütün bunlar aslında biraz hayatla ilgili. Yani okuduklarımız var, hayallerimiz var, büyük düşler var ama bir de bugün ve bugünün ilişkileri var. Yarın şöyle bir büyük gerilla olmak istiyoruz, şöyle bir devrim yapmak istiyoruz ama şu anda herhangi bir arkadaşla nasıl ilişki kuruyorum? İşte tam da bu noktalarda hayat ve devrimci çalışma karşısında nasıl bir tutum aldığımız bir kadronun en belirleyici özelliklerinden biri oluyor.

Ve son olarak, kişisel ve özel ilişkilerdeki tutumum. Ailesi ve yakın ilişkileri, eşi ya da sevgilisine yakın ilişkileri, maddi durumu ve paylaşma tutumu, sağlık durumu, sporla olan ilgisi ve özel yetenekleri. Bir devrimci kadronun ana belirlemelerinden biri de bu. Zenginlik ve yoksulluğun paylaşılması ve bu paylaşım sırasında aldığı tutumlar neler? Bu noktada da devrimci sosyalist hareket kadrosunu değerlendiriyor.

Evet arkadaşlar, toparlarsak, devrimci sosyalist hareketin kadrosu sabır, cesaret ve yaşamı örgütlü tarzda örme noktasında sıçrama kaydetme zorunluluğuyla karşı karşıyadır. İlerleme bu üçlünün uygulanmasıyla olacaktır ancak. Devrimci bir çıkışın devrimci bir zemini olur. Bu dönemin, yenilenmenin kadroları, gerilla mücadelesinin yapıcılığında savaş örgütünün ürünü olacaktır. Hepinize çok teşekkür ederim.

6. MUNZUR DOĞA VE KÜLTÜR FESTİVALY BASKILARA RAĞMEN YAPILDI

Tarlalarda çalışanların tarandığı, tarlaların, ormanların yakıldığı, köylerin boşaldığı Dersim'de gelenekselleşen 6. Munzur doğa ve kültür festivali bütün baskı ve hak ihlallerine rağmen başladı.

Halkı tedirgin ederek festivale katılımlarını engellemek için gerçekleştirilen ve iyice çığırından çıkan kimlik aramaları, tutuklamalar, giriş yapmak isteyen insanların geri çevrilmesi, saatlerce bekletilmesiyle başladı. Bir önceki gün yine Partizan standındaki devrimci lider İbrahim Kaypak'ın flamasına yönelik bir saldırı gerçekleştirildi, yaşanan gerginlikte Partizan, ESP ve TKP stantlarından toplam 9 kişinin gözaltına alınmasıyla başlayan saldırı furyasında 80 yakın gözaltı yaşandı. Emniyet tarafından terörize edilmeye çalışılan festival bütün engelleme politikalarına rağmen devrimci kurum ve halk tarafından inatla gerçekleştirilmeye başlandı.

7. MUNZUR DOĞA VE KÜLTÜR FESTİVALİNE DAİR;

Bu yıl 7.si düzenlenen Munzur festivalinin tarihine baktığımız zaman halk tarafından, devletin bütün yasaklama ve terörize etme çabalarına rağmen inatla gerçekleştirilmiş ve kazanılmış olduğunu görürüz. Bundan dolayı da sürekli bir devrimci öz taşıdığı bir gerçektir. Özellikle de son dönemlerde halk tarafında kutsal kabul edilen ve tarihler boyunca Dersim halkının ve devrimcilerin

boyun eğmezliğinin simgesi haline gelen Munzur nehri üzerine yapılmak istenen barajlar ve siyanürlü altın aramalarıyla gündemleştiği bir dönem söz konusu olmasından dolayı gelenekselleşmiş Munzur festivali de bu uygulamalara karşı verilen bir cevap niteliği taşımaktadır.

Son olarak geçen yıl festivale 1 gün kala valilik tarafından festivalinin ertelenmesi halk tarafından yanıtsız bırakılmamış festival bütün yasaklamalara rağmen fiili bir şekilde çeşitli basın açıklamaları, oturma eylemleri ve konserlerle özüne uygun bir şekilde yasaklamalar ve baskılar boşa çıkartılmıştır. Bu yılda devlet tarafından benzer bir politika izlenildi. Festivalde haftalar önce bu politika uygulanmaya başlandı. Başlıca olayları örneklendirecek olursak;

*Dersim'in Hozat ilçesinde askerler tarafından yaylacılara havan saldırısı gerçekleştirilmişti. (bkz Ü. Ö. Gündem 6 Temmuz '06) Karakola şikâyet için giden köylülere " belki göktaş düşmüştür" demekle yetinen karakol hakkında daha sonra suç duyurusunda bulunulmuştur.

*Yine Dersim'de operasyon nedeniyle 1 köy boşaltıldı 7 köy günlerce ablukada tutuldu. Köylülerden günlerce haber alınmadı. Operasyonda yaralanan köylüler hastanede tecrit edilerek yakınlarıyla bile görüştürülmediler. (bkz Ü.Ö Gündem 14 Haziran '06) Yine köylerinden zorla çıkarılan köylüler karakol tarafından tehdit edilmiş. Bu durum İHD ve çeşitli kurumlar tarafından basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

1. GÜN

Dersim merkez ve bazı ilçelerinde gerçekleştirilecek festivalin ilk gününde etkinliklere konukların ve katılımcıların merkeze girişleriyle start verildi. Saat 16:30 da "bölgeler arası eşitsizlik" konulu panel gerçekleştirildi. Saat 17.30'da Kışla Meydanı'nda 96 ölüm orucu direnişini selamlamak amacıyla bir etkinlik gerçekleştirildi. Etkinlik basın açıklamasıyla başladı. ESP, HÖC, HKM, DHP ve PARTİZAN imzalı "96 ÖLÜM ORUCU ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR" pankartı açıldı, sık sık "96 ölüm orucu direnişi, yaşasın devrimci dayanışma vb. sloganların atılması ve ölüm oruçları süreci hakkında bir ananın yaptığı konuşmasının ardından basın açıklaması halaylar ve sloganlarla son buldu.

Aynı saatlerde Mazgirt ilçesinde yapılan festivalde Grup Diyar, Doğan Çelik, Grup Masalçı, Vedat Baran, Grup Kotan dinletti verdi.

Akşam saatlerinde grup diyar K(D)HKM standın da dinletti verdi. Coşkulu gecen dinletiyeye ilgi büyüktü.

Yine akşam saatlerinde yerel sanatçılar, Koma Rewşen, Ezginin Günlüğü, Servet Kocakaya konser verdiler.

2. GÜN

Festivalin 2. gününde "Tunceli'nin ekolojik sorunları ve çözüm ürünleri" paneli ve Kemal Ulusoy'un "suyun önünü kesmek günahdır" ve Barbara halk sahnesinin "altta kaldım abi" adlı tiyatro gösterimi gerçekleştirildi. Akşama doğrudan HKM, ESP, HÖC, PARTİZAN, DHP imzalı "ABD EMPERYALİZMİ, İSRAİL SİYONİZMİ YENİLECEK DİRENEN HALKLAR KAZANACAK" yazılı pankart açılarak İsrail'in Lübnan'daki saldırıları lanetlendi.

H
A
B
E
R
L
E
R
R

•
•
•

41 sosyalist barikat

3. GÜN

Festivalinin 3. günü Ahmet Telli'nin şiir dinletisiyle başladı. Daha sonra Belediye konferans salonunda Eşber Yağmurdereli, Akın Birdal, Selçuk Kozaağaçı, Kamil Tekinsürek'in katıldıkları "TMY ve düşünce özgürlüğü" konulu panel gerçekleştirildi. Ardından Munzur kenarında Zele Mele ve Metin Kahraman tarafından bir müzik dinletisi verildi. Yine akşam saatlerinde stadyumda Hasan Saçlam, Kardeş Türküler ve Aynur Doğan tarafından verilen konserle son buldu.

bölgedeki tarlalarını peş peşe yakılması dikkatleri çekmişti. (bkz Ü. Ö. Gündem 29 Haziran '06)

*Ve son olarak ta Mazgirt ilçesinde gece saatlerinde tarlalarında aileleriyle çalışan

köylülerin taranması sonucu bir kişi ağır yaralanmasıyla devletin dersim politikaları göz önüne serile bilinir. Festival bir önemli yanı ise bütün bu uygulamalar cevap niteliği taşıması olmasıydı. Ya bütün politikalar karşısında sinilecek ya da ciddi bir yükselişe cevap verilerek festival sahiplenilecekti. Çalışmaları tam da bu amaçla toplantılarla başladı.

Festivale dair;

6. Munzur doğa ve kültür festivalinin olumlu yanlarıyla birlikte eleştirilmesi gereken eksikleri de olmuştur. Bu anlamda en önemli eksikliği de bölge sorunlarının yeterince işlenmemesidir. Özellikle Munzur üzerine yapılmak istenen barajlara, siyanürle altın aramak isteyen şirketlere karşı ciddi bir duruş sergilenememiştir, bunun somut örneği de son gün organize edilen Munzur yürüyüşüne katılımın ciddi anlamda düşük olmasıdır.

Yine bölge halkının kültürel zenginliklerinin görmezlikten gelinmesi, ilçe programlarının yeteri kadar zenginleştirilmemesi vb. de ayrı bir sorundur.

Ama bizim üzerinde durduğumuz sorun Munzur festivalinin anlamına ve bölgedeki ihtiyaca cevap olabilmesidir. Çünkü Munzur festivali bölgede yapılan en büyük festival özelliği taşımaktadır. Türkiye ve Kürdistan'ın yanı sıra yurtdışında da geniş bir ilgi görmektedir. Bundan dolayı da bölgenin ve halkın istemlerinin işlenmesi anlamında festival üzerine çok görev düşmektedir.

Ama özellikle belediyenin dar ve grupçu anlayışı festivalin sloganında olduğu gibi ne yazık ki gökkuşağı kadar renkli geçmesine neden olmuştur.

Demokrasi kültürünün bir gereği olan temsil ve ifade hakkı mutlaka bu tür çalışmalarda verilmek zorundadır. Festival çalışmalarında maalesef bu hak dikkate alınmamıştır. Özellikle belediyenin festivali kendi çevresinin tekeline alarak, diğer devrimci kurum ve iradelerle karşı ilk günden bu yana sürekli yok sayma, ret etme, dayatma mantığıyla hareket etmesi, valiliğin ve emniyetin de uygulamalarıyla festivale olan katılımın baltalanmasına, festivalin sönük geçmesine sebebiyet vermiştir.

****

Bütün bu eksiklere rağmen özellikle devrimci kurumlar özellikle gerçekleştirdiği, 96 ölüm orucu anması, İsrail'in Lübnan işgalinin protesto edilmesi, valilik ve emniyetin tutuklama ve baskı furçasına karşı yapılan basın açıklamaları anlamlı olmuştur. Ayrıca TMY yasasını bahane eden emniyetin festivalin ilk günü İbrahim Kaypakkaya'nın flamasına saldırmasından sonra standlarda Mahir Çayan, İbrahim Kaypakkaya ve Deniz Gezmiş'in fotoğraflarının asılması, yine stand çevresinde yapılan etkinlikler, mini dinletiler bizim açımızdan önemliydi.

Kendi cephemizde de festival, kitleyle bağ kurulduğu, devrimci sosyalist kültürün tanıtıldığı bir etkinlik olmuştur. Ve yine Grup Diyar'ın Mazgirt ve merkezde bütün imkânsızlara rağmen verdiği dinletiler de anlamlı olmuş, hem gelecek çalışmalarda yol gösterici hem de bölge açısından heyecan verici olmuştur. Özellikle de mevcut olumsuzlara karşı yapılan toplantı ve basın açıklamasında kaygılarımız da dile getirilmiştir.

*Ayrıca mercan vadisinde şehit düşen 5 devrim şehidinin mezarları başında anma yapmak isteyen aile ve halka yapılan keyfi müdahale sonucu 70 kişi gözaltına alınmış, aralarında kurum temsilcileri ve şehit aileleri bulunduğu çok sayıda kişi işkenceye maruz bırakılmıştı. (bkz Ü. Ö. Gündem 18 Haziran '06)

*Yine geçtiğimiz yıl bahçesinde çalışırken kaçırılan ve infaz edilen Hasan Şahin'inin kardeşi Ali Hıdır Şahin'in askeri

bölgedeki tarlalarını peş peşe yakılması dikkatleri çekmişti. (bkz Ü. Ö. Gündem 29 Haziran '06)

*Ve son olarak ta Mazgirt ilçesinde gece saatlerinde tarlalarında aileleriyle çalışan

köylülerin taranması sonucu bir kişi ağır yaralanmasıyla devletin dersim politikaları göz önüne serile bilinir. Festival bir önemli yanı ise bütün bu uygulamalar cevap niteliği taşıması olmasıydı. Ya bütün politikalar karşısında sinilecek ya da ciddi bir yükselişe cevap verilerek festival sahiplenilecekti. Çalışmaları tam da bu amaçla toplantılarla başladı.

4. GÜN

Festivalin 4. gününde Munzur yürüyüşüyle başladı. "Doğaya egemen değil, dost olalım, barajlar yok etmesin Munzur'uma dokunma, Munzur'da Sinop'ta her yerde doğayı yok eden enerji istenmiyoruz." pankartları açılarak Mavi Köprü'ye kadar yürüyen kitle, burada Pankartların Mavi Köprü'ye asılmasından sonra basın açıklaması gerçekleştirdi. Basın açıklamasında "Munzur özgür olacak, Munzur onurdur, onuruna sahip çık" sloganları atılarak Munzur'a yapılmak istenen barajlar protesto edildi.

Saat 11.00 da Celile Celil tarafından "Kürt dili ve edebiyatı" konulu bir söyleşi gerçekleştirildi. Yine saat 13.00 da "Savaş, Şiddet, Taciz, İntihar" konulu kadın forumu yapıldıktan sonra Yılmaz Odabaşı bir şiir dinletisi verdi. Gün boyunca çeşitli tiyatro ve dinletilerle devam etti.

Yine Nazmiye ilçesinde bir konser gerçekleştirildi. Akşam saatlerinde de Dersim'de stadyumda Yavuz Bingöl. Suavi, Adile Yadırgı. Fuat Saka tarafından konser verildi. Konser renkli görüntülere sahne oldu.

H
A
B
E
R
L
E
R

42 sosyalist barikat

“Bunu başarabilmek tüm siyasi anlayışların birlikte, ortaklaşarak, her kesimin kendini ifade edebildiği bir çalışma ile mümkündür. Birlik olunabildiğinde tüm dayatmaları, baskıları bertaraf etmek daha kolay olacaktır.”

7. si düzenlenen Munzur Kültür ve Doğa Festivali 27-30 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirildi. Munzur Festivali resmîyette 6. olarak görünse de Dersim halkı açısından 7. si olarak kutlanmaktadır. Bu da yasaklara - baskılara karşı direnmenin bir göstergesidir. Dersim 38'lerle başlayan katliam, sürgün politikalarıyla yönetiliyor. Ekonomik, sosyal, siyasi nedenlerle zorunlu göç ile karşı karşıya bırakılmış. İnsanlar yurtdışına ve diğer illere yerleşmek zorunda bırakılmıştır. Dersim halkı toprağından sürülmüş, aile yapısı parçalanmış, toprağında acılar yaşamış bir halktır. Munzur Festivali tüm Dersimliler için toprağına, insanına olan özlemleri gidermenin yanında bölgede halen devam eden sorunlara karşı birlik olma, sorunları dile getirme, çözüm arama aracıdır. “Toprağına Geri Dön, Munzur'a Sahip Çık” sloganı artık festivallerin ana temalarına bir mesaj olmuştur.

İktidar, festivale katılımı engellemek, programın içeriğini politik mesajlardan uzak bir içerikte yaptırmak için Komite üzerinde psikolojik baskı uygulamıştır. Komiteye eğlence yönlü bir Festival programı dayatmaları yapmıştır. İlk baştan DKÖ 'lerinin stantların da kitap satışını, bayrak-flama, pankart asılması, program dışı yapılacak etkinliklerin yasak olduğunu etkinliklere saldıracağını belirtmiştir. Festivalin bir gün öncesi Partizan standındaki İbrahim Kaypakkaya resminin yasak olduğu gerekçesi ile standa saldırıp 10 kişiyi işkence ile gözaltına almış, 5 kişiyi keyfi olarak tutuklamıştır. Bu yolla festivali gerginleştirmeyi, katılımı azaltmayı, devrimci kurumların stantlarını tecrit etmeye çalışmıştır.

1. Gün ise il dışından gelen misafirler Valliğin yayınladığı genelge ile Merkeze sokmamaya çalışmıştır. Gerekçe ise "daha önce gözaltına alınan, tutuklanan, soruşturma geçiren kimselerin giremeyeceği". Kendi yasalarına dahi aykırı bir durumdur. Dersimde gözaltına alınmayan insan pek nadirdir. Kısaca bu tutum katılımı engellemek, Festivali provoke etme amacı taşıyordu. Kitlelerin kararlı tutumu sonrası bu keyfi dayatma kırılarak ile giriş yapılmıştır.

Fakat aynı uygulamalar devam etmiştir. Devrimci kurumların stantları sürekli kamera çekimi ile polis yığınağları ile gözetlenerek taciz edildi. Yapılan stant önü etkinliklerine robokop polisleri ve panzerler ile yığınak yapıldı. Sürekli "etkinlikleri yapmayın saldıracağız, yaptırmayacağız tehditleri" gönderildi. Mezarları ziyaret etmek isteyen aileler ve arkadaşlarının ziyaretleri engellenip 5 bin asker ile mezarlığa yığınak yapıldı. Festival program hazırlığında, belediye öncülüğünde DKÖ'lerin katılımıyla bir yürütme kurulu oluşturularak, yapılan toplantılar sonrası program içeriği hazırlanmıştır. Program ve toplantılar hakkında olumlulukların yanında gördüğümüz eksikleri de belirtmek istiyoruz. Program içeriğinin oluşumunda devrimci kurumların yaptığı birçok öneri belediye tarafından dikkate alınmayıp geçiştirilmiştir. Bu anlayış festival sonrası da yapılan değerlendirme toplantısına kadar devam etmiştir. Belediyenin kendi hazırladığı program çerçevesi üzerinden bir program oluşturulmuş, kendine tabi olmayan anlayışlar yok sayılmıştır. Kısacası yürütme kurulu üyesi olan birçok kurum demokratik bir işleyiş içerisinde kendini ifade etme olanağı bulamamıştır. Bu tür yaklaşımlar bileşenleri olumsuz etkilemiş bütünleşme - birlikte çalışma ruhunu yok etmiştir. Gelecek yıllardaki festivallerin daha güçlü yapılabilmesi açısından belediye yönetimini daha duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Program hazırlanışında, sanatçı seçimlerinde popüler sanatçılar ön plana çıkarılmış, toplumsal mesaj verebilecek halkla bütünleşmiş sanatçılar ve devrimci grupların getirilme önerileri red edilmiştir.

Panel konularında yerel sorunlar ve yöre kültürüne dönük konular ele alınmamıştır. Panellerin yapıldığı ortamlar fiziki olarak yetersizdi. Bölgenin en büyük sorunlarından barajlar ve siyanürlü altın arama konusunda yeterli tepki örgütlenememiştir. Bu yıl ilki yapılan festival etkinliklerinin yerelerde yani ilçelerde örgütlenmesi genel anlamda olumludur. Şöyle ki Bilindiği gibi hala Dersim'de 70-80 yaşına basmış fakat neredeyse bir asırlık bir ömürleri olmasına rağmen tek bir konsere tek bir etkinliğe katılmayan

yüzlere insanımız yaşamaktadır. Ayrıca Festivalin özünü oluşturan insan, doğa ve kültür ilçelerdeki programlar aracılığı ile eksiklikleri olsa da bir bütünleşme sağlamıştır. Fakat ilçe programlarının oluşturulmasında Tertip komitesinin eksik kaldığını ve yeterli özeni ilçelere göstermediğini görmekteyiz. Son olarak ilçelerdeki programların merkezdeki etkinlikleri zayıflattığıyla ilgili olarak şunu diyebiliriz "Merkezde stadyum etkinlikleri kitlesel olmadığı zaman sorun oluyor da ilçelerde ki etkinlikler zayıf olduğu zaman sorun olmuyor" anlayışı yanlıştır. Çünkü bir etkinliğin iyi olması yalnızca kitleselliği ile değil bütün yönleriyle ele alındığı zaman iyi ya da kötü olduğu belirlenir. Dolayısıyla bu paralelde baktığımız da ilçelerdeki programların Mazgirt dışında hem kitleselliği ile hem de program içerikleri ile olumlu olduğu halk tarafından onaylanmıştır. Ayrıca yıllardır bedel ödeyerek dersim halkına seslenen devrimci müzik gruplarının Dersim halkı tarafından sahiplenilseyse gözlerden kaçmayan bir noktaydı. Ayrıca TUDEF'in ve ilçe belediye başkanlarının duyarlılıkları programların nitelikli geçmesini sağlamıştır.

7. Munzur festivali sistemin yasak ve baskı uygulamaları gölgesinde yapılmıştır. Gergin bir ortam yaratılarak festival dersim halkına zehir edilmeye çalışılmıştır. Devrimci kurumlar valiliğin baskı politikasına karşı birliktelik çerçevesinde cevap vererek bu havayı büyük ölçüde kırmış, bu havadan etkilenen komiteyle ortak bir tavır alma çabası vermiştir. Fakat şunu belirtmek gerekir; komite valiliğin, emniyetin yarattığı ortamın etkisinde kalarak yapılan her etkinliğe polis saldırır, festival iptal olur kaygısıyla yaklaşmış, yasal olan tüm etkinliklerde devrimci kurumlara yapmayın yönlü uyarılmıştır. İktidarın Munzur festivalinin siyasetten, toplumsal mesajlardan, halkın dayanışma sorunlarını çözme içeriğinden uzak yaptırma politikasına karşı bizler dayanışma içerisinde bir festival yapma sorumluluğuyla karşı karşıyayız. Bunu başarabilmek tüm siyasi anlayışların birlikte, ortaklaşarak, her kesimin kendini ifade edebildiği bir çalışma ile mümkündür. Birlik olunabildiğinde tüm dayatmaları, baskıları bertaraf etmek daha kolay olacaktır.

8. Munzur festivaline dayatmacı mantıktan uzak olarak hazırlanıldığı takdirde kitlelerin beklentilerini karşılayacak, sahiplenmeyi ve duyarlılığı artıracak sonuçlar alınacaktır.

Bizler bu konuda tüm kurumları duyarlı olmaya çağırıyor, geçmiş festivallerden ders çıkarılarak önümüzdeki festivale ilerici, yurtsever, devrimci kurumların halkla bütünleşen, sorunlara çözüm arayan bir festival programı oluşturulması için gereken çabayı göstermesini bekliyoruz.

**TUNCELİ DERNEKLERİ FEDERASYONU (TUDEF), HALK KÜLTÜR MERKEZLERİ (HKM),
DEMOKRATİK HAKLAR PLATFORMU (DHP),
DERSİM HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER CEPHESİ (HÖC)**

H
A
B
E
R
L
E
R

•
•
•

44 sosyalist barikat

Sivas'ta 33 demokrat, yurtsever ve devrimcinin katledildiği. Sivas katliamı 13. yıl dönümünün de çeşitli etkinliklerle Dersim'de lanetlendi. Dersim genelinde bir süredir yapılan çalışmalardan sonra DTP, EMEP, ESP, KESK, DİSK, K(D)HKM, DHP, HÖC'ün çağrısı üzerine öğle saatlerinde Dersim Kültür Sokakı'nda bir araya gelinerek bir basın açıklaması yapıldı. Açıklamada kitleye hitaben "bize Sivas'ı unutturmak isteyenler esasında bir gerçeği unutturmak istiyorlar. Biz onların karanlık yüzünü unutturmayacağız" denildi. Basın açıklamasında katledilen 33 aydının resimlerinin yanı sıra "SİVAS KATLIAMINI UNUTMAYALIM HESAP SORALIM" yazılı pankart açıldı. Sık sık " Sivas şehitleri ölümsüzdür, yaşasın halkların kardeşliği, Sivas'ın hesabı sorulacak" sloganlarının atıldığı basın açıklaması son buldu. Aynı gün akşam saatlerinde belediye konferans salonunda bir etkinlik organize edildi. Saygı duruşuyla başlayan etkinlik; müzik, şiir dinletisi ve 33 aydının resimlerinin gösterildiği sinevizyon izletisinin ardından cemevi semah ekibinin semah gösterimiyle devam etti.

SİVAS KATLIAMINI UNUTMAYALIM HESAP SORALIM!

GULSUYU'NDA SİVAS KATLIAMI ANMASI

2 Temmuz 2006 Pazar günü Gülsuyu'nda yapılan anma ile Sivas katliamı lanetlendi. 2 Temmuz şehitleri anma etkinliği, Maltepe Gülsuyu son durakta yürüyüşle başladı. Yürüyüş coşkulu bir şekilde atılan sloganlarla Özgürlük Meydanı'na kadar devam etti. Burada yapılan basın açıklamasının ardından Grup Anadolu Türküleri, Grup Yürek Çağrısı müzikleri ile yereldi. HKM, DHP, ESP, G. Sanat ve Hayat, HÖC, Partizan, PDD, PSAKD Maltepe şubesinin desteklediği, 300 kişinin katıldığı etkinlik şiir dinletisi ve sinevizyon gösterimi ile son buldu.

5. GELENEKSEL SAMANDAĞ FESTİVALY'NDEYDİK

Akdeniz ikliminin sıcak insanının katıldığı ve demokrasi bileşenleri

tarafından ortak düzenlenen 5. Geleneksel Samandağ Festivali 12-15 Temmuz tarihleri arasında yapıldı. Evvel Temmuz (1 Temmuz) bayramı olarak kutlanması çerçevesinde yapılan festivale Samandağ halkının dışında, Antakya, İskenderun, Harbiye, Altınözü ve civarı köylerden binlerce kişi katıldı. Festivale ilk iki gün katılım az olsa da son iki günde günlük yaklaşık 50 bin kişilik bir katılım oldu. Genel olarak kitlenin durumu ve coşkusu çok iyiydi. Sahnede ilk gün Grup Sevgi, daha sonra Grup Munzur ve Grup Yorum yer aldı. Grup Munzur ve Grup Yorum öncelikle son kasetlerinden

seslendirdikleri türkülerle kitleyi coşturdu. 2. Gün Ferhat Tunç sahne alarak gerek söylediği türkülerle gerekse yaptığı konuşmalarla halkın beğenisini topladı.

3. gün bu toprakların yetiştirdiği bir sanatçı olan Hilmi Yarayıcı yer aldı. Festivalin son günü Ali Asker ve Suriye'den gelen Ali El Dik festivale katıldı.

Bizler de festivalin ilk gününden itibaren dergilerimizle, kitaplarımızla, bildirilerimiz ve bayraklarımızla alandaki yerimizi aldık. Festivalin ilk iki gününde stant açarak yayınlarımızı halkla buluşturduk. "Emperyalizme Karşı Özgür Bir Ülke, İnsanca Bir Yaşam" kampanyamızdan kalan 2000 civarında bildiri dağıtarak alandaki kitle ile buluşturduk. Siyonist İsrail'in ABD ve AB ülkelerini arkasına alarak Filistin ve Lübnan'a bombalar yağdırdığı şu günlerde emperyalizme karşı ses olmak çok anlamlıydı.

Alanda sık sık "Emperyalizme Karşı Özgür Bir Ülke ve İnsanca Bir Yaşam İçin Sosyalist Barikat"

"Emperyalist İşgallere, Yoksullaşmaya ve Yozlaşmaya Karşı Sosyalist Barikat", "Açlığa, Yoksulluğa ve Yozlaşmaya Karşı Barikat" sloganları eşliğinde dergimizi, gençlik dergisi Granma'yı ve Lisenin Sesi'ni kitlelerle buluşturduk. Halk bültenini ücretsiz olarak dağıttık...

Antakya'da BDSP'den bir arkadaşa "çete" olduğu söylenen kişiler tarafından önce tehdit ardından fiziki

saldırı geldi. Bunun üzerine ortak bir basın açıklaması örgütlenerek saldırının faillerinin teşhir edilmesi kararı alındı.

Her türlü yozluğun, mafya, çete, eroin ve hap satımı dağıtımı, haraç vs. ilişkilerin devlet destekli çeteler yoluyla yürütüldüğü Armutlu Mahallesi'nde siyasal faaliyet yürütmeye çalışan, halkı bu konuda duyarlı olmaya çağıran bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasında Armutlu'da "Çeteler Halka Hesap Verecek, Devrimcilere Uzanan Elleri Kıracağız -

ÇETELERE KARŞI OMUZ OMUZA

Faşizme Geçit Vermeyeceğiz" pankartı açıldı. Basın açıklaması, "Çeteleşmeye,

Yozlaşmaya, Faşizme Geçit Vermeyeceğiz", Faşizme Karşı Tek Yumruk, Tek Barikat", Çeteler Halka Hesap Verecek", "Halkımız Saflara Hesap Sormaya", "Bedel Ödedik, Bedel Ödeteceğiz", "Birlik, Mücadele Zafer" solganlarıyla bitirildi. Halkın pencerelere çıkarak ve yoldan izlediği eylemde, bizler de, "Çeteleşmeye, Yozlaşmaya Faşizme Geçit Vermeyeceğiz". "Çetelere Karşı Halkla Birlikte Mücadeleye", "Çeteler Halka Hesap Verecek" yazılı dövizlerimiz ve bayraklarımızla alandaydık.

Batman ilinin Beşiri ilçesindeki bir operasyonda sağ olarak yakalanan Abbas

VAHPETE SUÇ DUYURUSU

Emani isimli PKK gerillasının yakılarak öldürülmesi hakkında suç duyurusunda bulunuldu.

11 Temmuz 2006 Pazartesi günü saat 13.00'te Sultanahmet Adliyesi önüne gelen devrimci ve demokratik kurumlar, Emani'nin yakılarak öldürülmesini protesto ederek savcılığa suç duyurusunda bulundular. Burada yapılan basın açıklamasında Abbas Emani'nin sorgulandıktan sonra kafasına kurşun sıkılarak öldürüldüğü ve daha sonra özel timler tarafından çatışma yerine taşınıp burada yakıldığı açıklamada ifade edildi. Suç duyurusunda bulunan kurumların isimleri okunduktan sonra "analar adına" sözü alan Selvi Gülmez ise yıllardır akıtılan kardeş kanının durdurulması için halka ayağa kalkma çağrısı yaptı. Daha sonra oluşturulan bir heyet tarafından kanıtlar ve suç duyurusu dilekçesi savcılığa iletili.

Orman Yakanlar, Seferi Yılmaz'y Tutuklayanlar;

ÖFKEMİZDEN KORKUN

HPG gerillalarına karşı yürütülen saldırılar sırasında Cudi Dağı'ndaki ormanların yakılması ve Şemdinli'de kontr-gerilla tarafından hedef tahtasına konulan Seferi Yılmaz'ın tutuklanması protesto edildi.

Cudi, Gabar, Besta ve Mava dağlarında "güvenlik gerekçesiyle" ormanlık alanların yakılması, bu yangınlara müdahale edilmemesi, Şemdinli'de kontr-gerillayı delilleriyle ve belgeleriyle yakalayan Seferi Yılmaz'ın tutuklanması basın açıklamasıyla protesto edildi.

Açıklama, 8 Temmuz 2006 Cumartesi günü saat 13:30'da Beyoğlu Galatarasay Postanesi önünde Halkların Kardeşlik İnisiyatifi tarafından yapıldı. Açıklamaya DTP İstanbul Örgütü de katılarak destek verdi.

Yapılan basın açıklamasında "Cudi'de Yakılan İnsanlıktır", "Seferi Yılmaz Serbest Bırakılsın", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Kahrolsun MGK, MİT, JİTEM, Kontr-gerilla" sloganları atıldı.

Seferi Yılmaz'ın serbest bırakılmasını ve orman yangınlarına müdahale edilmesi istenilen basın açıklamasında, DTP İl Başkanı Doğan Erbaş da bir konuşma yaptı.

Erbaş, birlikte yaşama olanağının devlet tarafından git-gide daraltıldığına, orman yangınlarının operasyonlarla birlikte arttığına, Seferi Yılmaz'ın tutuklanmasının haksızlığına ve bu konularda Halkların Kardeşlik İnisiyatifi ile sürekli yan yana olacaklarına değindi.

Açıklama iki çam fidanının Seferi Yılmaz'a gönderilmesiyle son buldu.

DEVRİMCİ SANAT SUSTURULAMAZ

Paris Halkıyla Dayanışma Derneği çalışanları ve Grup Şiar solistinin Fransa'da tutuklanması 11 Temmuz 2006 günü Tohum Kültür Merkezi tarafından düzenlenen, Halk Kültür Merkezleri ve devrimci demokratik kurumlar, aydınlar ve sanatçılar tarafından da desteklenen bir basın açıklaması ile protesto edildi.

İstanbul Beyoğlu'nda bulunan Fransız Konsolosluğu önünde saat 12:30'da toplanan kitle "Devrimci Sanat Susturulamaz/Tohum Kültür Merkezi" pankartı açarak "Devrimci Sanat Susturulamaz", "Gözaltılar, Tutuklamalar, Baskılar Bizi Yıldırılmaz", "Kahrolsun Emperyalizm Yaşasın Mücadelemiz", "Tutuklananlar Serbest Bırakılsın" sloganlarını attı.

İşsizliğe Mahkum Edilen Seyhan Belediyesi Temizlik İşçileri Direnmeye Devam Ediyor

İşten atılan Seyhan Belediyesi bünyesinde taşeronla çalışan temizlik işçilerinin her çarşamba düzenledikleri basın açıklamaları devam ediyor. 21 Haziran 2006 günü saat 12.30'da İnönü Parkı'nda biraraya gelen temizlik işçileri yaptıkları basın açıklamasıyla, Seyhan Belediyesinde dönen dolapları teşhir etmeye devam ettiler. AKP'li belediye başkanının kimi tarikatlarla yaptığı yardımları kamuoyuna açıklayan işçiler "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", "Direne Direne Kazanacağız" vb. sloganlarını da haykırdılar. Basın açıklamasının ardından yine kendileri gibi işten çıkarılan Mensa işçileriyle dayanışma amacıyla Atilla Altıkat Köprüsü yakınlarında bulunan DİSK/Tekstil Mensa Şubesi'ne doğru yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş boyunca sloganlarını haykırmaya devam eden işçiler geldikleri sendika binasında, sendika yöneticileriyle deneyimlerini paylaştıkları bir sohbet toplantısı gerçekleştirdiler.

***

5 Temmuz 2005 günü de aynı eylemlilik zinciri devam etti. Saat 12.30'da İnönü Parkı'nda buluşan işçiler sloganlarıyla Seyhan Belediyesi'ne kadar yürüdüler. Burada bir süre oturan işçiler daha sonra eylemlerini sona erdirdiler.

***

Adana Seyhan Belediyesi bünyesindeki Miray Temizlik firmasında taşeron işçisi olarak çalışırken işten çıkarılan temizlik işçileri 12 Temmuz 2006 günü de saat 12.30'da İnönü Parkı'nda bir araya geldiler. Önlerinde "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" yazılı bir pankartla yürüyüşe geçtiler. Yürüyüşleri boyunca "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", "Azim İstifa", "Direne Direne Kazanacağız", "Seyhan Bizimle Temiz Kalacak" sloganlarını atan işçiler yürüyüşlerini AKP İl binasına kadar sürdürdüler. Burada yaptıkları basın açıklamasında Seyhan Belediye Başkanı Azim Öztürk'ün yolsuzluklarını teşhir eden temizlik işçileri sloganlarını bir kez daha haykırdıktan sonra eylemlerini sonlandırdılar.

İşkenceciler Adana'da Protesto Edildi

Ankara Ulucanlar Cezaevi'nden Sincan'a sevk edilen devrimci kadın tutsaklara yapılan işkenceler Adana'da düzenlenen bir basın açıklaması ile protesto edildi. 11 Temmuz 2006 günü saat 12.30'da İHD Adana Şubesi önünde bir araya gelen ve aralarında ÇHKM, İHD, ESP, İşçi Mücadelesi, TAY-DER, Alinteri, BDSP ve SDP'nin olduğu kitle "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Devrimci Tutsaklar Teslim Alınmaz", "Devrimci Tutsaklar Onurumuzdur" vb. sloganlarını attı. Yapılan basın açıklamasında tutsakların sevk sırasında dövüldükleri, cezaevine girişte zorla çırılçıplak soyularak arandıkları, gördükleri

işkenceyi belgelemek amacıyla adli tıbbı çıkma isteklerinin reddedildiği, avukatlarıyla görüşülmedikleri vurgulandı. Bir süre oturma eyleminin de yapıldığı basın açıklaması sloganların ardından sona erdi.

KÜRKCÜLER'DE TECRİT PROTESTOSU

İHD Adana Şubesi Cezaevi Komisyonunun girişimiyle oluşturulan eylem takvimi çerçevesinde son günlerde cezaevlerindeki tecrit uygulamasına bağlı olarak geliştirilen insan hakları ihlallerini, özelde Kürkcüler E ve F tipi cezaevlerindeki baskıları protesto etmek için Kürkcüler Cezaevi'nin önünde İHD, ÇHKM, ESP, SDP, THAYD-DER, İşçi Mücadelesi, Alinteri ve BDSP tarafından bir basın açıklaması gerçekleştirildi. 15 Temmuz 2006 günü bir otobüsle Kürkcüler cezaevine giden protestocular cezaevine yakın bir yerde araçtan inip yürüyüşe geçtiler. "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Devrimci Tutsaklar Yalnız Değildir", "İçerde Dışarıda Hücreleri Parçala", "Devrimci Tutsaklar Onurumuzdur" sloganlarının atıldığı yürüyüşün ardından cezaevinin önünde basın açıklaması yapıldı.

HAZİRAN ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!

25 Haziran 1981'de oligarşinin idam sehpalarında şehit düşenlerin bayraklarını devralan Halk Kültür Merkezi emekçileri bir kez daha onları andı. 25 Haziran 2006 Pazar günü Taksim Tramvay Durağı'nda bir araya gelen Halk Kültür Merkezleri emekçileri 25 Haziran'da idam edilerek şehit düşen Ahmet Saner ve Kadir Tandoğan şahsında yine Haziran'da şehit düşen Hüseyin Cevahir, Tamer Arda, Atilla Ermutlu, Ercan Yurtbilir, Doğan Özzümrüt, Hakkı Kolgu ve Gürkan Özdemir'in anmasını bir basın açıklaması ile gerçekleştirdi. Basın açıklaması alkışlar ve zılgıtlarla başladı. Önce niçin bugün burada bulduklarına yönelik yapılan kısa bir açıklamadan sonra sözü Devrimci Sosyalist Gençlik temsilcisi aldı ve yap-

tığı açıklamada Haziran şehitlerinin bıraktığı bayrağı gençlik olarak devraldıklarını ve daha yükseklere taşıyacaklarını belirtti. Bu arada devrimci dayanışmanın güzel bir örneğini sergileyen ESP, EHP ve BDSP de eyleme destek verdi. Basın metni okunurken "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi", "Ya Özgür Vatan Ya Ölüm", "Yaşasın Devrimci Kurtuluş Mücadelemiz", "Ya Özgür Vatan Ya Ölüm Kurtuluşa Kadar Savaş", sloganları atıldı. Basın metninin okunmasından sonra Haziran şehitlerinin isimleri okunurken, katılımcılar da "yaşıyor" karşılığını vererek eylemi sonlandırdılar.

HAZİRAN ŞEHİTLERİ NURTEPE'DE MEŞALELİ EYLEMLE ANILDI

12 Eylül askeri cuntası tarafından idam edilen Kadir Tandoğan, Ahmet Saner ve Haziran şehitleri arasında saydığımız Hakkı Kolgu, Tamer Arda, Ercan Yurtbilir, Doğan Özzümrüt, Atilla Ermutlu ve Betül Altındal Yoldaşlar, Nurtepe'de yapılan meşaleli eylemde, yine en öndeydiler... 25 Haziran 1981 günü sabaha karşı, idam sehpasına gerilla marşlarıyla yürüyen Kadir Tandoğan, Ahmet Saner, hastanelerde, işkencehanelerde son anına kadar zafer işaretleriyle ölümü karşılayan Hakkı Kolgu, Haziran'da ölümsüzleşen Tamer Arda, Atilla Ermutlu, Ercan Yurtbilir, Doğan Özzümrüt yoldaşlarımızın anısına, 24 Haziran 2006 Cumartesi günü İstanbul Nurtepe'de bir

basın açıklaması yapıldı.

Basın açıklaması, Nurtepe Haziran Kitap Evi önünden başlayan yürüyüşle, Arkadaş Kafe önünde basın metninin okunmasına kadar sürdü. Yolum tamamen trafiğe kapatıldığı yürüyüş boyunca sık sık "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi", "Yaşasın Devrimci Kurtuluş Mücadelemiz", "Mahir Hüseyin Ulaş Kurtuluşa Kadar Savaş", "Ya Özgür Vatan Ya Ölüm" sloganlarının yanında, şehitlerimizin isimleri okundu ve kitle "yaşıyor" diye haykırdı.

Basın açıklamasında, Ahmet ve Kadir Yoldaşların, Amerikan emperyalizmine ve oligarşiye karşı savaşan onurlu insanlar oldukları, eylem sonrasında bir pusuda yakalandıkları ve 12 Eylül Cuntası tarafından, bir Amerikalı heyetin ziyareti sırasında idam edildikleri anlatıldı.

Ahmet ve Kadir yoldaş şahsında Haziranlıların ölmediği ve yolumuzu aydınlattığı vurgulanan basın açıklamasında, tüm Haziran Şehitleri'nin hesabının sorulacağı belirtildi.

Yaklaşık yarım saat yolun trafiğe kapatıldığı eylem, "Mahir Hüseyin Ulaş Kurtuluşa Kadar Savaş", "Yaşasın Devrimci Kurtuluş Mücadelemiz", "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" sloganlarıyla son buldu.

BAYRAĞI DEVRALANLAR ALANLARDAYDI!

Maltepe Meydanı'nda Adalıların ardılları olan devrimci sosyalistlerin sesi yükseldi.

Emperyalizme karşı özgür ülke insanca yaşam için mücadele veren Kadir Tandoğan ve Ahmet Saner'in idam edilişlerinin 25. yılında yine "Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi" sloganları haykırıldı.

24 Haziran 2006 Cumartesi günü Maltepe Meydanı'nda Maltepe Halk Kültür Merkezi tarafından yapılan basın açıklaması ile 25 Haziran 1981 yılında idam edilen Kadir Tandoğan ve Ahmet Saner'in şahsında Haziran şehitleri anması yapıldı. Açıklama, "Emperyalizme Karşı Savaştlar Onun İçin İdam Edildiler" yazılı pankart açılarak yapıldı. Kadir ve Ahmet yoldaşların idam edilmesinin tamamen Amerikan emperyalizmine yapılan bir uşaklık örneği olduğu ifade edildi.

Açıklamada sık sık "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi", "Ya Özgür Vatan Ya Ölüm" Yaşasın Devrimci Kurtuluş Mücadelemiz" sloganları atıldı. Eyleme, KSD (Kurtuluş Yolunda Sosyalist Dergi) okurları da katılarak destek verdiler.

**Halk Kültür Merkezleri, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu,
Devrimci Hareket, Emekli-Sen 3 No'lu Şube,
Haklar ve Özgürlükler Cephesi, Kaldıraç, Mücadele Birliği,
Odak, Proleter Devrimci Duruş;**

"devrimci değerlerimizi koruyacağız"

Okurlarımızın hatırlayacağı gibi, geçtiğimiz Haziran ayında 78'liler Birliği Vakfı adına hareket eden bir grup 6 Haziran şehitleri ile ilgili olarak saygısız bir girişimde bulunmuş ve Devrimci Sosyalist Hareket bu konuyla ilgili tepkisini ve yaklaşımını kamuoyu ile paylaşmıştı. Daha sonraki süreçte de aynı grubun benzer girişimlerini sürdürme eğilimi üzerine Halk Kültür Merkezleri'nin çağrısıyla bir araya gelen çeşitli politik hareketler devrimci değerlere yönelik bu davranışlara tepkilerini bir basın açıklaması ile ortaya koydular. Söz konusu basın metnini ve açıklamanın haberini okurlarımıza duyurmayı görevimiz sayıyoruz. Bu konudaki ortak duyarlılığın sürmesi umuduyla...

BASINA VE KAMUOYUNA

Bir süredir 78'liler Birliği Vakfı Girişimi adına bir grup, 12 Eylül döneminde ve daha öncesinde gerçekleşmiş bir dizi direniş ve katliam olayı ile ilgili dosyaların yeniden açılması konusunda girişimlerde bulunuyor. 6 Haziran 1981'de 12 Eylül Cuntası tarafından öldürülen Tamer Arda ve Atilla Ermutlu'nun dosyalarının yeniden açılması ve gerekirse AİHM'e gidilmesi aynı grup tarafından gündeme getirildi. Bu çabanın özünde devrim savaşçılarını "mağdur" olarak gösterme ve onları son nefeslerine değin bir parçası oldukları devrimci hareketten ve tarihinden koparma bulunmaktadır.

78'liler Birliği Vakfı Girişimi adına hareket eden bu grubun faaliyetleri iki noktadan kabul edilmezdir.

Birincisi, bilindiği gibi Tamer Arda, Atilla Ermutlu, Doğan Özzümrüt ve Ercan Yurtbilir, devrimci bir eylem öncesinde 6 Haziran 1981 günü İstanbul'un değişik semtlerinde cunta tarafından katledilmişlerdir. Son derece açık bir biçimde bu devrimcileri imha etme planı ile davranan cunta güçlerinin saldırısına karşı direnen dört devrim savaşçısı 6 Haziran sabahı aramızdan ayrılmıştır.

6 Haziran savaşçıları, bir devrimci hareketin üyesi ve yöneticileriydiler ve onlar, en zor koşullarda dahi olsa devrim mücadelesinin sürekliliğinin savunmuş, son nefeslerine değin devrim için savaşma iradesiyle hareket etmişlerdir.

Buna karşın, 78'liler adına davranan bu grup, 6 Haziran 1981'de devrim savaşçıları tarafından geliştirilen direniş, bir "mağduriyet"

ve "hukuk ihlali" sorununa indirgeyerek bu devrim savaşçıları kendilerine malzeme yapmaya çalışmaktadırlar. Savaşarak ölümsüzleşen düşen devrimciler "mağdur" değil, iddia ve hedeflerinin arkasında sonuna değin duran kahramanlardır. Ortada olan şey ise basitçe "hukuk ihlali" kavramının içine sıkıştırılabilecek herhangi bir adli sorun değil, politik mücadelenin akışı içinde gerçekleşen egemenlerin saldırısına karşı direniştir, politik bir sorundur.

İkincisi, örgütlü devrimci mücadele içinde ölümsüzleşen her devrimci, aynı zamanda tüm devrim hareketinin ve özelde ise içinde bulunduğu devrimci hareketin iradesinin ve tarihinin bir parçasıdır. Devrim mücadelesi tarihsel bir sürekliliğe sahiptir. Devrim savaşçılarına, onların direnişlerine dair yapılan her şey aynı zamanda son nefeslerine değin içinde buldukları devrimci hareketin tarihine ve iradesine ilişkin yapılmış bir iş sayılır. Devrim savaşçılarına saygı ifade etmek, onların katledilmelerini protesto etmek, anılarını ve kurtuluş iradelerini yaşatmak için etkinlikler yapmak her devrimcinin olduğu kadar, özgürlük, eşitlik, demokrasi ve sosyalizm isteyen her insanın ve yapının hakkıdır ve daha da ötesi görevidir. Ancak, devrim savaşçılarının devrimci direniş iradesini, kurtuluş hedefini yansıtmayan, bir parçası oldukları devrimci hareketin iradesini, o sürece bakış açısını hiç sayan hiç bir tutum meşru değildir, yapılamaz. Bunu yapan hangi kurum olursa olsun karşısında devrimci hareketin toplamını bulur. 78'liler adına davranan bu grup, devrimci hareketlerin örgütlü iradesini tanımama tavrı,

örgütsüzleştirme, örgütlü devrimci mücadeleye yüz çevirme tutumlarının uzantısıdır.

6 Haziran 1981'de ölümsüzleşen devrim savaşçılarına ilişkin 78'liler Vakfı Girişimi adına bir grup tarafından başlatılan girişim bu her iki açıdan da yanlıştır ve saygısızcadır. 6 Haziran savaşçılarının bir parçası olduğu siyasal hareket bu girişime her iki noktadan da itiraz etmesine ve bu girişimin durdurulmasını istemesine karşın, 78'liler Vakfı Girişimi adına hareket eden grup oldukça saygısız bir tutumla tavrını sürdürmüş, 6 Haziran 2006'da bir basın açıklaması ile 6 Haziran'da ölümsüzleşenleri "mağdur" gösteren ve ucu AİHM'e kadar uzanan bir yolu açmıştır. Bu dosya açma sürecinin sadece 6 Haziran savaşçılarıyla ilgili sınırlı kalmayıp, başkaca devrimci hareketlerden savaşçıları da kapsayarak devam edeceği ise gelen bilgiler arasındadır.

Son günlerde 78'liler Vakfı Girişimi adına hareket eden bu grubun mezarını bulma iddiasıyla Veysel Güney'i de gündemlerine alması benzer bir durumdur. Taşdığı politik kimliği, uğruna bedeller ödediği değerleri dikkate almadan girilmiş bir çabadır. Mezarının bulunması da bu gerçeği değiştirmez. Veysel Güney sahipsiz değildir. 78'liler Vakfı Girişimi

adına hareket eden bu grup bunu kendilerine vazife etmekten derhal vazgeçmelidir.

78'liler Vakfı Girişimi adına hareket eden bu grubun, devrim savaşçılarını ve devrimci değerleri bir mağduriyet zemini üzerinden kendi politikalarına konu yapmaları asla kabul edilemez bir tutumdur.

78'liler Vakfı Girişimi adına hareket eden bu grup devrim savaşçılarının ve devrimci değerlerin üzerinden elini çekmelidir. Bu değerler ölümsüzleşenlerimizin kanları, canları pahasına yaratılmış değerlerdir ve bunları sahipleri ise bir bütün olarak bu ülkede devrim mücadelesi veren devrimcilerdir, onların örgütleridir. Bu siyasal yapıları yok sayarak böyle bir kampanya düzenlenemez; sözünü ettiğimiz kampanya da işte tam böyle bir kampanyadır, mantığı budur. Bu yüzden 78'liler devrimci hareketlerin tarihlerine, değerlerine, ve bu tarih ve değerlerin en önemli bileşeni olan devrim mücadelesinde ölümsüzleşenlerin anılarına müdahale anlamını taşıyan bu kampanyayı derhal durdurmalı ve devrimci hareketten, bu uğurda savaşarak ölümsüzleşenlerin ailelerinden özür dilemelidir.

"78'liler Değerlerimizden Derhal Ellerinizi Çekmelidir"

78'liler Birliği Girişimi adına bir grubun şehit düşmüş devrimciler üzerinden başlattığı kampanya devrimci yapıların ortak basın açıklaması ile protesto edildi ve bu girişimin sahipleri uyarıldı.

Halk Kültür Merkezleri'nin önerisiyle bir araya gelen Halk Kültür Merkezleri, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Devrimci Hareket, Emekli-Sen 3 No'lu Şube, Haklar ve Özgürlükler Cephesi, Kaldıraç, Mücadele Birliği, ODAK, Proleter Devrimci Duruş, 17 Temmuz 2006 Pazartesi günü 13.00'de Beyoğlu Tramvay Durağı'nda bir basın açıklaması yaptılar.

"Devrimcilerin İradesini Yansıtmayan Hiçbir Şey Meşru Değildir, 78'liler Değerlerimizden Derhal Ellerinizi Çekmelidir" pankartını açan eylemciler, burada devrimci değerlerin yıpratılmasına karşı mücadele edeceklerini belirttiler.

Ortak açıklamayı okuyan HKM sözcüsü, 78'lilerin, "dosyaların yeniden açılması" adı altında devrimci şehitleri "mağdur" duruma düşüren ve meseleyi hukuk sorununa indirgeyen çabasının meşru olmadığını vurguladı. Sözcü, devrimci hareketlerin tarihlerine, değerlerine, ve bu tarihle değerlerin en önemli bileşeni olan devrim mücadelesinde ölümsüzleşen anılarına müdahale anlamı taşıyan bu kampanyanın derhal durdurulmasını ve 78'lilerin devrimci hareketten, bu uğurda savaşarak ölümsüzleşenlerin ailelerinden özür dilemesini istedi. Açıklamada, devrimci güçlerin bu değerleri sahiplendiği ve meşru olmayan girişimlerin karşısında devrimci hareketin toplamının bir set olacağı belirtildi.

Basın açıklamasında, "Devrimci Savaşçıları Ölümsüzdür", "78'liler Değerlerimizden Ellerinizi Çekin", "Devrim Savaşçıları Birer Değerdir Değerlere Sahip Çıkmak Kavgada Israr Gerekir!" dövizleri taşındı.

PARTİ KÜLTÜR

kollektif akıl PARTİNİN AKLIDIR

Deneyimi olanlar bilir: Uzun süredir cezaevinde olanlara göz doktorları çoğunlukla şöyle der: "Her fırsat bulduğunda geniş ufuklara bak, gözlerini mümkün olan en geniş ufka dikerek dakikalarca bakmaya çalış!"

Bunun kuşkusuz tıbbi bir anlamı var; çünkü çok uzun süre dar mekanlarda kalan insanın gözündeki optik mekanizma giderek kendisini bu kısa mesafeli bakışa ayarlamaya başlar ve aslında bir ölçüde sakatlanmış olur. Geniş ufuklara doğru baktığınızda ise mekanizma kendi ayarlarını yeniden yapmaya başlar ve yavaş yavaş normale dönersiniz.

Politik-örgütsel alanda da durum aynen böyledir. Kendi dar çalışma alanınızın, bölgenizin içinde çalışırken, sık sık genel tabloya, ufuk çizgisine ve perspektifler/hedefler bütünlüğüne bakmadığınızda, bir körelme gerçekleşir. Bütünlüklü bakış açısını kaybederiz ve her şeye daha zayıf ve sınırlı bir noktadan bakmaya başlarız.

***

Parti, bir devrim ve iktidar aracıdır; daha doğrusu işçi sınıfının iktidar mücadelesinin temel aracıdır; ama hepsi bu kadar değil. Hepsi

bu kadar olsaydı, salt iktidar elde etmek için başka örgüt biçimleri de kullanılabilirdi ve tarih boyunca da kullanıldı zaten. Özellikle, bir politik ve toplumsal devrimden değil de yalnızca iktidarın bir elden diğerine geçmesinden söz ediyorsak eğer, bunun için komplo çeteleri, basit ya da karmaşık darbe grupları, vs. vs. yeterli olabilir. Değişik ülkelerde yüzbaşılardan bile iyi bir ekiple darbe yapıp iktidar elde ettiği durumlar yok değildir.

Ama devrim başka bir şeydir, öncünün yol göstericiliğinde yığınların katıldığı ve katıldıkları hareket içersinde değişerek yeni insanlar oldukları bir süreçtir. Marks'ın dediği gibi bir devrim, yalnızca iktidar başka türlü elde edilemediği için değil, bugünkü toplumun insanlarının arınıp yenilenmesi için de gereklidir. Ve parti de aynı şekilde insanların içinde hareket ettikleri ve bu hareket sırasında bir yerden bir yere geldikleri, yeni nitelikler kazandıkları bir alandır. Öncü parti dediğimizde yalnızca yığınlara önderlik eden bir mekanizmayı anlamayız; bu mekanizmanın bizzat kendisi de insanlardan oluşan, o insanların değiştirip/değişerek yürüdükleri bir düşünsel/pratik alandır. Partili yaşam, bu yüzden her gün yeni bir şey öğren-

diğimiz, bazen farkında bile olmadan değıştığı-
miz bir zemindir. Bir çocuğun büyümesini nasıl
her gün onunla birlikte olan anne babası fark
edemezse, insanın kendisi de kendi gelişimini
günlük hayatın içinde fark etmeyebilir. Bunu
ancak .bir süre sonra geriye dönüp düşün-
düğümüzde anlarız ve örneğin bir somut o-
layla karşılaştığımızda kendimize şöyle deriz:
"İki yıl önce olsaydı şöyle yapardım! Ama şim-
di..."

Bütün bunlar bizim gelişmemizin, geldiği-
miz yerin göstergeleridir.

***

Yani öncülük, biraz kendimize de öncülük-
tür...

Parti, sadece bir iktidar elde etme aracı ol-
madığı için onun militanlarının referans nokta-
sı da, iktidarın elde edildiği bir X zamanı değil,
nihai olarak varmak istediğimiz komünizmdir.
Ve o komünist toplum hedefi nasıl insanın büt-
tün düşünsel/pratik yeteneklerinin açığa çık-
arılması anlamına geliyorsa, nasıl bütünlüklü
bir insansa o yaratmak istediğimiz, bugün de o-
radan kurarız kendimizi. Bu yüzden iktidara
oynayan herhangi bir organizasyonun dar gö-
revler talimatlar düzeni bizi kesmez. Bu yüzden
yalnızca günlük işimizi yapmakla yetinmeyiz.

Kolektif ve bütünsel akıl, bir devrimcinin bu
en temel özelliklerinin adeta doğal sonucu ola-
rak ortaya çıkar ve çıkmalıdır. Bir devrimcinin
varlığı, "salla başını al maaşımı", "gözlerimi ka-
parım vazifemi yaparım" deyimlerinin daha en
baştan kesin biçimde reddidir. Yalnızca burnu-
nun ucunu görmek, yalnızca kendi çalışma ala-
nının sorunlarını algılamak ve geriye kalan büt-
tün tabloyu "daha akıllı olanlara" emanet et-
mek, yaptığımız işin, varmak istediğimiz niha-
i hedefin doğasına terstir. Parti, bizim bakışımı-
zın derinleştiği bir alandır ve bu derinlik ancak
genel ufka bakarak kazanılabilir. Bu ufka bak-
mayı kaçırdığımızda, gözümüzün optiği bozul-
maya başlamış demektir. Ve en önemlisi şu:
Kendi dar alanı içine gömülerek genel gidişat ü-
zerine düşünce üretmekten kopan militanın,
bir süre sonra aslında o dar alandaki sorunlar-
da da zorlanmaya başlaması kaçınılmazdır.
Çünkü o, bir süre sonra, bugün yapmakta ol-
duğu işin, genel toplam içinde nereye denk
düşüğünü, hangi genel perspektifin parçası ol-
duğunu kavramaktan uzaklaşmaya başlaya-
caktır.

***

Devrimci sosyalist parti geleneğinin kendisi-
ne hiçbir zaman tabulaşmış önderlikler icat et-
memiş olması rastlantı değildir; bu durum bu
konudaki olumsuz örneklerle duyulan tepkiden
ya da "özgürlükçü" gevşeklik teorilerinden de

kaynaklanmaz. Mesele bizzat marksızmin ken-
disiyle, Marksist-Leninist düşüncenin doğasın-
da mevcut olan bilimsel bakışla ilgilidir. Parti-
nin bütün aklının tek bir insanda yoğunlaşabi-
leceğini düşünmek, bu bilimsel anlayışla izahi
mümkün olmayan bir şeydir. Devrimci müca-
delede her zaman hareketin insanların çok
sevdiği ve saygı duyduğu insanlar olmuştur ve
gelecekte de olacaktır. Bu özel olarak kötü bir
şey değildir; hatta pratik mücadelede yararlıdır
da. Ama parti önderliği ve parti aklı her zaman
kolektiftir. Bunu söylerken, "kişiler gelir gider
önemli değil" demiyoruz; mücadele süreçlerin-
de kişilerin bazen ne kadar önemli olduğunu da
görmüşüzdür. Ama politik anlamıyla, kural ola-
rak söylersek, evet, kişiler gerçekten gelir gider,
geriye partinin kolektif belleği ve aklı kalır. Ve
biz düşmanla giriştiğimiz savaşın her aşama-
sında tek tek insanların olağanüstü beyinlerine
ve yeteneklerine kendimizi mahkum edemeyiz.

Bunun pratikteki anlamı, partinin düşünsel
ilişkilerinin çok taraflı ilişkiler olmasıdır. Pratik
kararların ve talimatların tartışmasız uygulan-
ması kaçınılmazdır. fakat partinin düşünce
dünyasının ve iradesinin biçimlenmesi süreci
sadece bununla sınırlı değildir. Parti, bir yan-
dan da düşüncelerin karşılıklı aktığı, birbirini
büyütüp zenginleştirdiği bir kanallar toplamı-
dır. Bu, bir karşılıklı görevler ve sorumluluklar
ilişkisidir. Sık sık kendi insanına dönmek, ge-
nel durum ve yürüyüşün ana çizgileri üzerine
ona rapor sunmak, onun tepkilerini ve eleştir-
lerini, önerilerini almak bir yönetsel organın ol-
mazsa olmaz görevlerindedir. Hiçbir "zorunlu-
luk" ya da "sıkışma" bunun ertelenmesine ge-
rekçe olamaz. RSDİP gibi partilerin kongreleri-
ni ya da genişletilmiş kadro toplantılarını tam
da mücadelenin en hareketli anlarında yapma-

ları hiç rastlantı değildir. Çok da akılcı bir davranıştır bu. Çünkü parti, tam da bu sıkışma ve karar anlarında militanlarına dönme ve onların aklına başvurma ihtiyacını hissetmektedir. Benzer biçimde Mahir'lerin de cezaevinden kaçtıktan Kızıldere'ye gidişe kadar geçen kısacık sürede bir dizi toplantıyı baskı koşullarında yapmayı göze alması önemlidir.

Öte yandan, parti içi ilişkiler burjuva parlamento seçimlerine benzetilerek yozlaştırılmaz. Yani siz, tam da tüzükte belirtilen tarihlerde kongreler yapabilirsiniz; ama bu, yine de bir parti ilişkisi olmayabilir. Eğer bütün partinin aklını ve enerjisini açığa çıkarmıyorsanız, parti güçlerinin tamamının fikirlerini bir araya getirmiyorsanız, bunun için gerekli kanalları açmıyor, genel geçer birkaç raporla yetiniyorsanız, ortaya çıkan şey kolektif akıl değildir. Eller kalkar ve iner, kişisel birkaç sürtüşme belirir ya da belirmez, ama gerçek bir işleyiş asla yakalanamaz.

Asıl önemli olan şey; bu ilişkinin bir politik kültür olarak kesintisizliğidir. Bu, birkaç güne sığdırılabilecek dar bir tartışma anlamına gelmez; bu, parti militanının sürekli bir politika üreticisi olma, partinin sahibi olma halidir. Sürecin her aşamasında her partilinin, hatta hareketin en dış çemberindeki herhangi bir sempatanın bile genel gidiş üzerine eleştiri ve önerileri akıp gelmek ve şöyle ya da böyle bir karşılık bulmak zorundadır. Bu, bazen yanılıyla düşünüldüğü gibi salt demokrasiyle ilgili bir sorun değildir; bu, merkezin gerçek bir merkez olmasıyla da ilgilidir. Yoksa bol Dimitrov alıntılı kadro tanımlarında kadronun inisiyatifinden ve partiyi sahiplenmesinden söz edebilirsiniz; ama onu bu doğrultuda eğitmiyorsanız, bunu yapabilmesi için gereken kanalları açmıyor ve somut girişimlerle, somut örneklerle bunun yolunu göstermiyorsanız, yine de öyle bir düşsel kadro tipine asla ulaşamazsınız. Çünkü sonuçta söz söylemek, bu sözün söyleneceği zeminleri şart koşar ve en önemlisi de söylenen sözün bir değer ifade ettiğinin kadro tarafından hissedilmesi halinde anlam kazanır.

***

Ama bu, parti aklı, ilgisiz parçaların uç uca eklendiği bir toplam değildir. Merkezlessiz, odaklessiz, eksensiz bir düşünceler yığını hiç değildir. Bunun anlamı, "hadi bir araya gelelim, kıt akıllarımızı birleştirip ondan yeni bir akıl yaratalım" demek değildir. Ayrıca, salt oy çoğunluğundan mutlaka en doğru düşüncelerin doğduğu da oldukça kuşkuludur. Yani en çok tartışan, kendi içinde en çok konuşan yapıların en doğruyu buldukları önsel olarak söylenemez.

Leninist parti geleneğinin düşünce zenginliğinin önünü kestiği, buna karşın "özgürlükçü",

"çok kanatlı", "en çok iç tartışma yapan" partilerin ya da örgütlerin en çok demokrasiye sahip oldukları tezi de aslında hiç kanıtlanmış bir tez değildir. Her şeyden önce, -eğer böyle tanımlamak doğruysa- örgüt içi despotizmin aslında birçok yüzü ve biçimi vardır! Eğer doğru dürüst çalışan, çok yönlü kanallarla bütün partiyi dipden doruğa hareket ettiren bir merkeziniz yoksa, çoğu kez pratikte görüldüğü gibi merkezin yokluğundan doğan boşluğu keyfiyet doldurur! Siz, çok tartıştık, çok konuştuk, öyleyse çok demokrasi talimi yaptık zannedersiniz ama gerçekte eninde sonunda politika yapmaya sıra geldiğinde, birilerinin aldığı kararları uygulamaktan başka bir şey yapmazsınız.

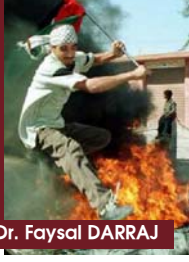
Kolektif akıl ise, canlı parti hayatının bir parçasıdır. Politik çalışmanın yürüdüğü, kararların ve talimatların birbirini izlediği, geleceği düşünme ile bugünün görevlerini yerine getirmenin birbirini doğal parçalar gibi tamamladığı, hayattan kopmayan bir tartışma ve akıl yürütmeden söz ediyoruz. Parti aklı, işsizlikten doğan parlak fikirlerin karmaşası değil, beş dakika sonra pratik işe geçecek olan militanın gitmeden önce yaptığı planları ve geldikten sonra oradan öğrendiklerini de katarak ürettiği bir şeydir. Suya yazı yazılmayan, bütün görüş ve düşüncelerin toparlanıp merkezi yönelimlere dönüştürüldüğü, yöntemli bir merkezi faaliyetten söz ediyoruz burada. En genel politik yorumlardan en pratik süreç raporuna dek bütün bilgi ve düşünce parçaları, bir araya gelerek bizim aklımızı oluşturur.

***

Artık devrimci sosyalist hareketin her insanı anlamaktadır; biz çok ciddi bir işe soyunmuş durumdayız. Bu, "sen ben bizim oğlan" ile bir araya gelinip, basit bir işbölümü ile kotarılan basit bir iş değildir. Bu, bir devrimci hareketin kendisini şöyle bir toparlayıp birkaç atak yaparak klasmanda orta sıralarda bir yer tutması hareketi değildir. Biz, bir devrim hareketi inşa ediyoruz. Yaptığımız iş, karışık ve komplike bir iştir; alanlarıyla, kurumlarıyla bir hareketin uyumu, temposu ve programatik geleceği üzerine konuşuyoruz. Ne bir "fedailer mangası" kuruyoruz, ne de sadece sığ sulara ayaklarımızı islatıp oyalanacak sıradan bir yapıyla yetiniyoruz. Sorular soruyoruz, yanıtlar alıyoruz, aklımızı bütünlüyoruz ve bütün bunları ileriye sıçramak için yapıyoruz. Geleceğimizin sağlamlığı, bugün attığımız adımların sağlamlığı ile ölçülecektir.

Parti, kolektif aklımızdır. Kolektif akıl, partinin ta kendisidir. Gözlerimizi yeniden ufka arıyoruz şimdi; gözlerimizi ve adımlarımızı...

Dr. Faysal DARRAJ

marksizm bugün ne anlam ifade ediyor

Bu makale komünizmin krizi hakkındaki tartışmanın bir parçası olarak 1992-1993 yıllarında Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin haftalık yayın organı Al Hadaf'da yayınlandı. Tartışılabilir ve değerlendirilebilir noktaları içermesi nedeniyle bu yazıyı okurlarımızla paylaşıyoruz

Büyük Çöküş ve Marksizmin Sorunları

Son zamanlarda hüznün ve şaşkınlık karışımı düşünceler Marksistleri etkisi altına aldı. Kötü koşullarda mücadele ederken bile iyimser olmak belki Marksizmin gereğidir ama yine de bu, mevcut endişe ve sorunları ortadan kaldırmamaktadır. "20. yüzyılın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı" olduğunu söyleyen cesaret verici ve samimi çıkışlar elbette sürüyor. Lenin'in tüm içtenliğiyle "Marksizm güçlüdür çünkü gerçeği ifade eder" şeklinde tanımladığı bu ideoloji kışkırtıcı olmayı sürdürüyor. Fakat bu arada gerçeklik paramparça oldu. Bazılarının bu yıkıcı darbelere kapılarak attıkları keyifli kahkahalar ezilenlerin dünyasına kadar ulaştı ve onları yeniden kendi yoksullukları üzerine düşünmeye sevk etti.

Ama yine de olaylara belli bir kuşkuyla yaklaşan ve sorgulayan insanlar Marksist projenin yenilgisine yol açan sebepleri araştırırken gerçekten Marksist anlayışa yaslanıyorlarsa bu sıkıntılardan kurtulmaları mümkündür. Her şeyden önce Marksizmin pragmatizmle olan farkının ortaya konulması gerekmektedir. Kâr ve za-

rar ekseninde şekillenen pragmatizm başarıyı kâr ve yarar açısından ölçer; Marksizm ise başından sonuna kadar zafer ve yenilgi kavramlarının içine hapsolmeden gerçeği savunur; çünkü başarının asıl ölçütü doğru fikirlerin savunulmasıdır.

Şimdi ya da gelecekteki koşulların açıklanması teori ve pratiği birlikte ele alan bir ilişki içerisinde mümkündür ve bu bakımdan sosyalizmin çöküşüne yol açan nedenlerin araştırılması sadece yenilginin nedenlerinin anlaşılması için değil aynı zamanda Marksizmin kendi tarihine uygun bir şekilde yeniden inşası için acil bir zorunluluktur. Kendini farklı biçimlerde ortaya koymuş olan komünist hareketin tarihi, Marksizmin doğrudan bir parçasıdır. Teorinin yeniden inşası sürecine yardımcı olabilecek ve onun pratikle olan ilişkisini değiştirebilecek bu adım atılmazsa, Marksizm tarihten yalıtılarak, teori ile pratik arasındaki diyalektik ilişkiden uzaklaşacak ve ölü bir doktrin haline gelecektir.

Bir süredir yaşadığımız büyük karmaşıklığın içinde eski ruh hallerini sürdürerek "yenilen Marksizm değil yanlış uygulamalardır" diyen birçok "mutlu komünist"e rastlıyoruz. İnsanla-

rı suçlarken kitabı kollayan dinsel-gerici mantaliteden ödünç alınmış olan bu iddia, basit bir avuntu ve kendini tatminden ibarettir. Bu ödünç akıllar er geç onları kullananın altını oyar çünkü din bize ölümden sonra bir cennet vaat eder, komünizmin mutluluk vaadi ise dünyevi niteliktedir. Bu anlamda Marksist metinlerin aklanması Marksizmi kurtarmaz; gerekli olan metinlerin saflığının korunmasından çok kitleler için daha geniş ufukların açılmasıdır.

I. Marksizm: Tarihsel Hata mı? Yoksa Mantıki Zorunluluk mu?

Reagan komünizmden insan vücudunu etkileyen dışsal bir hastalıkmiş gibi bahsediyor ve er veya geç üstesinden gelineceğini söylüyordu. Kapitalist Avrupa basını ise Doğu bloğunun çöküşüne neden olan depremi "faşizmin çöküşünden kırk yıl sonra komünizmin çöküş vakti de geldi" şeklinde yorumladı. Her iki durumda da komünizm hırslı bir iradenin despotik dayatması olarak algılandı. Bu tümüyle yanlıştır. İnsanlık açısından Marksizm, adalet, eşitlik, ve adil yönetim ütopyasının ifadesidir. Dolayısıyla ütopya Marksizmden önce gelir. Epistemolojik açıdan Marksizm kendisinden önceki teorik bilginin sentezidir; Marksizmi önceleyen muazzam bir bilinç birikimi vardır.

Ütopya, öngörülemeyen bir gelecekte insanın özlem ve eğilimlerine dayalı kusursuz adalet arayışıdır. Platon'un "Devlet" çalışması; Thomas More'un ve Aziz Augustine'nin eserleri bunun örnekleridir. Ütopya, esasen varolmayan bir yerdir ve ideal bir devlet tarafından kurgusal bir egemenlik anlayışıyla yönetilir. Gerçekte hiçbir zaman varolmayan bu devlet ütopyada insan arzularının ifadesi olarak dile getirilir. Lamartine'in de dediği gibi "ütopya olgunluk kazanmayı bekleyen gerçeklikten başka bir şey değildir." Adalet için girişilen bilimsel çabalar her zaman ütopyacı bakış açısıyla birlikte yürümüştür; Saint-Simon, Fourier ve Owen'in çalışmalarında ütopyanın bilimlerle uyumlu olduğu sosyalizm anlayışının örnekleri vardır. Engels, "abartılı hayal gücü ve fikirlerinin ütopyacı karakterine rağmen artık bilimselliği kanıtlanmış eşsiz fikirlerin sahibi ütopyacıların tüm çağların en büyük zekaları olduğunu ve bilimsel sosyalizmin, Saint-Simon, Fourier ve Owen'in omuzları üzerinde kurulduğunu" belirtmiştir.

Bu anlamda hem bilim hem de ütopya, Marksizmin öneminin anlaşılmasına katkıda bulunurlar. Marksizm aynı zamanda hem ütopyanın yadsınması hem de devamıdır. Engels'in "Bilimsel ve Ütopik Sosyalizm" çalışmasında ortaya koyduğu gibi Marksizm ütopya ve bilimler arasına ayırım noktaları ve sınırlar koy-

muş olsa da; her zaman köylü halk ayaklanmalarını harekete geçiren ütopyacı fikirlerin içinde açık "sosyalist" özellikler bulunduğunu kabul etmiştir. Marksizm ve ütopya arasındaki ilişkilerde adalet ve eşitlik üzerine düşünceler net bir şekilde ifade edilmiştir. Milyonlarca insanı Marksizmin bayrağının altında harekete geçiren de bu soylu ruhun bir yansımasıydı. Marksizm insanın kaçınılmaz ve acil ihtiyaçlarının olduğu kadar mantıki ve tarihsel bir zorunluluğun da somut ifadesidir.

Bir bakıma Marksizm, sömürü ve yabancılaşmanın olmadığı bir zaman diliminde bu düşünceleri bir araya getiren ideal "yönetim" fikrinin yoğunlaşmış ifadesidir. Ütopyayı kolektif insanlık düşüncesi olarak sahiplenen Marksizm, Yunanlı filozoflardan (Epikür) Rönesans'a uzanan bu mirası devam ettirmiş ve insan onurunu savunan daha önceki teorik şaheserleri ayrıntılarıyla değerlendirip katkılarda bulunmuştur. Lenin "Marksizmin üç kaynağı" yazısında, Alman felsefesinin, İngiliz ekonomi-politiğinin ve Fransız sosyalizminin Marksist teorinin oluşumundaki rolüne değinmişti. Marksizm rastlantı eseri oluşturulmuş bir teori değildir; Marksizm aydınlanmanın doruk noktasını oluşturan insanlık mirasının niteliksel bir sıçramasıdır.

Marx, 1852'de arkadaşı Joseph Weydeme- yer'e yazdığı bir mektubunda "...modern toplumda sınıfların ve sınıf mücadelelerinin keşfedilmesi onuru bana ait değildir... benim yeni olarak yaptığım sadece: Sınıfların varlığının onların üretim sürecindeki tarihsel gelişimleriyle ilgili olduğu; sınıf mücadelesine zorunlu olarak

proletarya diktatörlüğünün yön vereceği; ve bu diktatörlüğün sınıfsız bir toplum ve tüm sınıfların varlığına son verecek geçişi sağlayacağını belirtmek oldu” demiştir. Marx’ın mektubu Marksizmin oluşumunda geniş katkıları olan Marx, Engels, Lenin, Gramsci ve Althusser gibi isimlerin yanı sıra Spinoza, Descartes, Hegel, Kant, Feurbach gibi isimlerin de ihmal edilemeyeceğini göstermektedir. Sonuçta Marksizm soyut bir başlangıç noktası değil; kendinden önceki düşüncelerin gelişmiş şeklidir. Aynı zamanda Marksizm bütünüyle tamamlanmış bir teori de değildir; çünkü Marksizm, gerçekliği ifade eder, onun tarafından belirlenir. Önceki düşüncelerin Marksizme katkısı olduğu gibi, gelecek düşünceler de Marksizmi yenileyerek saflaştıracaktır. Marksizm her dönem tarih tarafından üretilen büyük bir kolektif teori olmayı sürdürecektir ve tarih gelecekte Marksizmi yeniden üretme görevini üstlenecektir.

II. Bilim ve Politika: Teori ve İşçi Sınıfı

Hiç tereddüt etmeden, Marksizmin aşağıda sıralayacağımız nedenlerden ötürü tarihteki en önemli olgu olduğunu söyleyebiliriz: Marksizmin işçi sınıfıyla birliği ayırt edici bir tarihsel olgudur; çünkü bu teori gerçekleşme araçlarını işçi sınıfının içinde bulur ve geçmişin politik pratiğinin düzeltilmesi için gerekli anahtarları sağlar. Egemen sınıfların tekelindeki bilimsel üretim baskı ve demagojiyle iktidarın eylemlerinin rasyonalize edilmesinin aracı oldu ve despotizm egemen sınıfların düzenbazlığından kurtulmak isteyen herkesi sindirdi. Marksizm ise bilimi ezilenlerin hizmetine koştu. Bilimlerin gerçek misyonunun görkemli insan uygarlığını inşa edenlerin hizmetine vermek olduğunu belirtti.

Marksizmin bir devrim olması, yalnızca herkesin kabul ettiği bilimsel buluşlarından ötürü değildir. Marksizmi bir devrim yapan şey, bilimsel ve toplumsal devrimlerin aracı olması ve alternatif bir toplum için mücadele veren işçi sınıfı ve diğer toplumsal güçlerle birliğidir. Bu birlik olmasaydı Marksizm etkisiz bir akademik teori haline gelir ve tarihsel önemi kaybolurdu; çünkü Marksizm son tahlilde Marx’ın kendisinin de “Feurbach Üzerine Tezler”de söylediği gibi dünyanın sadece yorumlanmasını değil değiştirilmesini de amaçlayan bir teoridir ve politik etkinliğin açık bir ifadesidir. Marksist bakış açısına göre mevcut toplumun oluşumunu tanımlayan sosyal ilişkiler bütününe bilimsel bir açıklaması yapılmadan herhangi bir toplumu dönüştürmek imkansızdır. Marksizm gerçekliğin farklı cephelerine ışık tutan ve onu dönüşüme uğratan aktif insan gücüyle gerçekleştirilen bir teoridir.

Bilim ile politik faaliyet arasında, pratiğin yolunu aydınlatan; farklı aşamaları açıklayan ve neyin rastlantısal neyin önemli ve temel olduğunu ayırt etmemize yarayan bir ilişki vardır. Bu yüzden doğru ve başarılı politik etkinlik, hatalardan sakınılmasını sağlayan açık ve net bir garantör olarak devrimci bilime ihtiyaç duyar. Fakat yine de sorun önümüzde durmaktadır: Politik etkinliği yürütenlerin teorii doğru kavradığını kim garanti edebilir? Ya da bir teorinin olumlu niteliklerini ve dezavantajlarını tamamen bilmenin ölçütü nedir? Bu noktada bir başka soru belirir: Tarihsel olarak yeni olan eğer gerçekten işçi sınıfı ile Marksizmin birliği ise, sınıf Marksizmi nasıl bir pratik içersinde özümseyecektir? Burada, Lenin ya da Gramsci gibi etkili aydınların başını çektiği kolektif akılda ifadesini bulan komünist parti kavramı ortaya çıkar.

Ama yine de parti, günün birinde, teori ve pratikten habersiz küçük burjuva anlayış tarafından tüm geleneksel pratiklerin restore edildiği bir organ haline getirilebilir ya da sosyalizmden bahsederken despotik olmaya da devam eden büyük bir bürokratik araç olabilir.

III. Parti ve Teoriden Bürokrasi İdeolojisine

Marksist anlayışta teorinin yeri nedir? Bu soruya birçok farklı yoldan yaklaşılabılır. Diyalektik materyalizm pratiğin teoriden önemli olduğunu vurguladığında aynı zamanda teorinin pratiğe yönelerek durgunluktan çıkabileceğini belirtir. Gramsci organik aydın hakkındaki yazılarında teorik üretimin bireylerin ötesinde komünist partinin tümünün yaratıcı aynası olduğunu ifade etmişti. Gramsci’nin görüşleri tartışma kültürünün kabul edilmesini içerdiği kadar farklı düşünceleri ve eleştirileri de içerir; bu nesnel bilginin üretimi için gerekli olan demokrasinin kabulünü de içinde barındırır. Diğer yandan Lenin, bilincin nesnel bilgiyi yansıttığı yönündeki yansıma teorisindeki tezlerin ikili doğasına olduğu kadar gerçeklikle uğraşan ve onun hakkında bilgi üreten tarih bilimine de dikkat çeker. Lenin’in tezleri tüm bilim tarihinin materyalist bakış açısından tekrar okunmasını gerektirir.

Burada komünist partinin pratiklerinin anlaşılmasında gerekli olan teorik bilginin üretimindeki birbiriyle ilişkili üç ögeyi ele alacağız: Teori durgunluğu reddeder; bilginin üretimi çok boyutludur; bilginin üretilmesi için yoğunlaşma gerekli koşullardan biridir. Bu öğeler Gramsci’nin “Modern Prens” adını verdiği komünist partinin inşası boyunca akla yatkın görünmektedir. Yukarıdaki öğelerin gerçekleştirilmesi için bilimin, demokrasinin ve değişimin e-

gemenliğini bütünüyle kabul eden mükemmel bir partinin varlığı şarttır. Dünyanın değişmesini isteyenler partinin iç yapısında da değişimler gerektiğini kabul etmelidirler. İşte tam bu noktada işler karışır; saydığımız öğeler bürokratik partinin tek tipliği kutsayan yaklaşımıyla anlamlarını yitirirler. Ama yine de parti bürokrasinin değişim ve dönüşümü neden reddettiği sorusu yanıtlanmamış olarak kalır?

Bürokrasi tüm sorunları yukardan verilen emirlerle çözen; neyin izinli neyin yasak olduğuna karar veren elit bir kesimin oluşturduğu hiyerarşik yönetim eğilimleriyle ortaya çıkar. Trajedi, kararların kendisinden değil, bu kararların liderlik hastalığına yakalanmış kişilerce alınmasından doğmaktadır. Günlük alışkanlıklarından sıyrılamayan böyle bir lider aslında hiçbir şeydir. Belli bir öfkeyle bürokrasinin liderlik sultanının despotik bir özelliği olduğu ya da önderliğin despotizminin günlük davranışlara yansıdığı söylenebilir. Fakat sorun bazen sadece liderlik ritüellerinde dayatılan kişisel çıkarları savunma eğilimindeki sabit bir davranış biçiminde karikatürize edilemez. Burada karşımıza iki sorun çıkar: Liderlik havasının prestijine ve maddi yararlarına bağlanmak ve her türlü diyalogu reddeden, emirler yağdırmaktan hoşnut olan bireyin liderlik psikolojisi. Bürokrat artık verimsizliğin savunucusu haline gelirken bu iki öge eleştirinin ya da değişim önerilerinin reddi konusunda birleşir. Bürokratizmin temeli felsefi idealizm, politik despotizm, ideolojik tutuculuk ve örgütsel keyfiliktir.

Tüm bu aşamalarda pratik deneyim derslerinin unutulması, yaratıcı kolektif etkinliğin çökmesi ve düşünsel yoğunlaşmanın bireyselleşmesi tek bir nedenden ötürüdür: Bürokratik pratikte önderlik hem politik hem de teorik tanımları belirleyen bir otoriteye dönüşür. Teorik, kültürel, estetik ve bilimsel cephelerin hepsi önderliğin kişiliğinde birleşir. Kuşkusuz merkezi karar almanın doğası gereği bir örgütün birlik ve sağlamlığının sürdürülmesi için doğru ile yanlış arasında çizgi çeken merkezi bir varlığa ihtiyaç olduğu ileri sürülebilir. Fakat sorun bu kadar basit değildir. Bürokratik pratikler öznel çıkarları ürettiği kadar bürokratizmin korunması için gerekli araçları da üretir. Marksizmin bu anlamda bürokratik bir yorumu onu materyalizm maskesi altındaki idealist, dışa kapalı, otoriter bir felsefenin ötesine taşımaz. Ayrıca eğer toplumdaki sınıf mücadelesi işçi sınıfı partisi ve Marksist teoriyi üretseydi komünist partilerde bürokratik yönetimler olmazdı.

Birtakım alıntılara dayanarak Marksizmi karikatürize eden bürokratizm, Marksizmin çoraklaşmasının ve hayat içersinde karşılık bulmamasının nedenidir. Bürokratizm, Marksizmi

dünyayı açıklama ve tanımlama aracı olmaktan çıkarıp sahtekarlığın ve kendini aklamının aracına dönüştürmüştür. "Kapitalist olmayan yol"dan "insanın sınıftan önce geldiği" mitine kadar "reel sosyalizm" sloganı altında gerçeklerin altı oyulmuş, teori, olgu ve çıkarların üzerinin örtülmesine yarayan diplomatik bir ideolojik kılıfa dönüşmüştür.

Parti, devlet ve devrim kavramlarına teorik olarak yaklaşıldığında sorunun trajik bir boyut kazandığı görülür. Lenin'den önceki klasik Marksist metinler bu kavramlarla ilgili az ipucu verirler. Ancak bazı yönetimler bu eksiklikleri giderip teorize etmek yerine söz konusu sınırlı referansları kendi ihtiyaçları uyarınca çarpıttılar. Politik bir ifade aracı olarak parti, işçi sınıfının partisi ortaya çıkmadan önce de vardı. Erken-Marksistler yeni türden bir partiden bahsederken, devrim için tüm insanlığa önderlik edecek yeni kavram ve sloganlarla işe başladılar. Onların amacı bütün insanlığın nitel ve nicel anlamda değişimini gerçekleştirmektir. Bu belki de Gramsci'nin "her komünist bir öncü", "her birey bir filozof" ve "herkes bilim insanı ve bilgindir" derken ifade etmek istediği şeydi. Her tür hiyerarşi tasfiye edilmeli; yöneten ve yönetilen arasındaki tüm ayrımlar sona erdirilmeli, komünist partiye bağlı olanlar arasında organik bir birlik oluşturulmalıdır. Marksist bakış açısına göre insanlar arası hiyerarşinin parçalanması, egemenlik-teslimiyet ilişkilerinin reddedilmesi, aklın yüceltilmesi, irade, entelektüel etkileşim ve ahlaki, etik bütünlük vb. gibi şeyler parti için temeldir.

Sonuç olarak devrim rotasını çizen partinin gücü, onun teorik ve ideolojik homojenliğine değil, esas amaçlarda anlaşılan ama bu hedeflere gidiş yolunu tartışan düşünsel çoğulculuk ve diyaloga dayanır. Ayrıca devrimci parti, gücünü son tahlilde sayısal güç ve disiplinden değil, değişim isteyen toplumsal güçlerle girilen ilişkilerden alır. Kısacası partinin gücü, partiyle çeşitli kanallardan iletişim kuran ve otonomi şeklinde tanımlanan bir çok halk komitesinin oluşturulma kapasitesiyle anlam kazanır. Bu tür komiteler partiyi eleştirir ve parti tarafından da eleştirilirler. Böylece oluşan halk kontrolü, her türden olumsuz ayrılık öğelerini de sona erdirir.

Parti, teslimiyet-egemenlik ilişkileri ve bürokrasiyle mücadele etmeden ya da halk kontrolü olmadan ayakta kalamayacağına göre, onun birimlerinin kolektif teorik çalışma kaynakları şunlardır: Halk hareketinin psikolojisi, sorunları, kültürü, yapısı, ve alışkanlıkları. Halka anlamadığı bir dille, yabancı yöntemlerle ulaşmak imkansızdır; halkla ancak ihtiyaçları üzerinden ilişki kurulabilir. Ama yine de Marksistler madalyonun öteki yüzünü görmelidirler: Eğer halk bir deneyimin nesnesi ya da suskun bir çoğunluk değilse, parti halkın dönüşümünü sağladıktan sonra halk kültüründen yararlanmalıdır. Parti, bürokrasiyle aktif bir şekilde mücadele etmeye ve kendi tarihini gözden geçirmeye hazır değilse, bunların her ikisi de imkânsızdır. "Kişinin kendini bilmesi aklın temelidir" der Sokrates. Kendini bilmeyen, ortaya çıktığı ve geliştiği koşullardan bihaber bir parti, ölmekte olduğunu bile fark etmeden parça parça çürümeye mahkumdur.

IV. İktidarın Fethi mi Yoksa Toplumsal Bir Alternatifin Yaratılması mı?

İşçi sınıfı hareketi tarihinin şu ünlü sloganı bilinir: Sınıf taktiği... Anlamı da oldukça basittir: İşçi sınıfı kapitalist sınıfı alaşağı etmeli ve iktidarı ele geçirmelidir. Bu taktik sekter bir eğilimden beslenir; her şeyden önce bu, yanlış bir politik tutkudur; çünkü bu eğilim komünist partinin rolünün önce iktidarı fethetmek ve daha sonra yeni toplumda insanların özgürlüğünü sağlamak olduğunu varsayar. İster komünist düşüncenin iktidarını hedefleyin isterse de iktidarı yeni bir yaklaşımla algılayan insanların yaratılmasına girişmiş olun, asıl sorun bu yeni toplumsal yapının eski toplumun insanlarıyla nasıl oluşturulacağıdır. Çok çeşitli biçimleri olsa da iktidarın alınış yöntemi aslında o iktidarın doğasını açığa vurur. İktidarın elde edilmesi düşü geleneksel bir pratiktir; yukardan aşağıya bir yöntemle toplumun katmanlarına inil-

mesi, aslında işe bilinç unsurundan başlayarak daha sonra maddi gerçekliğe ulaşmaya benzer.

Bu yaklaşım, geleneksel düşüncelerle, romantizm ve toplumsal tarihe ilişkin kör cehaletin bir karışımının ürünü olabilir. Komünistlerin belli bir ülkede iktidarı alması toplumun bütünüyle komünist olduğu anlamına gelmez. Komünistlerin birçok yerde adalet için savaşıyor olması da tüm dürüst insanların komünist adaleti benimsediği anlamına gelmez. Başka bir deyişle, Marksist bakış açısına göre, komünist proje, nihai hedefin kendisiyle değil, bu hedefe yön veren yöntem ve araçların toplamıyla anlam kazanır. Sergey Eisenstein "Gerçeğin incelenmesi doğru araçlarla yapılmalıdır" der. Eğer adalet, özgürlük ve güzellikleri kuracak komünist toplumun inşası gerekliyse, bu değerlerin yaygınlaştırılması komünist iktidarın önünü açacak olan tek yoldur. Bu, Gramsci'nin de formüle ettiği gibi, komünist partinin iktidarı elde etmeden önce kendi hegemonyasını kurmasına denk düşer. Marksist bakış açısına göre, komünistler önce iktidarı ele geçirip sonradan toplumu dönüştürmeye başlamazlar. Daha doğrusu, onlar iktidarı elde edebilmek için toplumu dönüştürmekle işe başlarlar.

Bu bağlamda biz iktidarın fethedilmesi taktiğiyle sosyal-kültürel bir alternatifin oluşturulması projesi arasında bir farklılık olduğunu düşünüyoruz. İlk yaklaşım, hem politikanın hem de iktidar kavramının geleneksel algılanışını ifade ediyor. Devlet iktidarı geleneksel yöntemlerle fethedildiğinde, böyle bir yönetim, yöneten-yönetilen ayrımını sürdürmek için geleneksel araçların restore edilmiş biçimlerine başvurur. İşçi sınıfının politik projesi, yalnızca politik iktidarın el değiştirmesine indirgenildiğinde ise tüm toplumsal ilişkileri otoriter ilişkiler haline getirir, toplumsal değişim fikrini ve toplumu köreltir. Eğer parti bürokratik ise bütün gelenekçi yaklaşım güç kazanır ve kapitalist politik elitin yerini söylemde sosyalist olan bir başka elit kesim alır.

Marksist yaklaşım, hakim sınıflardan farklı yeni moral, kültürel, entelektüel ve estetik değerlere bağlı, geniş ve etkin bir toplumsal bloğun oluşturulmasını amaçlayan toplumsal-kültürel alternatiften yola çıkarken, gelenekçi yaklaşım otorite ve güç kavramlarından hareket eder. İktidarın alınması yöntemi iktidarın özünü de belirlediği için, kitlelerin alternatif değerlerine yaslanan bir iktidar elde etme yöntemi, yönetimin hatalarını eleştirebilen kolektif özgür insana dayalı bir alternatif yönetimi zorunlu kılar. Bu yönetim, iktidarı, bir referans noktası, hatta kolektiviteyi yansıtan bir ayna olarak savunduğu için böylece kendini de savunmuş olur. Kısacası Marksist teori açısından

bakıldığında görülür ki, iktidarın alınması aslında aynı iktidarın elde tutulmasını sağlayacak nitel toplumsal ilerlemeyle mümkündür. Komünist projenin toplumun geniş kesimleri tarafından kabulü, iktidarın elde edilmesi için kaçınılmaz bir koşuldur. Aksi takdirde, bu proje, geleneksel baskı politikalarıyla çürümeye mahkumdur. Hegemonya kavramı ve kültürel-moral alternatif sorunu, demokrasiyi, politik ve entelektüel çoğulculuğu, Marksizme bağlı olduğunu iddia eden tüm siyasal projelerin gündemine kalıcı biçimde yerleştirmiştir.

Marksizmin ayırt edici noktası, iktidardan çok insanın özgürleşmesi, elitist azınlıktan çok halk katmanlarının önem kazanması, taktiklerden çok kitlelerin katılımıdır. Marksizmin toplumun tümünden yola çıktığını söylemiyorum, ama Marksizm herkesin katılımına izin veren demokratik koşullara yaslanır. Özgür düşünceler ve demokrasi yoksa, bütün sorunlar aydınlığa kavuşturulmazsa her şey anlamını yitirir. Oysa gerçeklik, kitlelere, teoriye ve öncü partiye değil, bütün bunları yeniden biçimlendiren ve tanımlayan özgür toplumsal hareketin bizzat kendisine dayanır.

Doğu Avrupa'daki yönetici partilerin korkunç çöküşü ve [bu çöküşten sonra] kapitalist tüketim kültürü ardından koşan insanların durumu da ancak bu kitleler tarafından yaratılmış alternatif değerlerin yokluğuyla açıklanabilir. Kitleler "bilinmeyen"i seçtiler; çünkü onlar bildikleri geleneksel iktidarın pratiğini ve yöneticilerin kültür, etik ve insanı ele alışlarındaki bilinen yaklaşımı reddediyorlardı.

V. Şimdi Nasıl Marksistler Olmalıyız?

Bu soru birkaç yıl öncesine kadar garip karşılanıyordu. Bir militan, Marksizmi kendi politik tercihinin ve düşünme yönteminin temeli olarak ele alır. Eski ilkeler yalnızca artık sezgilerini kaybetmiş olanlar için geçerlidir. Bir şeyler dünyamızı allak bullak etti ve geriye bir çok alanda trajik etkiler bıraktı. Bu, aynı zamanda, Marksizmin yeni bir yöntemle yeniden okunması için bir sağduyuyu da gerekli kılmaktadır. Artık yalnızca uluslararası işçi sınıfı hareketi tarihinin ve Marksist klasiklerin yeniden okunmasıyla yetinilemez. Bugünün asıl ihtiyacı, Marksizmin kitlelerle yaklaştığı ve uzaklaştığı belli başlı tüm tarihsel momentlerin değerlendirilmesidir. Marksizmin yenilenmesi, Marksist teori ile kitle hareketleri arasındaki yakınlaşma ve uzaklaşmaların tarihsel ve toplumsal nedenlerinin açıklanması üzerine inşa edilebilir. Bu anlamda, tarihin bugün durduğumuz noktadan bakılarak okunması düşüncenin yenilenmesinde esastır. Bu, hem tarihin bütünüyle anlaşılmasına hem de Marksist teorinin arın-

masına yardımcı olur. Bu yöntem, modası geçmiş olanların ayıklanmasını içerir; çünkü farklı düşünceleri tanımayan yöntemler teori olarak anılmayı hak etmez.

Marksistler Lenin'in, Gramsci'nin, Brecht'in, Althusser'in parlak yazılarını reddetmezler. Ancak bu metinlerin içtenlikle okunması Marksizme canlılık kazandırmaz. Çünkü asıl sorun mevcut yenilgiye yol açan nedenlerin tanımlanmasında yatmaktadır. Marksizmin düşüşünün "kötü zamanlar"dan kaynaklanmadığı kesindir; bu, daha çok hem içi boş kavramların hem de içi boşaltılan kavramların toplumsal-ekonomik gelişmeleri açıklayamaz hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. Bazıları Marksizmin birtakım yanlarının eskidiğini duyduklarında sinirlenebilirler; fakat bu Ortodoks görüşün sorunudur. Her şeyin değişip dönüştüğünü söyleyen Marksizmin bu tezlerine kendisinin uymasını engelleyen nedir? İçerdiği bütün konular ele alınmadan, Marksizmi yalnızca yazılı öğretiler üzerinden savunmanın çocukça olduğunu söyleyebiliriz. Tam tersine, Marksizmin gerçekten savunulması, onun sınıf felsefesi olarak cisimleşmesi için kültürel, politik ve toplumsal koşulların araştırılmasıdır. Bu ideoloji, politik etkinlik ve toplumsal dönüşüm rolünden koparlarsa hiçbir anlam ifade etmez. Marksizm teori ve pratiğin birliğidir; bunlardan birinin boşluğu birliği çökertir ve bütünü anlamı bozular.

Teorik kapsamı ve pratik biçimlenişinde sınıf mücadelesi Marksizmin kimliğini sınıf felsefesi olarak tanımlar. Bu yüzden Marksizme

bağlılık sınıf mücadelesinin farklı mekanizmalarının çözümlenmesi ve bu sürece müdahale edilmesi anlamına gelir. Bu perspektif onu bir sistem ve hatta bir felsefe olmaktan kurtarır. Marksizm, ezilenlerden yana bilginin üretilmesi için belli koşullara teorik-politik bir müdahaledir. Koşullar değiştiğinde teorik araçlar da değiştirilir. Ezilenlerin koşulları değiştiğinde teorinin dili de değiştirilir; çünkü Marksizmin görevi bilgi toplamak değil ezilenleri devrim için harekete geçirmektir.

Bu yüzden Marksist teorinin geliştirilmesinde kitle hareketlerinin tarihinin incelenmesi oldukça önemlidir. İster açık ister gizli biçimleriyle olsun "kitle hareketi" kavramı sınıf kavramından net bir biçimde kopuş anlamına gelir; çünkü çeşitli toplumsal güçlerden oluşan kitle hareketinin günlük hayatı şekillendirmede söz hakkı yoktur. Aslında kitle hareketi sadece ekonomik kriterlerle tanımlanmaz; kitle hareketi, halk ile iktidar arasındaki ilişkinin doğasını ve sömürülen toplumsal grupları, politik ve ideolojik baskı altında olanları kapsar. Bu yüzden sınıf düşüncesinden türeyen halk cephesi fikri basit ekonomik tanımların ötesindedir. Ulusal-yurtsever halk cephesinin ilanı, parti kararlarıyla yaratılmış dar çerçeveli işçi sınıfı tanımlarından kurtulma girişimidir.

Asıl soru şudur: Marksizm işçi sınıfının felsefesi midir yoksa popüler bir felsefe midir? İşçi sınıfından halk kavramına geçiş, Marksizm açısından bir değişim değil midir? Marksizm aslında sınıfsal bir öze değil, daha çok sınıflardan ve sömürüden kurtarılmış özgür bir toplum öngörüsüyle tanımlanabilir. Böyle bir yaklaşım, Marksizmin gelecekte bilimsel eleştiri ve etik fikirlerle bir araya gelerek geleceği özgürce çözümlemesine izin verir. Gerekli olan şey, Marksist metinlerin korunması değil Marksizmin gerçekleştirmeye çalıştığı hedeflerin savunulmasıdır. Bu anlamda, değişim, yazılı metinleri kapsamalı ama Marksist projenin perspektifi korunmalıdır. Marksizmin canlı olduğunu söylerken onun bazı kısımlarının değişmesi gerektiğini de kabul etmek zorundayız.

VI. Günümüz Üçüncü Dünyasında Marksist Olmak

Marksizm çöküp dağılsa da dünya nesnel olarak sınıf mücadelesi yasalarınca yönetilmeye devam ediyor. Bu yüzden Marksist olmak, bu nesnel olgunun görülmesi anlamına gelir. Althusser'in sözleriyle sınıf mücadelesi, sadece devrim güçlerinin politik pratiğinin değil, ayrıca teorik ve kültürel müdahalelerin de belirleyicisidir. Sınıf mücadelesinin doğrulanmasında Althusser Mao Tse Tung'un sözlerine başvurur: "Sınıf mücadelesini asla unutmamalıyız." Bu

mücadelenin etkileri ekonomik, politik ve ideolojik cephelerde görüldüğü gibi ulusal sorunlarda da görülür.

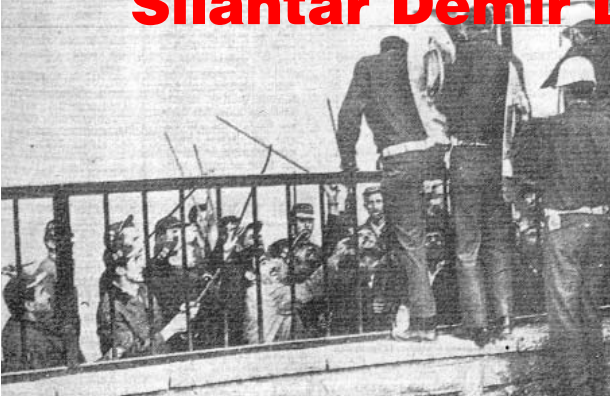
Hümanizmin sınıftan önce geldiğini savunan anti-Marksistlerin görüşlerinin zavallılığı en iyi Körfez Savaşı'nda açığa çıktı. Bu savaş, Güney ve Kuzey, merkez ve çevre arasındaki ilişkilere dair bir çok soruyu ortaya koyarken, ulusal kurtuluş sürecinin ulusal ve sınıfsal cepheleri arasındaki benzerlikleri de gündeme getirdi. Ulusal kurtuluş mücadelesi koşullarında işçi sınıfının teorisi tarafından yönlendirilen sınıf tavrı, ulusal kurtuluş için savaşır ve tüm bağımlılık biçimlerini reddeder. Bu yüzden sınıfsal ve ulusal mücadele bölünemez; bu ikisi, Lübnan Komünist Partisi'nin şehit yoldaşı Mahdi Amal'ın belirttiği gibi birbiriyle özdeştirler.

Emperyalizmle mücadele, savaşın yükseltilmesini sağlayabilecek bir halk bloğunun yaratılmasını gerektirir. Bu, devrimci teorinin birbirinden ayıramayacak iki referans noktası olduğu anlamına gelir: Emperyalizmin bugünkü sınıfsal niteliğini kavramak ve tüm üçüncü dünyanın kurtuluşu için gerekli olan kitle hareketinin araçlarını araştırmak. Özellikle de Arap toplumlarındaki kurtuluş mücadelesinin Marksizmi temel alan yeni bir teoriye ihtiyacı vardır. Bu noktada şimdiye kadar gerçekleştirilemeyen Arap Rönesansı projesi hatırlanmalıdır. Rönesans, akılcılık, laiklik, demokrasi, yeni bir toplum, kadınların özgürlüğü, eğitim ve kültürün yaygınlaşması, devlet ve dinin ayrılması çağrısıdır.

Bizim koşullarımızla diğer üçüncü dünya ülkelerindeki ulusal mücadeleler arasındaki benzerlikler, Sandinistlerin, Afrika Ulusal Kongresi ve hatta Cabral, Franz Fanon'un deneyimlerinin okunmasını gerektirebilir. Arap aydınlanmasının mirasını, popüler dini, ulusal deneyimleri ve üçüncü dünyanın devrimci teorisini içeren yeni bir teorik biçimlenme oluşturmak mümkündür. Ancak bu yeni biçimlenme, teorik ve pratik olarak sınıf mücadelesini esas alan Marksist yaklaşıma dayanmazsa kendi potansiyelini karşılayamayacaktır. Geçmişten kaçan ve yenilik iddiasında bulunan ideolojik reçetelere ihtiyacımız yok; ama öte yandan uluslararası ve yerel cephelerde etkin bir pratik müdahale ve sınıf mücadelesinin bugünkü işleyişinin değerlendirilmesine ihtiyaç vardır. Değişen dünyada Marksist kimliğin korunmasının tek yolu ulusal ve insani özgürleşme için çaba harcanması ve devrimci düşüncenin pratik devrimci etkinlikle buluşturulmasıdır.

tarih sayfalarından

31 Temmuz 1969'dan günümüze yansıyan ışık: **Silahtar Demir Döküm Grevi**

Tarihten bir şeyler öğrenmek ve bu öğrendiğinden dersler çıkarmak, gerek devrimci hareket, gerekse de kişiler için önemlidir. Her ne kadar postmodernizm geçmişe ait olan her şeyi silmek, "dün yok, bugün var" anlayışını beyinlere kazımak istese de, sınıf mücadelesinin tarihi bütün çarpıcılığıyla bunun önüne geçmektedir. Sınıfsal bellek, onlar silmeye çalışsalar da vardır ve gelecekte olacaklar da tarihin notlar hanesine yazılacaktır. Bu gerçeği ne postmodernist gevezeler değiştirebilir, ne de düne inanmayanlar...

Türkiye devrimci hareketi ve proletaryanın geçmişi de bir çok derslerle doludur. Devrimci eylemler, mitingler, işçi ayaklanmaları ve direnişleri, özünde bir çok deneyim ve zenginliği barındırır. Bu zenginlik, sadece bu eylemlerin niceliği ile ilgili değildir; deneyimler içinden bize ışık saçan irade, düşmana kafa tutma gibi olgular da çok önemlidir.

İşçi sınıfının geçmişten günümüze uzanan mücadele sürecindeki en önemli direnişlerinden biri de 31 Temmuz 1969'da yapılan Silahtar Demir Döküm direnişidir.

Aslında yaşananlar 1960'lı yılların klasik durumudur. İstanbul Silahtarğa'da bulunan Türk Demir Döküm Fabrikası'nda çalışan işçiler, Çelik-İş sendikası'ndan istifa ederek DİSK'e bağlı Maden-İş'e üye olurlar. Ve bunun doğal sonucu olarak da işverenden Maden-İş'le ücret zammını içeren bir protokol imzalamasını isterler. İşveren bu isteği reddeder. Artık bir irade savaşı başlamıştır. 2500 işçinin çalıştığı fabrikada, 1850 Maden-İş üyesi işçi işyerini işgal eder. İşgalden önce, Çelik-İş'le işbirliği yapan işveren, işçilere gözdağı vermek için 5 işçiyi de işten çıkarmıştır; böylece işçileri Maden-İş'ten istifaya zorlamaktadır. Üstelik buna karşı çıkan işçiler de dövülmektedir.

Fabrika işgalini sürdüren işçiler ise, işverenin Maden-İş'le görüşmesini, haksız yere işten çıkarılanların geri alınmasını, Maden-İş üyelerine baskı yapılmayacağı sözünün verilmesini, Çelik-İş tarafından imzalanan toplu sözleşmeye göre aldıkları ücretlerin o yıl yayımlanan asgari ücret kararına göre yeniden ayarlanmasını ve bu isteklerinin bir protokolle kabul edilmesini istemektedirler. Bu arada işgal çevre fabrikalar ve halk tarafından etkin şekilde desteklenmektedir.

İşçilerin talebine karşılık patronun yanıtı serttir: "Talep gayri kanuni olduğu kadar, sözleşme sistemini de alt üst edecek mahiyettedir ve kabul edilemez."

Artık saldırı başlamıştır. 5 Ağustos'ta fabrikanın elektrik ve suyu devlet tarafından kesilir. İşçilerin, işveren vekili ile görüşme talebi de reddedilmiştir. Polisin ses ve sis bombalarına karşılık işçiler taşlarla karşılık verirler ve aileleri de direnişe destek verince, polis geri püskürtülür. Sabah 06.30'da başlayan direniş akşam 7'ye kadar çatışmalarla sürer. Polis müdahalesi yetersiz kaldığında ise 66. tümene bağlı 4000 jandarma fabrika önüne gelir. Öğleye doğru ortalık kışla gibidir artık. Fabrika 10 tank ve 15 zırhlı araçla sarılmıştır! İşgalcilere saat 24.00'e kadar süre tanınır. Sonunda bu süre bitmeden işçiler fabrikayı boşaltma kararı alırlar.

Ama durum patronların umduğu gibi değildir. İşçiler pes etmemiştir. 13 Ağustos'ta işverenin iş başı yapma çağrısı reddedilir. Ve sonunda direniş tavrı sınıfa bir kez daha kazandırır. Patron ile Maden-İş sendikası arasında imzalanan bir ön protokolle, işçilerin eylem sırasındaki ücretlerini almaları, iş güvenliğinin sağlanması, ekim ayında işçi ücretlerine zam yapılması ve eski sözleşmenin sona ereceği tarih olan 1970'te işverenin Maden-İş sendikası ile sözleşmeye oturması hükme bağlanır.

Böylece direniş kazanımla bitirilmiştir. Örgütlü gücün sınıfın en büyük silahı olduğu da bir kez daha kanıtlanmıştır.

Silahtar Demir Döküm işçilerinin direnişi, gösterdiği kararlılık ve inatçılıkla, önümüzdeki en iyi örneklerden biridir. Silahtar direnişini yaratan işçilerin önünde saygıyla eğiliyor, onların gösterdiği yolda yürümenin verdiği heyecanını yüreklerimizde paylaşıyor, büyütüyoruz.

1893'te El Salvador'un La Libertad bölgesindeki Teotepeque'de doğdu. Pedro Marti ve karısı Socorro Rodriguez de Marti'nin ondört çocuğunun altıncısıydı. 1913'de, olağanüstü başarı göstererek tamamladığı lise öğreniminden sonra, hukuk ve sosyal bilimler öğrenimi görmek üzere El Salvador Ulusal Üniversitesi'ne girdi.

Şubat 1920'de Orta Amerika'nın birliği için, Guatemalalı ve Salvadorlu öğrencilerin San Salvador'da yaptığı ortak toplantıda yakalanarak hapse atıldı. Serbest bırakılması kararına, tüm arkadaşlarının serbest bırakılmadığı gerekçesiyle direnince devlet başkanı Jorge Melendez'in emriyle Guatemala'ya sürüldü. Burada kendi isteğiyle duvarcılık, tarım işçiliği, özel öğretmenlik gibi işlerde çalışarak halkın sefalet, özlem, sevinç ve üzüntülerini yakından tanıma fırsatı buldu. Bu arada, uzunca bir süre de Meksika'da kaldı. 1925'te kurulan Orta Amerika Sosyalist Partisi'nin kurucuları arasındaydı.

1925-1928 arasında, 21 Eylül 1924'te kurulmuş olan El Salvadorlu İşçiler Yerel Federasyonu'nda çalıştı. Koyu renkli derisinden dolayı mücadele arkadaşlarının "Siyah Marti" diye adlandırdıkları Marti, iyi bir örgütleyici ve ajitatör olarak kendini gösterdi. 1928 ilkbaharında Antiemperyalist Birlik toplantısına katılmak için gittiği New York'ta polisin bu uluslararası örgütün bürosuna yaptığı baskında yakalanarak kısa süre gözaltında tutuldu. Serbest bırakılınca önce El Salvador'a, oradan da Nikaragua'ya geçerek Augusto Cesar Sandino'nun yanında Amerikan emperyalizmine karşı silahlı mücadeleye katıldı. Onun en çok güvendiği yardımcılarından biri durumuna geldi ve gösterdiği yararlılıktan dolayı kendisine Nikaragua'nın Ulusal Bağımsızlığının Savunma Ordusu'nun albaylık rütbesi verildi. "Eğer tarih kalemle yazılmıyorsa, silahla yazılmalıdır!" görüşünde olan Marti, bir süre sonra Sandino'nun ordusundan ayrılarak, Ekim 1929'da Meksika'ya geçti.

Haziran 1930'da Meksika'dan sınır dışı edildi ve dünya çapında bir devrimci dayanışma örgütü olan Uluslararası Kızıl Yardım temsilcisi olarak ülkesine döndü. El Salvador Komünist Partisi saflarında yükselmekte olan mücadeleye katıldı. Aralık 1930'da, başkanlık seçimleri arifesinde düzensizlik yaratır kuşkusuyla tutuklandı. Bunun üzerine açlık grevine başlayan Marti, bir gemiye bindirilerek sürgüne gönderildi.

Ocak 1932'de seçim aldatmacasından sonra, kitlelerin darbeyle iktidara gelmiş olan askeri yönetime karşı büyümekte ve yaygınlaşmakta olan tepkileri El Salvador Komünist Partisi'nin ayaklanma kararı almasına yol açtı. Askeri önderliğe Marti getirildi. Ayaklanmadan birkaç gün önce yakalandı. Ayaklanmanın kanla bastırılmasından sonra iki arkadaşı ile birlikte 1 Şubat 1932'de kurşuna dizilerek öldürüldü.

**eğer tarih kalemle yazılmıyorsa
silahla yazılmalıdır:**

**Marti Agustín
Farabundo**

63 sosyalist
barikat

devrim emekçileri...

Nurettin GÜRATEŞ
28 TEMMUZ 1978

Fehmi GÖKÇEK
AĞUSTOS 1978

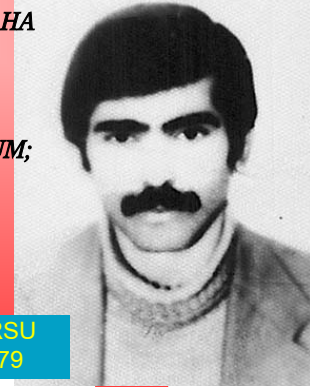
ARIF YILMAZ
10 AĞUSTOS 1979

ERDAL ALTINÖZ
7 Haziran 2005

İsmail YİĞİT
2 AĞUSTOS 1980

BEDİR ALI AKARSU
30 TEMMUZ 1979

*"BEN UMUTSUZLUĞUN
ÖLÜMLE, PES ETMEYLE AYNI ANLAMA
GELDİĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM.
ÖLEN, PES EDEN BİRİNİN UMUTLARA
SARILMASI BEKLENEMEZ.
BU EŞYANIN TABİATINA AYKIRIDIR.
BUNUN İÇİN 'ÖMÜR UMUTTAN ÖNCE
TÜKENMELİ' SÖZÜ SÖYLENMIŞTİR.
UMUDUN ÖMÜRDEN ÖNCE TÜKENDİĞİNİ
BİR DÜŞÜN,
O ZAMAN MANEVİ OLARAK
ÖLÜNMIŞ DEMEKTİR..
MANEVİ OLARAK ÖLMEK HIÇ KUŞKUSUZ
MADDİ OLARAK ÖLMEKTEN DAHA
KÖTÜDÜR..
BAŞKA BİR DEYİŞLE;
YAŞAYAN BİR ÖLÜ (UMUTSUZ BİRİ) HAYAT
FONKSİYONLARINI YİTİREN BİRİNDEN DAHA
KÖTÜDÜR.
BİLMİYORUM KATILIYOR MUSUN
SÖZLERİME?
BUNUN İÇİN ALTINI ÇİZEREK SÖYLÜYORUM;
"ÖMÜR UMUTTAN ÖNCE TÜKENMELİ"*

Erdal ALTINÖZ

Anılarıyla Mücadelemizde, Yanibaşımızdalar!

64 sosyalist barikat

Toplumla Mücadele Yasası Yürürlükte Sesimizi Daha Çok Yükselteceğiz!

Genelkurmay'ın siparişiyle çıkarılan Toplumla Mücadele Yasası (TMY) geçtiğimiz ay resmen yürürlüğe girdi ve daha ilk adımda sıradan bir DTP toplantısını basılarak uygulamanın nasıl olacağı herkese gösterildi. Elbette Türkiye devrimci hareketi bu tür yasalara karşı tepkileri örgütlemeye devam edecek ama bu noktadan sonra sızlanan bir tutum da artık doğru değil. Bize karşı bir yasa çıkarılmışsa eğer, biz ona rağmen nasıl kitlelere sesimizi duyururuz, nasıl onu ve başka yasaları boşa çıkarırız diye düşünecek ve yolumuzda yürümeye devam edeceğiz

Sesimizi yükseltmek, bütün yasaklara ve tehditlere rağmen özgürlük ve insanca yaşam tutkumuzu haykırmak görevimizdir. Bu görevi yerine getireceğiz.

ADANA'DA TMY'YE HAYIR EYLEMİ

***

Oligarşinin büyük bir hızla meclisten geçirip cumhurbaşkanlığına gönderdiği yeni katliam yasasına karşı Adana'da 06 Temmuz 2006 günü eylem yapıldı. Sendika siyasi parti dko'lar ve devrimci çevrelerden oluşan kitle saat 12.30'da İnönü parkından merkez postahaneye doğru sloganlar eşliğinde yürüyüşe geçti. merkez postahane önünde yapılan basın açıklamasının ardından Cumhurbaşkanı'na yasanın veto edilmesi için mektup gönderildi. Çukurova HKM emekçilerinin de destek verdiği eylemde sıkça; "TMY Veto Edilsin", "Baskılar Bizi Yıldırılmaz", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganları haykırıldı.

Adana'da TMY Karşıtı Basın Toplantısı

Adana'da bulunan çeşitli demokratik kitle örgütleri, halklarımıza karşı yeni bir saldırı dalgası anlamına gelecek olan ve bu nedenle "Toplumla Mücadele Yasası" olarak da adlandırılan TMY'yi protesto etmek amacıyla, 27 Haziran 2006 günü Çukurova Gazeteciler Cemiyeti'nde bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında TMY'nin özellikle basına yönelik hukuki getirilerinin bir bir teşhir edildiği ve daha birçok gerilemeyi de beraberinde getirdiği vb. uygulamalara vurgu yapıldı. Yapılan basın açıklamasında ÇHKM, DHP, EMEP, Eğitim-Sen, SES, BTS, BES, ATO, TMMOB, TÜMTİS, ÇHD, DISK, TÖP, ÖDP, SDP, İHD, ESP'nin imzaları yer aldı.

***

İşkenceye Protesto

"İşkenceye Karşı Mücadele ve İşkence Görenlerle Dayanışma Günü" kapsamında 26 Haziran 2006 günü Adana İHD ve THIV, ortak bir basın açıklaması düzenlediler. Saat 11.30'da Adana İHD önünde yapılan basın açıklamasına ÇHKM, ESP, Alınteri, BES, SES, ÖDP, Eğitim-Sen, EMEP, SDP ve DTP de destek verdi. CIA uçakları aracılığıyla ABD'nin işkence üssü haline getirilen ülkemizde, gerek F Tipi cezaevlerinde, gerekse de polis ve jandarma sorgulamalarında işkencenin sistematik olarak yürütülmeye devam edildiğine değinildi.

Mercan Şehitleri Aramızda...

17 Haziran 2005 günü Dersim Mercan Vadisi'nde devletin kolluk güçleri tarafından pusuya düşürülerek öldürülen 17 MKP savaşçısı, Okmeydanı Sibel Yalçın Parkı'nda, HKM'lilerin destek verdiği bir etkinlikle anıldı. 500 kişinin katıldığı anma saygı duruşu ile başladı. Çeşitli söyleşi, şiir, marşlar ve türkülerle coşkulu geçen anmada, Halk Kültür Merkezleri temsilcisi de bir konuşma yaptı.

ABONE FORMU

Adı-Soyadı: .....

Adres: .....

6 Aylık: 12 YTL.

12 Aylık: 24 YTL.

Not: Abone olmak isteyen okurlarımız bu formu doldurduktan sonra, abonelik bedelini Gönül Sonbahar adına İş Bankası 1122 0297172 no'lu hesaba yatırıp banka dekontu ile birlikte adresimize gönderebilirler.

fotoğraflar anımsamalar

Bu kez klasik bir fotoğraf değil yan taraftaki. Bir kimlik fotokopisi bu. Deniz Gezmiş'e ait ve Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi tarafından verilmiş... Neredeyse 40 yıl öncesinden gelip bugünlerde Lübnan ve Filistin ateşler içindeyken gelip yüzümüze çarpıyor.

Yüz akı, "en sekmez lüverden fırlayan" o memni, idam sehpalarının sarsılmaz yığıldı, bir başka onuru taşıyıp dostun düşmanın gözüne sokuyor inatla: Filistinli Kimliği! 15 Nisan 1969'da verilmiş kimlik... Tam da Gezmiş ve arkadaşlarının Suriye üzerinden Filistin'e geçtiği ve Karame Kampı'nda eğitim gördüğü yıllar... Yusuf da yanındadır, Hüseyin de, Alpaslan da... Enternasyonalizm boş bir "iyilikseverlik" değil onlar için; başka halkların acısını ve

sevincini gerçekten yaşamak, onlarla birlikte savaşmak, savaşmayı öğrenmek için Suriye sınırında trenden atlayıp koşuyorlar Filistin toprağına.

Deniz Gezmiş'in "arkadaşı" (!) olmak kolay; asıl zor olan bu kimliğin sahibi olmaktır.

Bütün yaşayan insanlar, yarım arkadaşlıklar sevmesler. "Deniz Gezmiş'in devrimci romantizmi"nden söz edebilirsiniz bol bol; ama bu işin bir de çölde sürünmesi, kilolarca yükü engel atlaması var.

Ve yalnızca bu kadar da değil, daha sonra Mahir'lerin yaptığı gibi bu enternasyonalizmi İstanbul'un göbeğinde Siyonizme vurarak göstermesi var.

Şimdi Ağustos 2006'dayız... Filistin ve Lübnan, haftalardır ateş altında. Efendilerinin tam desteğini almış olan bir katil çetesi, haftalardır her akşam haberlerinde çocuk cesetlerini evlerimize dek taşıyor. Filistin'de meşru bir hükümet yer altında, savaşçılar elde silah sokaklarda; Lübnan'da ise her yıkılan evden yeni bir öfke doğuyor ve İsrail kentlerini vuruyor. Daha şimdiden derslerini aldılar; bine yakın insanı öldürdükleri halde kazanmadıkları ve kazanamayacakları açığa çıktı.

Berî yanda utanmazlık ve uşaklık diz boyu! Siyonistlerin hem medyada hem de ordudan siyasete kadar birçok alanda ne kadar mesafe aldığı görülüyor. ABD uşakları, onun kahyasına da şapka çıkarmakta kusur etmiyorlar.

Emekçiler ve devrimcilerin yeri ise son derece açıktır!

Biz şu fotokopideki kimliğin yanında ve arkasındayız. Üstünde hangi ismin yazdığı önemli değil, o bizim kimliğimizdir! Biz Filistinliyiz!

Türkiye devrimci hareketi, bu kimliği hiç unutmadı, unutamaz...

Kendini bir Filistinli gibi hissetmemek, bu topraklarda ayıptır, züppeliktir.

Kendini Kürdün, Arabın kaderinden ayırmak isteyenler her zaman bu topraklardan da kopmuşlardır, kopacaklardır.

Biliyoruz ki, yandaki kimliğin sahibi o küçük kağıt parçasını eline aldığı anda sevinçten sabaha kadar uyumamıştır. Deniz Gezmiş gibi adamların kumaşı öyledir, biliriz.

Patrick Arguello da öyledir. Filistin davası için uçak kaçırdıklarında Leyla Halid'in yanı başındadır. Yüreğini ortaya koyarak dünyanın bir ucundan, ta Nikaragua'dan kopup gelmiş, hiç tereddüt etmeden Filistin davası için hayatını vermiştir.

"Her kilometrede / Her milli bahrde / Dostum ve düşmanım var!" diyordu Nazım, işte o dediği budur ve boş laf değildir!

Yandaki kimlik, kimliğimizdir. Onurumuzdur.

Unutmaksa bugün artık yalnızca ihanet anlamını taşıyor.

